

Ročník 2013

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 35

Uverejnená 14. júna 2013

Cena 2,66 €

OBSAH:

142. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
 143. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
 144. Zákon o obchodovaní s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
 145. Zákon, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 146. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
 147. Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností
 148. Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 25/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory tlačív na podávanie návrhov na zápis do obchodného registra a zoznam listín, ktoré je potrebné k návrhu na zápis priložiť v znení neskorších predpisov
 149. Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky o uzavretí Dohody medzi Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Federálnym ministerstvom zahraničných vecí, zahraničného obchodu a rozvojovej spolupráce Belgického kráľovstva o zastupovaní pri vydávaní víz
-

142

ZÁKON

zo 16. mája 2013,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 465/2005 Z. z., zákona č. 378/2008 Z. z., zákona č. 461/2008 Z. z., zákona č. 87/2009 Z. z. a zákona č. 547/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 4 písmeno e) znie:
 - „e) škodlivé látky sú látky so škodlivým účinkom na ľudský organizmus nachádzajúce sa v tabakových výrobkoch alebo v ich dyme a dechte alebo vo výrobkoch, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak.“.
2. V § 2 ods. 4 písmeno i) znie:
 - „i) zariadenie spoločného stravovania je zariadenie, v ktorom sa poskytujú stravovacie služby spojené s podávaním pokrmov a nápojov.“.
3. V § 2 sa odsek 4 dopĺňa písmenami k) až n), ktoré znejú:
 - „k) výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, sú všetky výrobky neobsahujúce tabak, ktorých spôsob užívania je fajčením,
 - l) obchodný dom je vymedzený uzavretý priestor, stály architektonický objekt, ktorý tvorí súbor predajní alebo priestorov určených na poskytovanie služieb a predaj tovaru vrátane ostatných verejne prístupných priestorov,
 - m) úradná budova je vymedzený uzavretý priestor, stály architektonický objekt, ktorý slúži alebo je určený na plnenie úloh orgánov verejnej moci,^{1aa)}
 - n) pokrm je upravená potravina určená na bezprostredné požívanie.“.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 1aa znie:
 - „^{1aa)} § 2 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.“.
4. V § 3 sa vypúšťa odsek 4.
5. V § 4 odsek 4 znie:
 - „(4) Dodatočné varovania sú:
 - a) „Fajčenie spôsobuje deväť z desiatich prípadov rakoviny pľúc“,
 - b) „Fajčenie spôsobuje rakovinu úst a hrdla“,
 - c) „Fajčenie poškodzuje vaše pľúca“,

- d) „Fajčenie spôsobuje infarkt“,
- e) „Fajčenie spôsobuje mozgovú porážku a ťažké zdravotné postihnutia“,
- f) „Fajčenie upcháva vaše tepny“,
- g) „Fajčenie zvyšuje riziko slepoty“,
- h) „Fajčenie poškodzuje vaše zuby a ďasná“,
- i) „Fajčenie vám môže zabiť nenarodené dieťa“,
- j) „Dym z vašej cigarety škodí vašim deťom, rodine a priateľom“,
- k) „V prípade detí fajčiarov je väčšia pravdepodobnosť, že začnú fajčiť“,
- l) „Skončujte s tým hneď teraz – zostaňte nažive pre svojich blízkych“,
- m) „Fajčenie znižuje plodnosť“,
- n) „Fajčenie zvyšuje riziko impotencie“.

6. V § 6 ods. 1 písm. d) sa slová „areáli týchto zariadení“ nahrádzajú slovami „týchto zariadeniach“.

7. V § 7 ods. 1 písmená a) a b) znejú:

- „a) na verejných letiskách,^{2a)} v dráhových vozidlách verejnej osobnej dopravy,^{2aa)} vo vozidlách osobnej dopravy,^{2ab)} v priestoroch staníc a zastávok, v čakárňach, v prístreškoch a na zastávkach, na krytých nástupištiach a v uzavretých verejných priestoroch súvisiacich s touto dopravou určených pre cestujúcich, na otvorených nástupištiach do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupíšť,
- b) v zdravotníckych zariadeniach okrem fajčiarní, ktoré sú vyhradené na psychiatrických oddeleniach.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 2aa a 2ab znejú:

- „^{2aa)} § 20 ods. 1 a 2 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- § 2 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach.
- ^{2ab)} § 8 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.“.

8. V § 7 ods. 1 písmená e) až h) znejú:

- „e) v zariadeniach sociálnych služieb okrem fajčiarní,
- f) v divadlách, kinách, na výstaviskách, v múzeách, galériách a iných kultúrnych zariadeniach, v športových zariadeniach a v predajniach,
- g) v
 1. úradných budovách okrem fajčiarní,
 2. obchodných domoch okrem priestorov v obchodných domoch, ktoré sú stavebne oddelené tak, aby škodlivé látky z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, neprenikali do verejne prístupných priestorov obchodných

domov a neznečisťovali verejne prístupné priestory obchodných domov,

h) v zariadeniach spoločného stravovania okrem tých zariadení, ktoré majú pre nefajčiarov vyhradených najmenej 50 % z plochy, ktorá je stavebne oddelená od časti pre fajčiarov tak, aby do priestoru vyhradeného pre nefajčiarov neprenikali škodlivé látky z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, pričom priestor pre nefajčiarov musí byť umiestnený pri vstupe do zariadenia,“.

9. V § 8 ods. 1 písm. a) sa slová „pred škodlivým vplyvom tabakového dymu a dymu z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak“ nahrádzajú slovami „pred vplyvom škodlivých látok z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak“.

10. V § 8 ods. 3 sa slová „ktorý musí byť umiestnený“ nahrádzajú slovami „ktoré musí byť umiestnené“.

11. V § 10 ods. 7 sa slová „od 331 eur do 3 319 eur“ nahrádzajú slovami „od 500 eur do 15 000 eur“.

12. Za § 12 sa vkladá § 12a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 12a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2013

(1) Balenie tabakového výrobku podľa § 4 ods. 5 okrem tabakového výrobku, ktorý nie je určený na fajčenie, možno označovať dodatočným varovaním podľa § 4 ods. 4 tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2013 najneskôr do 27. marca 2014.

(2) Balenie tabakového výrobku podľa § 4 ods. 5 okrem tabakového výrobku, ktorý nie je určený na fajčenie, na ktorom je uvedené dodatočné varovanie podľa § 4 ods. 4 tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2013, možno uvádzať na trh najneskôr do 28. marca 2016.

(3) Fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorí prevádzkujú zariadenia podľa § 7 ods. 1, v ktorých sa od 1. júla 2013 zakazuje fajčiť, sú povinní splniť povinnosť podľa § 8 ods. 3 a § 8 ods. 4 najneskôr do 31. decembra 2013.

(4) Konania podľa tohto zákona, ktoré neboli právoplatne skončené do 30. júna 2013, sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2013.“.

13. V § 13 sa slová „preberá právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedený“ nahrádzajú slovami „preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené“.

14. Názov prílohy znie: „Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie“.

15. Doterajší text prílohy sa označuje ako prvý bod.

16. V prílohe prvom bode sa v zátvorke pred slovami „Ú. v.“ vkladajú slová „Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv.6;“.

17. Príloha sa dopĺňa druhým bodom, ktorý znie:
„2. Smernica Komisie 2012/9/EÚ zo 7. marca 2012, ktorou sa mení a dopĺňa príloha I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/37/ES o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových výrobkov (Ú. v. EÚ L 69, 8. 3. 2012).“.

Čl. II

Zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 22/2004 Z. z., zákona č. 451/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 266/2005 Z. z., zákona č. 308/2005 Z. z., zákona č. 646/2005 Z. z., zákona č. 648/2007 Z. z., zákona č. 67/2010 Z. z., zákona č. 129/2010 Z. z., zákona č. 161/2011 Z. z., zákona č. 182/2011 Z. z., zákona č. 78/2012 Z. z. a zákona č. 301/2012 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 2 poslednej vete sa číslica „5“ nahrádza číslicou „6“.

2. V § 5 ods. 2 sa na konci pripájajú bodkočiarka a tieto slová: „na maloletú osobu podľa odseku 3 sa okrem oprávnenia podľa odseku 6 písm. a) práva a povinnosti inšpektorov nevzťahujú“.

3. V § 5 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:
„(3) Slovenská obchodná inšpekcia je na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa osobitného predpisu^{11a)} za prítomnosti maloletej osoby.“.

Doterajšie odseky 3 až 6 sa označujú ako odseky 4 až 7.

Poznámka pod čiarou k odkazu 11a znie:
„^{11a)} § 6 ods. 2 a 3 zákona č. 377/2004 Z. z. v znení zákona č. 87/2009 Z. z.“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2013.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

143

Z Á K O N

z 21. mája 2013,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 238/2006 Z. z., zákona č. 21/2007 Z. z., zákona č. 94/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 408/2008 Z. z., zákona č. 120/2010 Z. z., zákona č. 145/2010 Z. z. a zákona č. 350/2011 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 1 písmeno d) znie:
„d) podmienky zodpovedného a bezpečného nakladania s rádioaktívnym odpadom a s vyhoretým jadrovým palivom tak, aby sa zabránilo neprimeranému zaťaženiu budúcich generácií a zabezpečovala sa ochrana pracovníkov^{1aaa)} a verejnosti aj za splnenia podmienok podľa osobitných predpisov,^{1aa)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1aaa znie:
„^{1aaa)} § 2 ods. 2 písm. u) zákona č. 355/2007 Z. z.“.

2. V § 2 písm. a) sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo na koho sa hľadí, že nebol pre takéto trestné činy odsúdený,“.

3. V § 2 písm. h) druhom bode sa čiarka na konci nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „za nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi sa nepovažuje ich preprava,“.

4. V § 2 písm. h) treťom bode sa čiarka na konci nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „za nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom sa nepovažuje jeho preprava,“.

5. V § 2 písmeno q) znie:
„q) úložiskom jadrovej zariadenie podľa písmena f) tretieho bodu alebo štvrtého bodu, ktorého hlavným účelom je ukladanie rádioaktívnych odpadov alebo vyhoretého jadrového paliva, umožňujúce ich izoláciu, kontrolu a ochranu životného prostredia,“.

6. V § 2 písmeno s) znie:
„s) vyhoretým jadrovým palivom jadrové palivo, ktoré bolo ožiarené v aktívnej zóne jadrového reaktora

a bolo z nej natrvalo odstránené; vyhoreté jadrové palivo sa môže považovať za použiteľný zdroj, ktorý sa môže prepracovať, alebo sa môže určiť na uloženie, ak sa považuje za rádioaktívny odpad,“.

7. V § 2 písm. u) treťom bode a § 21 ods. 15 sa slovo „tvorby“ nahrádza slovom „produkcie“.

8. § 2 sa dopĺňa písmenom y), ktoré znie:
„y) prepracovaním vyhoretého jadrového paliva proces alebo operácia, ktorej účelom je extrahovať štiepne materiály a množivé materiály z vyhoretého jadrového paliva na ďalšie použitie.“.

9. V § 3 ods. 1 sa slová „právne záväznými aktmi“ nahrádzajú slovami „právnymi aktmi“ a na konci sa pripájajú tieto slová: „a právnymi aktmi Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu; na účely tohto zákona sa za Európsku úniu považuje aj Európske spoločenstvo pre atómovú energiu“.

10. V § 3 odsek 9 znie:

„(9) Ukladanie rádioaktívnych odpadov alebo vyhoretého jadrového paliva môže na základe povolenia úradu vykonávať len právnická osoba založená, zriadená alebo poverená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“). Právnická osoba podľa prvej vety musí byť držiteľom povolenia na prevádzku úložiska a Slovenská republika musí mať v tejto osobe 100%-nú majetkovú účasť a zároveň táto osoba nemôže byť držiteľom povolenia na prevádzku jadrového zariadenia podľa § 2 písm. f) prvého bodu.“.

11. V § 4 ods. 1 písm. i) piatom bode sa na konci pripájajú tieto slová: „vrátane nakladania s rádioaktívnym odpadom a s vyhoretým jadrovým palivom“.

12. V § 4 ods. 1 písm. m) sa za slová „písmena l)“ vkladajú slová „ a q), zohľadňuje ich závery pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov“.

13. V § 4 ods. 1 písm. o) sa za slová „jadrovou bezpečnosťou“ vkladajú slová „vrátane nakladania s rádioaktívnym odpadom a s vyhoretým jadrovým palivom,“.

14. V § 4 sa odsek 1 dopĺňa písmenami p) a q), ktoré znejú:

- „p) poskytuje súčinnosť Národnému jadrovému fondu pri poskytovaní vysvetlení alebo informácií pre Európsku komisiu o revízii vnútroštátneho programu,
- q) predkladá v spolupráci s ministerstvom hospodárstva, Národným jadrovým fondom a s držiteľmi povolenia Európskej komisii správu o vykonávaní právne záväzného aktu Európskej únie uvedeného v prílohe č. 4 piatom bode, prvýkrát najneskôr do 23. augusta 2015 a následne každé tri roky, pričom využíva posudzovací proces podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná;^{3a)} dotknuté ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy sú na žiadosť úradu povinné poskytnúť potrebnú súčinnosť na vypracovanie tejto správy.“.

15. V § 4 ods. 2 písm. e) šiesty bod znie:

- „6. návrh vnútroštátnej politiky nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom a návrh vnútroštátneho programu na vykonávanie vnútroštátnej politiky nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom spolu s návrhom finančného plánu na ich zabezpečenie a vydáva k týmto návrhom odborné stanovisko.“.

16. V § 5 ods. 5 druhej vete sa za slovo „techniky“ vkladajú slová „a pri uplatňovaní spätnej väzby z medzinárodných skúseností z udalostí na jadrových zariadeniach v zahraničí“.

17. V § 8 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajšie odseky 3 až 10 sa označujú ako odseky 2 až 9.

18. V § 8 ods. 5 písmeno d) znie:

- „d) do jedného roka, ak ide o stavebné povolenie, o umiestnenie a uzatvorenie úložiska alebo ak ide o povolenie nadväzujúce na skončenie platnosti povolenia vydaného s obmedzeniami podľa odseku 1 písm. d)“.

19. V § 8 ods. 6 sa slová „odseku 6“ nahrádzajú slovami „odseku 5“.

20. V § 8 ods. 7 sa slová „odseku 9“ nahrádzajú slovami „odseku 8“.

21. V § 10 ods. 1 písm. l) sa za slovo „zariadení“ vkladajú slová „a o nakladaní s rádioaktívnym odpadom a s vyhoretým jadrovým palivom“.

22. V § 10 sa odsek 1 dopĺňa písmenami u) až w), ktoré znejú:

- „u) zabezpečiť počas výstavby, rekonštrukcií alebo počas opráv jadrových zariadení za účasti úradu alebo úradom poverených osôb kontrolu zhody zmontovaných systémov, konštrukcií, komponentov alebo ich častí s projektovou dokumentáciou, požiadavkami na zabezpečovanie kvality, požiadavkami na kvalitu a overiť zhodu ich sprievodnej technickej dokumentácie so všeobecne záväznými právnymi predpismi; o vykonaných kontrolách vyhotoviť a viesť záznamy,
- v) oznámiť úradu vykonanie kontroly podľa písmena u)

najmenej desať dní pred ich uskutočnením, v nepredvídaných prípadoch najneskôr 24 hodín pred ich uskutočnením,

- w) zabezpečiť vykonanie kontrol podľa písmena u) a kontrol prác odovzdaných dodávateľmi osobami, ktoré majú odbornú spôsobilosť podľa § 24 alebo aspoň päť rokov odbornej praxe v príslušných oblastiach využívania jadrovej energie podľa § 2 písm. u) prvého alebo druhého bodu získanú výkonom pracovných činností na obdobnom jadrovom zariadení.“.

23. V § 10 odsek 2 znie:

„(2) Ak úrad súhlas alebo povolenie obmedzí podľa § 8 ods. 1 písm. d), držiteľ povolenia podľa § 5 ods. 3 písm. b) až e) je povinný v dostatočnom predstihu pred ukončením platnosti povolenia s prihliadnutím na lehoty uvedené v § 8 ods. 5 a 6 predložiť úradu žiadosť a príslušnú dokumentáciu na vydanie povolenia na pokračovanie činnosti.“.

24. V § 10 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) V záujme zabezpečenia jadrovej bezpečnosti a predchádzania neodôvodneného hromadenia rádioaktívnych odpadov a vyhoretého jadrového paliva je držiteľ povolenia povinný počas uvádzania jadrového zariadenia do prevádzky a počas prevádzky jadrového zariadenia odovzdať rádioaktívne odpady, a to najneskôr do 12 mesiacov od ich vzniku a vyhoreté jadrové palivo bezodkladne po splnení požiadaviek na jeho bezpečnú prepravu a skladovanie, právnickej osobe ustanovenej v § 3 ods. 9 na ďalšie nakladanie s nimi.“.

Doterajšie odseky 3 až 7 sa označujú ako odseky 4 až 8.

25. V § 21 odsek 1 znie:

„(1) Za zabezpečenie bezpečného nakladania s rádioaktívnymi odpadmi v súlade s vnútroštátnym programom až po ich prevzatie na úložisko zodpovedá pôvodca rádioaktívnych odpadov a za bezpečnosť zariadenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi zodpovedá držiteľ povolenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi. Držiteľ povolenia podľa § 5 ods. 3 písm. b) až d) zodpovedá za bezpečnostné aspekty jadrového zariadenia vrátane rádioaktívneho odpadu, s ktorým sa v ňom nakladá. Ak držiteľ povolenia podľa druhej vety nakladá v jadrovom zariadení s rádioaktívnymi odpadmi, ktoré vznikli v jadrovom zariadení, vo vzťahu ku ktorému je držiteľom povolenia iná osoba, tak v každom kroku nakladania s rádioaktívnymi odpadmi musí byť medzi týmito dvoma držiteľmi povolenia určená zodpovednosť za rádioaktívne odpady v zariadení, v ktorom sa s nimi nakladá.“.

26. V § 21 ods. 4 sa slovo „Tvorba“ nahrádza slovom „Produkcia“.

27. V § 21 ods. 5 sa na konci pripájajú tieto vety: „V Slovenskej republike je možné ukladať len rádioaktívny odpad, ktorý sa vyprodukoval na jej území, ak medzinárodná zmluva,²⁹⁾ ktorou je Slovenská republi-

ka viazaná, neustanovuje inak. Takáto medzinárodná zmluva musí brať do úvahy bezpečnostné normy Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 29 znie:

„²⁹⁾ Článok 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.“.

28. V § 21 sa za odsek 11 vkladajú nové odseky 12 a 13, ktoré znejú:

„(12) Ak sa rádioaktívny odpad alebo vyhoreté jadrové palivo vyprodukované na území Slovenskej republiky prepraví na úpravu alebo prepracovanie do členského štátu alebo tretieho štátu, konečnú zodpovednosť za bezpečné a zodpovedné uloženie týchto materiálov vrátane odpadu, ktorý vznikne ako vedľajší produkt, nesie i naďalej Slovenská republika, ak medzinárodná zmluva,²⁹⁾ ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

(13) Ukladanie rádioaktívneho odpadu, ktorý sa vyprodukoval na území Slovenskej republiky, je možné v inom členskom štáte alebo v treťom štáte len na základe medzinárodnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a týmto iným členským štátom alebo tretím štátom, ktorá nadobudne platnosť najneskôr v čase prepravy tohto rádioaktívneho odpadu a ktorá zohľadňuje odporúčania Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a v súlade s ustanoveniami § 16 až 16l. Ak sa ukladajú rádioaktívne odpady v treťom štáte, úrad pred uskutočnením prepravy informuje Európsku komisiu o uzatvorení medzinárodnej zmluvy o takomto ukladaní rádioaktívnych odpadov, pričom

- a) tretí štát, v ktorom sa má rádioaktívny odpad ukladať, musí byť zmluvnou stranou medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná,^{3a)} alebo má s Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu uzavretú dohodu, ktorá sa vzťahuje na nakladanie s vyhoreným jadrovým palivom alebo rádioaktívnym odpadom,
- b) ciele programov tretieho štátu, v ktorom sa má rádioaktívny odpad ukladať, ktoré sa týkajú nakladania s rádioaktívnym odpadom, musia byť z hľadiska vysokej úrovne bezpečnosti rovnocenné s požiadavkami podľa tohto zákona,
- c) úložisko v treťom štáte, v ktorom sa má rádioaktívny odpad ukladať je v prevádzke pred uskutočnením prepravy a prevádzkovateľ tohto úložiska má povolenie na prijatie prepravovaného rádioaktívneho odpadu.“.

Doterajšie odseky 12 a 13 sa označujú ako odseky 14 a 15.

29. V § 21 ods. 14 sa slová „odsekov 1 až 11“ nahrádzajú slovami „odsekov 1 až 11 a 13“.

30. V § 22 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto slová: „vrátane záverečných stavebných alebo iných prác potrebných na uvedenie úložiska do dlhodobého bezpečného stavu“.

31. V § 25 ods. 6 písm. c) a d) sa slová „zabezpečenie kvality“ nahrádzajú slovom „kvalitu“.

32. V § 26 ods. 8 sa vypúšťajú slová „alebo Železničná polícia“.

33. V § 26 ods. 9 sa vypúšťajú slová „alebo Železničnú políciu“.

34. V § 28 ods. 15 sa za slová „harmonogram prepravy“ vkladajú slová „vyhoreté jadrové palivo“ a na konci sa vypúšťajú slová „rádioaktívnych materiálov“.

35. V § 28 ods. 20 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „návrhy opatrení alebo odporúčani na ďalší postup úrad zasiela Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a obvodným úradom v sídle kraja v oblasti ohrozenia.“.

36. V § 29 ods. 6 písmená a) a b) znejú:

- a) jadrové zariadenia s jadrovým reaktorom alebo jadrovými reaktormi na energetické účely počas uvádzania do prevádzky a počas prevádzky do 300 000 000 eur,
- b) ostatné jadrové zariadenia počas uvádzania do prevádzky a počas prevádzky, prepravy rádioaktívnych materiálov a všetky jadrové zariadenia v etape vyradovania do 185 000 000 eur.“.

37. V § 34a ods. 4 písm. a) sa suma „383,38 eura“ nahrádza sumou „766,76 eura“.

38. V § 34a odsek 5 znie:

„(5) Ročný príspevok za stavbu jadrového zariadenia [§ 5 ods. 3 písm. a)] podľa druhu jadrového zariadenia je

- a) pre jadrové zariadenie podľa § 2 písm. f) prvého bodu 1,5 násobok sumy príspevku podľa odseku 4 písm. a); nominálnym inštalovaným tepelným výkonom sa rozumie projektovaný nominálny inštalovaný tepelný výkon,
- b) pre jadrové zariadenia podľa § 2 písm. f) tretieho bodu a štvrtého bodu, okrem jadrového zariadenia podľa odseku 4 písm. e), vo výške podľa odseku 4 písm. b) až d); stavom ku koncu predchádzajúceho roka sa rozumie predpokladaný stav k 31. decembru roka, v ktorom uplynie dvanásť mesiacov prevádzky jadrového zariadenia.“.

39. V § 34a ods. 6 písmeno a) znie:

- a) 107 346,40 eura za etapu vyradovania jadrového zariadenia jadrová elektráreň A1 v Jaslovských Bohuniciach,“.

40. V § 34a ods. 6 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:

- b) 527 147,50 eura za etapu vyradovania jadrového zariadenia jadrová elektráreň V1 v Jaslovských Bohuniciach,“.

Doterajšie písmená b) až d) sa označujú ako písmená c) až e).

41. V § 35 sa slová „§ 8 ods. 6“ nahrádzajú slovami „§ 8 ods. 5“.

42. Za § 37bb sa vkladá § 37bc, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 37bc

Prechodné ustanovenie
k úpravám účinným od 1. augusta 2013

Povolenie na prevádzku jadrového zariadenia s časovým obmedzením vydané podľa doterajšieho zákona a ktorého časové obmedzenie by podľa doterajšieho zákona uplynulo po 1. auguste 2013, sa považuje za povolenie na prevádzku jadrového zariadenia bez časového obmedzenia.“.

43. Príloha č. 4 sa dopĺňa piatym bodom, ktorý znie:
„5. Smernica Rady 2011/70/Euratom z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom (Ú. v. EÚ L 199, 2. 8. 2011).“.

Čl. II

Zákon č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 528/2006 Z. z., zákona č. 94/2007 Z. z., zákona č. 408/2008 Z. z., zákona č. 143/2010 Z. z., zákona č. 550/2011 Z. z. a zákona č. 391/2012 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:
„(6) Na účely tohto zákona sa za Európsku úniu považuje aj Európske spoločenstvo pre atómovú energiu.“.

2. V § 3 ods. 2 sa vypúšťajú písmená c) a d).

Poznámky pod čiarou k odkazom 6, 7, 9 a 10 sa vypúšťajú.

Doterajšie písmená e) až m) sa označujú ako písmená c) až k).

3. V § 3 ods. 4 písmeno d) znie:
„d) je bezúhonná; za bezúhonnú sa na účely tohto zákona považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, alebo majetkový trestný čin spáchaný aj z nedbanlivosti, alebo na ktorú sa hľadí, že nebola pre takýto trestný čin odsúdená; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.“.

4. Za § 3 sa vkladá § 3a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 3a

Vnútroštátna politika a vnútroštátny program

(1) Rada správcov vypracúva spoločne s právnickou osobou podľa osobitného predpisu^{13a)} a s držiteľmi súhlasu alebo povolenia^{13b)} vydaného úradom

- návrh vnútroštátnej politiky nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom (ďalej len „vnútroštátna politika“) a
- návrh vnútroštátneho programu na vykonávanie

vnútroštátnej politiky (ďalej len „vnútroštátny program“).

(2) Vnútroštátna politika je založená na týchto zásadách:

- Slovenská republika má konečnú zodpovednosť za nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom, ktorý sa vyprodukuje na jej území,
- konečnú zodpovednosť za bezpečné a zodpovedné uloženie rádioaktívneho odpadu alebo vyhoreteho jadrového paliva, ktoré sa prepraví zo Slovenskej republiky na úpravu alebo prepracovanie do členského štátu Európskej únie alebo tretieho štátu, vrátane akéhokoľvek odpadu, ktorý vznikne ako vedľajší produkt pri úprave alebo spracovaní, nesie Slovenská republika, ak medzinárodná zmluva,^{13c)} ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak,
- produkcia rádioaktívneho odpadu sa z hľadiska jeho aktivity i objemu udržiava na najnižšej úrovni, ktorá je reálne dosiahnuteľná, a to prostredníctvom vhodných projektových opatrení a prevádzkových postupov a postupov vyradovania vrátane recyklácie a opätovného použitia materiálov,
- zohľadňovania vzájomných závislostí medzi všetkými krokmi súvisiacimi s produkciou a nakladaním s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom,
- nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom musí byť bezpečné, a to aj z dlhodobého hľadiska s pasívnymi bezpečnostnými prvkami,
- vykonávanie opatrení sa riadi odstupňovaným prístupom,
- náklady na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom znáša ten, kto ich vyprodukoval,
- zdokumentovania rozhodovacieho procesu, ktorý je založený na dôkazoch vo všetkých fázach nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom.

(3) Vnútroštátny program dokumentuje, určuje podrobnosti a opatrenia na zabezpečenie trvalo udržateľnej a dlhodobej vnútroštátnej politiky.

(4) Vnútroštátny program zahŕňa:

- celkové ciele vnútroštátnej politiky Slovenskej republiky týkajúce sa záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie, nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom,
- významné čiastkové ciele a jasné časové rámce s ohľadom na všeobecné ciele vnútroštátnej politiky,
- inventár vyhoreteho jadrového paliva a rádioaktívneho odpadu a odhady budúceho množstva vrátane rádioaktívneho odpadu vyprodukovaného počas vyradovania jadrových zariadení z prevádzky; v inventári sa uvedie množstvo rádioaktívneho odpadu a vyhoreteho jadrového paliva a miesto, kde sa nachádza, podľa príslušnej klasifikácie rádioaktívneho odpadu,
- konceptie, plány a technické riešenia na nakladanie

- s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom od vzniku po uloženie,
- e) koncepcie alebo plány na obdobie životnosti úložiska, ktoré nasleduje po jeho uzatvorení, vrátane obdobia, počas ktorého sa ponechá primeraná kontrola a prostriedky, ktoré sa použijú na zachovanie znalostí o zariadení v dlhodobom časovom horizonte,
- f) výskum, vývoj a demonštračné činnosti, ktoré sú potrebné na realizáciu riešení na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom,
- g) určenie zodpovednosti za vykonanie vnútroštátneho programu a kľúčové ukazovatele na monitorovanie pokroku smerom k jeho realizácii,
- h) posúdenie nákladov na vnútroštátny program a základné východiská a predpoklady na toto posúdenie, ktoré musí obsahovať aj zohľadnenie časového hľadiska,
- i) systém financovania plnenia vnútroštátneho programu,
- j) systém informovania verejnosti o nakladaní s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnym odpadom,
- k) dohody uzavreté s členskými štátmi Európskej únie alebo tretími štátmi o nakladaní s vyhoretým jadrovým palivom alebo s rádioaktívnym odpadom, ako aj o využívaní úložísk.
- (5) Vnútroštátny program ďalej obsahuje:
- a) vecný a časový plán činností súvisiacich so záverečnou časťou mierového využívania jadrovej energie najmenej v rozsahu zodpovedajúcom požiadavkám na obsah koncepčného plánu vyradovania,^{13d)}
- b) technický a technologický postup činností súvisiacich so záverečnou časťou mierového využívania jadrovej energie,
- c) návrh plánu finančného zabezpečenia v členení na ročné, strednodobé a dlhodobé obdobia realizácie vrátane proporcionality medzi jednotlivými podúčtami podľa § 8,
- d) predpokladané vplyvy príspevkov podľa § 7 ods. 1 písm. a) a odvodov podľa § 7 ods. 1 písm. b) na ceny elektriny, ceny ostatných tovarov a služieb, na hospodársky a sociálny rozvoj štátu v jednotlivých rokoch realizácie vnútroštátneho programu,
- e) predpokladané vplyvy príspevkov podľa § 7 ods. 1 písm. a) a odvodov podľa § 7 ods. 1 písm. b) na konkurencieschopnosť výrobcov elektriny v jadrových zariadeniach na trhu s elektrinou v Slovenskej republike, vnútornom trhu s elektrinou v Európskej únii a na relevantných zahraničných trhoch s elektrinou,
- f) vplyv navrhovaného vnútroštátneho programu na vyváženosť, bezpečnosť a prevádzkovú spoľahlivosť energetickej sústavy Slovenskej republiky a Európskej únie,

- g) návrh plánu finančného zabezpečenia nákladov na správu jadrového fondu na celé obdobie vnútroštátneho programu,
- h) stanoviská orgánov štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva z hľadiska radiačnej ochrany a ochrany zdravia pri práci k navrhovanému vnútroštátnemu programu podľa osobitného predpisu^{13e)} a stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“) z hľadiska vplyvov realizácie vnútroštátneho programu na životné prostredie.^{13f)}

(6) Rada správcov predkladá ministerstvu na prerokovanie návrh vnútroštátnej politiky a návrh vnútroštátneho programu vypracovaných podľa odsekov 2 až 5 a každých šesť rokov návrh ich aktualizácie spolu so stanoviskom úradu.^{13g)} Ministerstvo návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu predkladá vláde na schválenie. Ministerstvo zasiela vnútroštátnu politiku a vnútroštátny program schválený vládou Európskej komisii prvýkrát do 23. augusta 2015, poskytuje jej v spolupráci s úradom a jadrovým fondom potrebné vysvetlenia v lehote do šiestich mesiacov od kedy o ne Európska komisia požiada a informuje o akejkolvek zmene urobenej vo vnútroštátnej politike a vnútroštátnom programe.

(7) Rada správcov vypracúva spoločne s právnickou osobou podľa osobitného predpisu^{13a)} a s držiteľmi súhlasu alebo povolenia^{13b)} správu o plnení vnútroštátneho programu raz ročne za predchádzajúci rok a predkladá ju ministerstvu na schválenie spolu so stanoviskom úradu.“

Poznámky pod čiarou k odkazom 13a až 13g znejú:
^{13a)} § 3 ods. 9 zákona č. 541/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{13b)} § 5 ods. 3 a § 8 ods. 3 zákona č. 541/2004 Z. z. v znení zákona č. 21/2007 Z. z.

^{13c)} Článok 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.

^{13d)} § 20 ods. 2 a príloha č. 1 bod C písm. m) zákona č. 541/2004 Z. z. v znení zákona č. 350/2011 Z. z.

^{13e)} Zákon č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{13f)} Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{13g)} § 4 ods. 2 písm. e) šiesty bod zákona č. 541/2004 Z. z. v znení zákona č. 143/2013 Z. z.“.

5. Za § 13b sa vkladá § 13c, ktorý znie:

„§ 13c

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.“

6. V celom texte zákona sa slovo „stratégia“ vo všetkých tvaroch nahrádza slovami „vnútroštátny program“ v príslušnom tvare, okrem § 4 ods. 2 písm. d).

7. Zákon sa dopĺňa prílohou, ktorá vrátane nadpisu znie:

**„Príloha
k zákonu č. 238/2006 Z. z.**

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Rady 2011/70/Euratom z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom (Ú. v. EÚ L 199, 2. 8. 2011).“.

Čl. III

okrem čl. I bodov 36 až 40, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2014.

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. augusta 2013

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

144

ZÁKON

z 21. mája 2013

o obchodovaní s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje

- a) podmienky obchodovania s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov (ďalej len „obchodovanie s určenými výrobkami“),
- b) pôsobnosť orgánov štátnej správy pri obchodovaní s určenými výrobkami,
- c) povinnosti držiteľa licencie na obchodovanie s určenými výrobkami (ďalej len „licencia“),
- d) kontrolu obchodovania s určenými výrobkami,
- e) priestupky a iné správne delikty.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na výrobky obranného priemyslu podľa osobitného predpisu,¹⁾ určené výrobky, ak sú osobitne určené na vojenské účely alebo ak sú určené pre ozbrojené sily a položky dvojakého použitia podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 2

Základné pojmy

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) určeným výrobkom
 1. strelná zbraň,³⁾ jej súčasť⁴⁾ a hlavná časť,⁵⁾ strelivo,⁶⁾ ktorých zoznam ustanovuje osobitný predpis,⁷⁾
 2. optický prístroj,
 3. výbušnina,⁸⁾
 4. pyrotechnický výrobok,⁹⁾
 5. prístroj na rušenie elektronických signálov,
- b) transferom určených výrobkov kúpa alebo predaj určených výrobkov od dodávateľa v jednom členskom štáte Európskej únie k prijímateľovi v inom členskom štáte Európskej únie,
- c) transferom výbušnín preprava výbušnín v rámci členských štátov Európskej únie,
- d) reexportom prijatie transferu alebo dovoz určených výrobkov a následné odoslanie transferu alebo vývoz určených výrobkov,
- e) dovozom určených výrobkov kúpa určených výrobkov z územia tretích krajín na colné územie¹⁰⁾ Európskej únie,
- f) obchodovaním s určenými výrobkami
 1. transfer určených výrobkov,
 2. dovoz alebo vývoz¹¹⁾ určených výrobkov,
 3. aktívny zušľachťovací styk,¹²⁾
 4. pasívny zušľachťovací styk,¹³⁾
 5. dočasný vývoz,¹⁴⁾
 6. tranzit,¹⁵⁾
 7. reexport,
- g) nedovoleným obchodovaním obchodovanie s urč-

¹⁾ Zákon č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ Zákon č. 39/2011 Z. z. o položkách s dvojakým použitím a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

³⁾ Čl. 2 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa vykonáva článok 10 Protokolu Organizácie Spojených národov proti nezákonnej výrobe a obchodovaniu so strelnými zbraňami, ich súčasťami a komponentmi a strelivom doplnujúceho Dohovor Organizácie Spojených národov proti nezákonnému organizovanému zločinu (protokol OSN o strelných zbraňach a ktorým sa ustanovujú vývozné povolenia a opatrenia týkajúce sa dovozu a tranzitu strelných zbraní, ich súčastí a častí streliva (Ú. v. EÚ L 94, 30. 3. 2012).

⁴⁾ Čl. 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

⁵⁾ Čl. 2 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

⁶⁾ Čl. 2 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

⁷⁾ Príloha č. I nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

⁸⁾ § 2 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 179/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na výbušniny na civilné použitie.

⁹⁾ § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 485/2008 Z. z. o uvádzaní pyrotechnických výrobkov na trh.

¹⁰⁾ Čl. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (modernizovaný Colný kódex) (Ú. v. EÚ L 145, 4. 6. 2008).

¹¹⁾ Čl. 2 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

¹²⁾ Čl. 52, 53, 136, 142, 143 a 167 až 170 nariadenia (ES) č. 450/2008.

¹³⁾ Čl. 48, 136, 143 a 171 až 174 nariadenia (ES) č. 450/2008.

¹⁴⁾ Čl. 2 ods. 11 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

¹⁵⁾ Čl. 2 ods. 12 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

nými výrobkami v rozpore s osobitným predpisom¹⁶⁾ alebo týmto zákonom.

(2) Na účely tohto zákona sa ďalej rozumie

- a) dodávateľom fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba so sídlom alebo miestom podnikania na území členského štátu Európskej únie, ktorá je zodpovedná za transfer určených výrobkov,
- b) prijímateľom fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba so sídlom alebo miestom podnikania na území členského štátu Európskej únie, ktorá je zodpovedná za prijatie transferu určených výrobkov,
- c) konečným užívateľom fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá predkladá vyhlásenie o konečnom použití určených výrobkov vydané alebo potvrdené príslušným štátnym orgánom štátu konečného užívateľa pri vývoze alebo transfere alebo iný doklad vydaný alebo potvrdený príslušným štátnym orgánom štátu konečného užívateľa preukazujúci skutočnosti uvedené v § 6 ods. 2 a 3.

§ 3

Obchodovanie s určenými výrobkami

(1) Obchodovať s určenými výrobkami možno len na základe, v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom a v rozhodnutí Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) o udelení licencie.

(2) Licencia sa nevyžaduje na

- a) transfer určených výrobkov, ktoré sú predmetom reklamácie,¹⁷⁾ okrem určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode a štvrtom bode,
- b) tranzit určených výrobkov, ktorý trvá najviac tri pracovné dni,
- c) transfer, dovoz alebo vývoz určených výrobkov, ktoré majú neobchodný charakter,¹⁸⁾
- d) obchodovanie s určenými výrobkami na území Slovenskej republiky,
- e) vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode v prípadoch uvedených v osobitnom predpise.¹⁹⁾

(3) Ministerstvo z dôvodov uvedených v osobitnom predpise²⁰⁾ dočasne zastaví vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode.

§ 4

Orgány kontroly obchodovania s určenými výrobkami

(1) Ústredným orgánom štátnej správy na kontrolu obchodovania s určenými výrobkami je ministerstvo.

(2) Ďalšími orgánmi na kontrolu obchodovania s určenými výrobkami (ďalej len „orgány kontroly“) sú

- a) Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záleži-

stí Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí“),

- b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- c) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky,
- d) Hlavný banský úrad,
- e) colné orgány,²¹⁾
- f) Slovenská informačná služba,
- g) Slovenská obchodná inšpekcia.

(3) Ministerstvo a orgány kontroly pri výkone kontroly obchodovania s určenými výrobkami zohľadňujú

- a) ciele medzinárodných inštitúcií pôsobiacich v oblasti medzinárodných kontrolných režimov, ktorých je Slovenská republika členom alebo ktoré Slovenská republika uznáva,
- b) zahraničnopolitické, bezpečnostné alebo obchodnopolitické záujmy Slovenskej republiky,
- c) ochranu spotrebiteľa a vnútorného trhu.

§ 5

Ministerstvo

Ministerstvo

- a) rozhoduje o udelení, neudelení, pozastavení, zmene, zrušení licencie, udelení povolenia na transfer určených výrobkov podľa § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu, zamietnutí žiadosti o udelenie licencie, zamietnutí žiadosti o zmenu licencie alebo zamietnutí žiadosti o povolenie na transfer určených výrobkov podľa § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu,
- b) vedie evidenciu
 - 1. žiadostí o udelenie licencie a zmenu licencie,
 - 2. zamietnutých žiadostí o udelenie licencie,
 - 3. pozastavených udelených licencií,
 - 4. udelených a zrušených licencií,
 - 5. povolení na transfer výbušnín a tieto evidencie na požiadanie poskytne Slovenskej informačnej službe,
- c) potvrdzuje vyhlásenia o konečnom použití určených výrobkov,
- d) vykonáva v spolupráci s orgánmi kontroly kontrolu dodržiavania osobitného predpisu¹⁶⁾ a tohto zákona,
- e) ukladá sankcie za porušenie povinností podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ a tohto zákona,
- f) spolupracuje, konzultuje s Európskou komisiou, Radou Európskej únie, príslušnými orgánmi členských štátov Európskej únie a poskytuje im potrebné informácie,
- g) spolupracuje s medzinárodnými inštitúciami a príslušnými orgánmi iných štátov zodpovednými za plnenie úloh v oblasti kontroly obchodovania s určenými výrobkami a poskytuje im potrebné informácie.

¹⁶⁾ Nariadenie (EÚ) č. 258/2012.

¹⁷⁾ § 619 až 627 Občianskeho zákonníka.

¹⁸⁾ Čl. 1 ods. 6 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ kap. 2/zv. 6, Ú. v. ES L 253, 11. 10. 1993) v platnom znení.

¹⁹⁾ Čl. 9 ods. 1 písm. a) a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

²⁰⁾ Čl. 9 ods. 1 písm. c), čl. 17 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

²¹⁾ § 2 písm. g) zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Konanie o udelení licencie

§ 6

(1) Ministerstvo rozhoduje o udelení licencie na obchodovanie s určenými výrobkami na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby – podnikateľa alebo právnickej osoby (ďalej len „žadateľ“).

(2) Podmienkou udelenia licencie je

- a) písomná žiadosť o udelenie licencie,
- b) žiadateľ má uzatvorenú zmluvu so zahraničným obchodným partnerom, ktorej predmetom je obchod s konkrétnym druhom, hodnotou a množstvom určených výrobkov,
- c) žiadateľ je podnikateľ so sídlom alebo miestom podnikania na území Slovenskej republiky.

(3) Žiadosť o udelenie licencie obsahuje

- a) obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania žiadateľa,
 - b) identifikačné číslo žiadateľa,
 - c) predmet podnikania žiadateľa,
 - d) obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania zahraničného obchodného partnera,
 - e) podpoložku kombinovanej nomenklatúry colného sadzovníka,²²⁾
 - f) názov určeného výrobku, jeho presnú identifikáciu alebo špecifikáciu,
 - g) množstvo určeného výrobku vyjadrené v merných jednotkách,
 - h) navrhovanú dobu platnosti licencie, názov štátu, z ktorého sa určený výrobok odosiela alebo do ktorého sa určený výrobok posiela,
 - i) celkovú hodnotu určených výrobkov vyjadrenú v eurách,
 - j) identifikačné údaje výrobcu určeného výrobku, ak sú známe, a krajinu pôvodu určeného výrobku,
 - k) obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania konečného užívateľa,
 - l) účel použitia určených výrobkov,
 - m) spôsob vykonania dopravy a trasy, po ktorých sa majú určené výrobky dopraviť na územie Slovenskej republiky alebo z územia Slovenskej republiky,
 - n) adresu priestorov, v ktorých žiadateľ skladuje alebo bude skladovať určené výrobky,
 - o) pri pyrotechnických výrobkoch množstvo pyrotechnickej zlože nachádzajúcej sa v určenom výrobku v hmotnostnej jednotke,
 - p) čestné vyhlásenie žiadateľa, že skutočnosti uvedené v žiadosti sú úplné a pravdivé,
 - q) dátum vyhotovenia žiadosti a podpis žiadateľa.
- (4) Prílohou k žiadosti o udelenie licencie sú:
- a) originál písomných dokladov alebo ich úradne osvedčené kópie preukazujúce skutočnosti uvedené v odsekoch 2 a 3,
 - b) originál alebo úradne osvedčená kópia výpisu z ob-

chodného registra, nie staršia ako tri mesiace, u fyzickej osoby – podnikateľa originál alebo úradne osvedčené oprávnenie na podnikanie,²³⁾ nie staršie ako tri mesiace,

- c) čestné vyhlásenie žiadateľa, že umožní vykonávanie kontrol na miestach a v objektoch, v ktorých sa nachádzajú určené výrobky,
- d) potvrdenie zhody vydané autorizovanou osobou alebo certifikát vydaný notifikovanou osobou,²⁴⁾
- e) ďalšie doklady umožňujúce podrobné posúdenie daného prípadu, ak o to ministerstvo požiada.

(5) Pri vývoze z územia Slovenskej republiky je prílohou originál vyhlásenia o konečnom použití vydaný alebo potvrdený príslušným štátnym orgánom štátu konečného užívateľa alebo iný doklad vydaný alebo potvrdený príslušným štátnym orgánom štátu konečného užívateľa preukazujúci skutočnosti uvedené v odsekoch 2 a 3, ktorého platnosť je šesť mesiacov od vydania dokladu a ktorý obsahuje

- a) názov štátu konečného užívateľa určených výrobkov,
- b) obchodné meno vývozcu z územia Slovenskej republiky,
- c) obchodné meno dovozcu, ktorý dodáva určené výrobky konečnému užívateľovi,
- d) obchodné meno konečného užívateľa, ak ním nie je dovozca určených výrobkov,
- e) presnú špecifikáciu a množstvo určených výrobkov,
- f) doložku zakazujúcu ďalší vývoz určených výrobkov bez súhlasu ministerstva,
- g) čitateľné meno a priezvisko zástupcu príslušného štátneho orgánu štátu konečného užívateľa a oprávnenej osoby konečného užívateľa a odtlačok pečiatky orgánu príslušného štátneho orgánu štátu konečného užívateľa.

(6) Pri transfere z územia Slovenskej republiky je prílohou originál vyhlásenia o konečnom použití potvrdený konečným užívateľom preukazujúci skutočnosti uvedené v odsekoch 2 a 3, ktorého platnosť je šesť mesiacov od jeho vydania a ktorý obsahuje

- a) názov štátu konečného užívateľa určených výrobkov,
- b) obchodné meno dodávateľa transferu z územia Slovenskej republiky,
- c) obchodné meno prijímateľa transferu, ktorý dodáva určené výrobky konečnému užívateľovi,
- d) obchodné meno konečného užívateľa, ak ním nie je prijímateľ transferu určených výrobkov,
- e) presnú špecifikáciu a množstvo určených výrobkov,
- f) doložku zakazujúcu ďalší transfer určených výrobkov bez súhlasu ministerstva,
- g) čitateľné meno a priezvisko oprávnenej osoby konečného užívateľa.

(7) Prílohou k žiadosti o udelenie licencie na transfer,

²²⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzovníku (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 2/zv. 2; Ú. v. ES L 256, 7. 9. 1987) v platnom znení.

²³⁾ § 47 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka.

²⁴⁾ § 12 až 14 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

dovoz alebo vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode sú:

- a) doklad oprávňujúci žiadateľa podnikateľ s určenými výrobkami uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode,
- b) povolenie na nadobúdanie určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode,²⁵⁾
- c) doklad o tom, že žiadateľ alebo konečný užívateľ má zabezpečené riadne skladovanie určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode, ktoré neohrozuje zdravie a bezpečnosť osôb,²⁶⁾
- d) kópia osvedčenia o schválení vozidla na prepravu nebezpečných vecí podľa osobitného predpisu²⁷⁾ alebo zmluva s prepravcom o preprave nebezpečných vecí,
- e) vyhlásenie o zhode²⁸⁾ alebo kópie príslušných certifikátov, a ak bolo posúdenie zhody vykonané notifikovanou osobou z iného členského štátu Európskej únie, aj potvrdenie zhody návodu na použitie vydané notifikovanou osobou zo Slovenskej republiky,
- f) vyplnený sprievodný formulár na transfer určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode v rámci členských štátov Európskej únie podľa osobitného predpisu,²⁹⁾
- g) súhlas krajiny určenia s vývozom určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode.

(8) Prílohou k žiadosti o udelenie licencie na transfer, dovoz alebo vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) štvrtom bode sú:

- a) doklad oprávňujúci žiadateľa podnikateľ s určenými výrobkami uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a) štvrtom bode,
- b) doklad o tom, že žiadateľ je oprávnený nadobúdať určené výrobky uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) štvrtom bode triedy III, IV a podtriedy T₂ a kategórie 4 P₂ a T₂,³⁰⁾
- c) doklad o tom, že žiadateľ alebo konečný užívateľ má zabezpečené riadne skladovanie určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) štvrtom bode, ktoré neohrozuje zdravie a bezpečnosť osôb,³¹⁾
- d) kópia osvedčenia o schválení vozidla na prepravu nebezpečných vecí podľa osobitného predpisu²⁷⁾ alebo zmluva s prepravcom o preprave nebezpečných vecí,
- e) vyhlásenie o zhode³²⁾ alebo kópia príslušných certifikátov; ak bolo posúdenie zhody vykonané notifikovanou osobou z iného členského štátu Európskej únie, aj potvrdenie zhody návodu na použitie vydané notifikovanou osobou zo Slovenskej republiky,
- f) doklad podľa písmena e) môže žiadateľ nahradiť potvrdením od notifikovanej osoby, že na určených vý-

robkoch uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) štvrtom bode bola posúdená zhoda s technickým predpisom³³⁾ vydaným na tento účel.

- (9) Žiadateľ pri vývoze určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode mimo územia členských štátov Európskej únie môže podať žiadosť o udelenie
- a) jednorazovej licencie na vývoz,³⁴⁾
 - b) licencie na viacnásobný vývoz³⁵⁾ alebo
 - c) globálnej licencie na vývoz.³⁶⁾

(10) Prílohou k žiadosti podľa odseku 9 sú:

- a) výpis z registra trestov fyzickej osoby – podnikateľa alebo štatutárneho zástupcu žiadateľa, nie starší ako tri mesiace ku dňu predloženia žiadosti,
- b) doklady a údaje podľa osobitného predpisu.³⁷⁾

(11) Pri reexporte určených výrobkov žiadateľ podáva žiadosť o dovoz alebo príjem transferu súčasne so žiadosťou o vývoz alebo odoslanie transferu.

§ 7

Spolupráca ministerstva s orgánmi kontroly

(1) Ministerstvo môže požiadať príslušný orgán kontroly o stanovisko k žiadosti o udelenie, zmenu alebo zrušenie licencie. Ak si to vyžaduje záujem podľa § 4 ods. 3 písm. b), ministerstvo vždy požiada o stanovisko ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí a Slovenskú informačnú službu.

(2) Orgány kontroly ministerstvu predložia stanoviská potrebné na rozhodnutie o udelení, zmene alebo zrušení licencie v lehote do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti ministerstva.

(3) Ak lehota na predloženie stanoviska podľa odseku 2 nie je dostatočná, príslušný orgán kontroly o tom upovedomí ministerstvo a predloží mu stanovisko najneskôr v lehote do 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia žiadosti ministerstva.

(4) Nesúhlasné stanovisko ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí alebo Slovenskej informačnej služby k udeleniu licencie je pre ministerstvo záväzné. Ak orgány kontroly v lehote podľa odseku 2 písomne nepredložia stanoviská alebo nepostupujú podľa odseku 3, predpokladá sa, že s udeľením, zmenou alebo zrušením licencie súhlasia.

§ 8

(1) Ministerstvo udelí licenciu rozhodnutím v lehote

²⁵⁾ § 25 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

²⁶⁾ § 29 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

²⁷⁾ § 34 a 35 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.

²⁸⁾ § 6 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 179/2001 Z. z.

²⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 179/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ § 36d ods. 9 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

³¹⁾ § 36f zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

³²⁾ § 6 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 485/2008 Z. z. o uvádzaní pyrotechnických výrobkov na trh.

³³⁾ § 4 zákona č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁴⁾ Čl. 2 ods. 14 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

³⁵⁾ Čl. 2 ods. 14 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

³⁶⁾ Čl. 2 ods. 14 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

³⁷⁾ Čl. 7 ods. 3 a čl. 8 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

do 60 pracovných dní odo dňa predloženia úplnej žiadosti.

(2) Ministerstvo pred udelením licencie na vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode postupuje podľa osobitného predpisu.³⁸⁾

(3) Udelená licencia obsahuje

- a) obchodné meno a sídlo žiadateľa, u fyzickej osoby – podnikateľa meno a miesto podnikania,
- b) identifikačné číslo žiadateľa,
- c) evidenčné číslo licencie,
- d) podpoložku kombinovanej nomenklatúry colného sadzovníka,²²⁾
- e) názov a špecifikáciu určených výrobkov, ich množstvo alebo objem vyjadrený v merných jednotkách a celkovú hodnotu vyjadrenú v eurách,
- f) názov krajiny, do ktorej sa transfer, dovoz alebo vývoz určených výrobkov vykoná, alebo krajiny, z ktorej sa transfer, dovoz alebo vývoz určených výrobkov vykoná,
- g) obchodné meno a sídlo alebo meno a miesto podnikania zahraničného obchodného partnera a konečného užívateľa určených výrobkov, účel použitia určených výrobkov u konečného užívateľa,
- h) dátum vydania, dobu a podmienky platnosti licencie.

(4) V licencií ministerstvo vymedzí miesto na záznamy o využití licencie. Údaje o využití licencie vyznačí na rube licencie v merných jednotkách

- a) osoba, ktorej bola licencia udelená pri obchodovaní s určenými výrobkami na území členských štátov Európskej únie,
- b) príslušný colný úrad pri dovoze a vývoze určených výrobkov.

(5) Na transfer výbušnín je žiadateľ povinný podať žiadosť o povolenie na transfer výbušnín. Povolenie sa vyžaduje aj na transfer bezdymového prachu alebo čierneho prachu. Povolenie na transfer výbušnín, bezdymového prachu alebo čierneho prachu ministerstvo vydá najviac na jeden rok.

(6) Ten, komu bolo vydané povolenie na transfer výbušnín, bezdymového prachu alebo čierneho prachu, je povinný najneskôr tri dni pred začatím každého transferu oznámiť písomne Policajnému zboru dátum začatia a ukončenia transferu, udaním miesta odoslania, miesta určenia a údaje o množstve a druhu prepravovaných určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode, bezdymového prachu alebo čierneho prachu.

(7) Transfer výbušnín, bezdymového prachu alebo čierneho prachu si vyžaduje splnenie osobitných požiadaviek na bezpečnosť³⁹⁾ na území, kde sa bude transfer uskutočňovať. Ten, komu bolo vydané povolenie na transfer, je povinný oznámiť Policajnému zboru okrem údajov podľa odseku 6 aj údaje o trase transferu, predpokladaných miestach odpočinku, názov hraničného priechodu pri vstupe na územie Slovenskej republiky

a názov hraničného priechodu pri výstupe z územia Slovenskej republiky.

§ 9

Zmena a predĺženie licencie

(1) Ministerstvo na základe písomnej žiadosti držiteľa licencie podanej najneskôr 30 kalendárnych dní pred uplynutím doby platnosti udelenej licencie

- a) predĺži dobu platnosti udelenej licencie iba raz, najviac o šesť mesiacov,
- b) zmení hodnotu určených výrobkov, ak držiteľ licencie nevyčerpal množstvo určených výrobkov uvedených v udelenej licencií,
- c) zmení údaje na licencií o držiteľovi licencie alebo jeho zahraničnom obchodnom partnerovi v prípade zmeny sídla alebo miesta podnikania.

(2) Ministerstvo pri posudzovaní žiadosti o zmenu licencie postupuje podľa § 8 a 10.

(3) Držiteľ licencie je povinný pri podaní žiadosti o zmenu licencie predložiť originál licencie, čestné vyhlásenie, že dodržal podmienky licencie a nepresiahol povolenú hodnotu ani množstvo určených výrobkov.

§ 10

Zamietnutie žiadosti

(1) Ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie licencie alebo žiadosť o zmenu licencie, ak

- a) žiadateľ nesplnil podmienky podľa § 6 ods. 2 až 11,
- b) je to odôvodnené záujmami podľa § 4 ods. 3 alebo o to požiadal niektorý členský štát Európskej únie,
- c) ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí alebo Slovenská informačná služba vyjadri nesúhlas s udelením licencie,
- d) žiadateľ porušil v súvislosti s obchodovaním s určenými výrobkami v období posledných troch rokov tento zákon a osobitné predpisy¹⁶⁾ v oblasti obchodovania s určenými výrobkami alebo medzinárodnú zmluvu, ktorou je Slovenská republika viazaná, alebo by sa udelením alebo zmenou licencie také konanie umožnilo,
- e) žiadateľ o licencií na vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode má záznam v registri trestov,
- f) žiadateľ o zmenu licencie nedodrжал podmienky uvedené v udelenej licencií tým, že prekročil hodnotu alebo množstvo určených výrobkov povolené v udelennej licencií, alebo ak žiadateľ konal v rozpore s udelenou licenciou,
- g) v čase rozhodovania o zmene licencie uplynula platnosť údajov podľa § 6 ods. 3 a žiadateľ o zmenu licencie nedodrжал lehotu alebo podmienku odôvodnenia žiadosti o zmenu, nepredložil platné údaje a doklady spolu so žiadosťou o zmenu,
- h) neuplynuli tri roky od zamietnutia žiadosti o udelenie licencie a nezmenili sa skutočnosti, ktoré boli dôvodom na zamietnutie žiadosti,

³⁸⁾ Čl. 7 ods. 1 a 2, čl. 10 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

³⁹⁾ § 26 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. § 34 a 35 zákona č. 56/2012 Z. z.

i) neuplynuli tri roky od zrušenia licencie podľa § 12 ods. 2 alebo

j) v čase rozhodovania o zmene licencie žiadateľ porušil pri obchodovaní s určenými výrobkami alebo v súvislosti s touto činnosťou povinnosti určené týmto zákonom.

(2) Rozklad proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti nemá odkladný účinok.

§ 11

Povinnosti držiteľa licencie

(1) Držiteľ licencie je povinný

- a) pri dovoze a vývoze určených výrobkov predložiť originál licencie príslušnému colnému orgánu na potvrdenie čerpania licencie,
- b) pri obchodovaní s určenými výrobkami na území členských štátov Európskej únie vykonať bezodkladne zápis o využití licencie na rube originálu licencie, predložiť ministerstvu na výzvu záznam o stave využitia licencie na origináli licencie alebo vyznačiť, že k využitiu licencie nedošlo,
- c) vrátiť originál licencie ministerstvu do 15 dní po
 1. splnení účelu, na ktorý bola licencia udelená, alebo
 2. skončení doby jej platnosti,
- d) bezodkladne písomne oznámiť ministerstvu krádež, stratu, zničenie alebo neodstrániteľné poškodenie licencie,
- e) bezodkladne oznámiť ministerstvu zmenu sídla alebo miesta podnikania, ako aj zmenu adresy priestorov, v ktorých skladuje určené výrobky, prípadne inú zmenu údajov uvedených na udelenej licencii,
- f) umožniť vykonanie kontroly podľa § 16.

(2) Za splnenie účelu, na ktorý bola licencia udelená, sa podľa tohto zákona považuje vyčerpanie hodnoty alebo množstva určených výrobkov uvedených v udelenej licencii.

(3) Držiteľ licencie, ktorý vykonal príjem transferu alebo dovoz a neuskutočnil následne odoslanie transferu alebo vývoz na základe udelenej licencie na transfer alebo vývoz, je povinný túto skutočnosť a miesto uskladnenia určených výrobkov písomne oznámiť ministerstvu do 15 dní odo dňa skončenia platnosti licencie na odoslanie transferu alebo vývoz určených výrobkov z územia Slovenskej republiky a zabezpečiť ďalší spôsob nakladania s určenými výrobkami.

(4) Držiteľ licencie je povinný zaslať ministerstvu hlásenie o využití licencie vždy do 25. dňa nasledujúceho po uplynutí kalendárneho štvrtroka a na výzvu ministerstva je povinný v lehote určenej vo výzve predložiť potvrdenie o dodaní množstva určených výrobkov na miesto určenia vydané príslušným orgánom krajiny určenia.

§ 12

Zánik, zrušenie a pozastavenie platnosti licencie

(1) Licencia zanikne

- a) vyčerpaním povolenej hodnoty alebo množstva určených výrobkov uvedených v licencii,
- b) vrátením licencie ministerstvu,
- c) zrušením,
- d) uplynutím doby platnosti alebo
- e) zánikom fyzickej osoby – podnikateľa alebo právnickej osoby.

(2) Ministerstvo rozhodne o zrušení licencie, ak

- a) licencia bola získaná na základe nepravdivých alebo neúplných údajov,
- b) je to odôvodnené záujmami podľa § 4 ods. 3 písm. b),
- c) podmienky na udelenie licencie neboli splnené,
- d) neboli dodržané podmienky uvedené v udelenej licencii,
- e) o to v odôvodnených prípadoch v rámci svojej vecnej príslušnosti požiada orgán kontroly z dôvodu, že držiteľ licencie počas posledných troch rokov porušil pri obchodovaní s určenými výrobkami alebo v súvislosti s touto činnosťou všeobecne záväzný právny predpis, medzinárodnú zmluvu, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- f) určené výrobky uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode nie sú označené podľa osobitného predpisu⁴⁰⁾ alebo
- g) strelné zbrane nie sú označené aspoň jednoduchým označením, ktoré umožňuje identifikáciu prvej krajiny dovozu v rámci Európskej únie, alebo v prípade, že strelné zbrane nemajú takéto označenie, jedinečným označením, ktorým sa identifikujú dovezené strelné zbrane.

(3) Držiteľ licencie je povinný do desiatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia o zrušení licencie vrátiť ministerstvu zrušenú licenciu.

(4) Rozklad proti rozhodnutiu o zrušení licencie nemá odkladný účinok.

(5) Štát nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla zrušením licencie.

(6) Ak ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie licencie, zruší, zmení licenciu alebo pozastaví jej platnosť na vývoz určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode, postupuje podľa osobitného predpisu.⁴¹⁾

§ 13

Vyhlásenie o konečnom použití určených výrobkov

(1) Ministerstvo potvrdí dovozcovi, prijímateľovi alebo držiteľovi licencie vyhlásenie o konečnom použití určených výrobkov, ak o jeho potvrdenie požiadal dovozcu alebo prijímateľa zahraničný obchodný partner. Žiadateľ o jeho potvrdenie požiada po udelení licencie. Vyhlásenie o konečnom použití je neplatné, ak nie je predložené zahraničnému obchodnému partnerovi ale-

⁴⁰⁾ § 37 zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴¹⁾ Čl. 11 ods. 2 až 3 nariadenia (EÚ) č. 258/2012.

bo príslušným zahraničným orgánom do šiestich mesiacov odo dňa jeho vydania.

(2) Ak dovozca, prijímateľ alebo držiteľ licencie vyhlásenie o konečnom použití nevyužije, je povinný ho vrátiť ministerstvu do 15 kalendárnych dní od skončenia jeho platnosti a uviesť dôvod nevyužitia.

§ 14

Vydanie duplikátu

(1) Ministerstvo vydá duplikát licencie, povolenia alebo vyhlásenia na základe písomnej žiadosti a čestného vyhlásenia o strate, krádeži, zničení alebo ich neodstrániteľnom poškodení.

(2) Držiteľ licencie je povinný na duplikáte licencie vyznačiť aktuálne využitie licencie ku dňu vydania duplikátu a jeho úradne osvedčenú kópiu zaslať ministerstvu najneskôr do piatich pracovných dní od doručenia duplikátu licencie.

§ 15

Úradný jazyk

Všetky žiadosti a prílohy sa predkladajú písomne v štátnom jazyku.⁴²⁾ V prípade ústneho pojednávania, ak je účastníkom konania zahraničná osoba, na jej žiadosť ministerstvo povolí tlmočníka zapísaného v zozname tlmočníkov,⁴³⁾ ak si ho účastník zabezpečí na vlastné náklady.

§ 16

Výkon kontroly

(1) Kontrolu nad dodržiavaním tohto zákona vykonáva ministerstvo v spolupráci s orgánmi kontroly. Ministerstvo je oprávnené vykonať kontrolu aj u osôb, o ktorých sa dôvodne predpokladá, že obchodujú s určenými výrobkami v rozpore s týmto zákonom.

(2) Ministerstvo vykoná kontrolu podľa odseku 1 prostredníctvom ním poverených zamestnancov a prizvaných zamestnancov orgánov kontroly (ďalej len „kontrolóri“).

(3) Kontrolóri sú pri výkone kontroly oprávnení vstúpať do priestorov, na pozemky a do prevádzkarní kontrolovaných osôb, požadovať od nich potrebné doklady, údaje a písomné alebo ústne vysvetlenia o nadobudnutí určených výrobkov a zadržať originály dokladov a písomností, ak existuje podozrenie z porušenia tohto zákona. Kontrolóri sú oprávnení vykonať kontrolu dopravných prostriedkov, ich nákladu, prepravných a sprievodných listín patriacich kontrolovanej osobe, ak sa predpokladá, že sa v nich nachádzajú určené výrobky. Kontrolóri sú oprávnení vykonať aj kontrolu dopravných prostriedkov, ktoré nepatria kontrolovanej osobe, ak sa nachádzajú v jej priestoroch, prevádzkar-

niach a na jej pozemkoch, ak sa predpokladá, že sa v nich nachádzajú určené výrobky.

(4) Ministerstvo má pri výkone kontroly vykonávanej v súčinnosti s orgánmi kontroly právo uložiť kontrolovanej osobe zaistenie určených výrobkov priamo na mieste výkonu kontroly. Ak existuje dôvodná obava, že kontrolovaná osoba bude s určenými výrobkami nakladať aj po ich zaistení, sú kontrolóri oprávnení uskladniť zaistené určené výrobky mimo dosahu kontrolovanej osoby na jej náklady. Kontrolovaná osoba je povinná na základe rozhodnutia ministerstva zaistené určené výrobky vydať. Zaistenie určených výrobkov trvá do doby právoplatného rozhodnutia vo veci.

(5) Ministerstvo nie je povinné poskytnúť osobe, u ktorej sa vykonáva kontrola, náhradu nákladov vzniknutých v súvislosti s kontrolou a odoberaním vzoriek.

(6) Ak tento zákon neustanovuje inak, na postup kontrolných orgánov pri výkone kontroly sa primerane použije osobitný predpis.⁴⁴⁾

§ 17

Súčinnosť tretích osôb

(1) Na zabezpečenie kontroly dodržiavania tohto zákona sú ministerstvo a orgány kontroly oprávnené požadovať od iných štátnych orgánov alebo od právnických osôb, ktoré vedú evidenciu majetku osôb vykonávajúcich obchodovanie s určenými výrobkami, údaje potrebné na výkon kontroly. Slovenská informačná služba, ministerstvo vnútra a colné orgány oznamujú ministerstvu zistenia dôležité pre jeho rozhodovaciu činnosť podľa tohto zákona.

(2) Orgány podľa odseku 1 sú povinné na požiadanie oznamovať výsledky nimi vykonávaných kontrol, ktoré sa týkajú obchodovania s určenými výrobkami ministerstvu a Slovenskej informačnej službe.

§ 18

Priestupky

(1) Fyzická osoba sa dopustí priestupku, ak obchoduje s určenými výrobkami bez licencie.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 100 000 eur.

(3) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.⁴⁵⁾

§ 19

Iné správne delikty

(1) Ministerstvo uloží fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu od 500 eur do 3 000 eur, ak

a) nesplní povinnosť podľa § 8 ods. 5 až 7,

⁴²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

⁴³⁾ Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁴⁾ § 11 až 13 a 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

⁴⁵⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

- b) nesplní povinnosť podľa § 9 ods. 3,
- c) nepredloží originál licencie príslušnému colnému orgánu na potvrdenie podľa § 11 ods. 1 písm. a),
- d) nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 1 písm. c) až f),
- e) neoznámí údaje podľa § 11 ods. 3,
- f) nesplní povinnosť podľa § 14 ods. 2 alebo
- g) nevydá ministerstvu určené výrobky podľa § 16 ods. 4.

(2) Ministerstvo uloží fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu od 3 000 eur do 5 000 eur, ak

- a) nesplní povinnosť vykonať zápis o využití licencie podľa § 11 ods. 1 písm. b),
- b) nevráti zrušenú licenciu podľa § 12 ods. 3 alebo
- c) nevráti vyhlásenie o konečnom použití podľa § 13 ods. 2.

(3) Ministerstvo uloží fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu

- a) od 5 000 eur do 250 000 eur, ak poskytne nesprávne, nepravdivé alebo neúplné údaje v žiadosti o licenciu podľa § 6, v hlásení o využití licencie podľa § 11 ods. 4,
- b) od 5 000 eur do 300 000 eur, ak obchoduje s určenými výrobkami bez licencie alebo v rozpore s udelenou licenciou, vykonáva transfer určených výrobkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) druhom bode bez povolenia na transfer alebo,
- c) od 250 000 eur do 600 000 eur, ak správnym deliktom podľa písmena b) spôsobí Slovenskej republike značnú škodu⁴⁶⁾ alebo poškodí záujem podľa § 4 ods. 3 písm. b).

(4) Ministerstvo pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania podľa § 4 ods. 3 písm. b).

(5) Pokuta je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

(6) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

(7) Za správny delikt podľa odseku 3 písm. b) a c) ministerstvo môže uložiť prepadnutie určených výrobkov samostatne alebo spolu s pokutou, ak určené výrobky vo vlastníctve osoby, ktorá sa dopustila správneho deliktu, boli určené alebo použité na spáchanie správneho deliktu alebo získané správnym deliktom.

(8) Pokutu podľa odsekov 1 až 3 alebo prepadnutie určených výrobkov podľa odseku 7 ministerstvo uloží do jedného roka odo dňa, keď sa dozvedelo o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(9) Vlastníkom prepadnutých určených výrobkov sa stáva štát. Správu prepadnutých určených výrobkov vykonáva ministerstvo. Ministerstvo rozhodne o zničení alebo inom využití prepadnutých určených výrobkov.

(10) Ak nemôže byť správa prepadnutých určených výrobkov vykonávaná ministerstvom, môže minister-

stvo uzavrieť zmluvu o výkone správy prepadnutých určených výrobkov s iným orgánom štátnej správy. Zmluva musí byť písomná a musí obsahovať výšku odplaty za výkon správy a dojednanie zodpovednosti za škodu spôsobenú na spravovaných určených výrobkoch v dobe výkonu jeho správy, inak je zmluva neplatná.

(11) Ak ministerstvo nerozhodlo o inom využití prepadnutých určených výrobkov, prepadnuté určené výrobky budú zničené na náklady toho, komu bola sankcia prepadnutia určených výrobkov uložená.

Spoločné ustanovenia

§ 20

(1) Licencie podľa tohto zákona sú neprenosné, neprevoditeľné a nepodliehajú prechodu práv, ani exekučnému konaniu, konkurznému konaniu a dedičskému konaniu.

(2) Poskytovaním údajov a vyhotovovaním odpisov z udelených licencií podľa tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu o ochrane utajovaných skutočností.⁴⁷⁾

§ 21

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje osobitný predpis¹⁶⁾ a všeobecný predpis o správnom konaní,⁴⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak podkladom na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie licencie, rozhodnutia o zrušení a odňatí licencie boli skutočnosti založené na zahraničnopolitických alebo bezpečnostných dôvodoch, v odôvodnení sa okrem iného uvedie, že ide o zahraničnopolitický alebo bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

§ 22

Splnomocňovacie ustanovenie

Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví

- a) zoznam a kategorizáciu určených výrobkov podľa § 2 ods. 1 písm. a),
- b) vzor žiadosti o udelenie licencie na transfer určených výrobkov,
- c) vzor žiadosti o udelenie licencie na vývoz alebo dovoz určených výrobkov,
- d) vzor žiadosti o udelenie jednorazovej, viacnásobnej alebo globálnej licencie na vývoz určených výrobkov podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu,
- e) vzor žiadosti o povolenie na transfer určených výrobkov podľa § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu, bezdymového prachu alebo čierneho prachu,
- f) vzor hlásenia o využití licencie,

⁴⁶⁾ § 125 ods. 1 Trestného zákona.

⁴⁷⁾ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁸⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

g) vzor vyhlásenia o konečnom použití určených výrobkov.

§ 23

Prechodné ustanovenie

(1) Licencie, povolenia a vyhlásenia vydané do 29. septembra 2013 zostávajú v platnosti až do doby skončenia ich platnosti.

(2) Konania začaté a právoplatne neukončené do 29. septembra 2013 sa dokončia podľa tohto zákona.

§ 24

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 292/2009 Z. z. o obchodovaní s výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

2. výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. októbra 2009 č. 8/2009, ktorým sa ustanovujú vzory žiadostí o licenciu, hlásenie o využívaní licencie, vyhlásenie o konečnom užívateľovi a medzinárodný dovozný certifikát pre určené výrobky (oznámenie č. 452/2009 Z. z.).

Čl. II

Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 457/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 477/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 217/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z., zákona č. 469/2003 Z. z., zákona č. 583/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 199/2004 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 434/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z., zákona č. 572/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 581/2004 Z. z., zákona č. 633/2004 Z. z., zákona č. 653/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 5/2005 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 15/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 308/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 342/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 538/2005 Z. z., zákona č. 558/2005 Z. z., zákona č. 572/2005 Z. z., zákona č. 573/2005 Z. z., zákona č. 610/2005 Z. z., zákona č. 14/2006 Z. z., zákona č. 15/2006 Z. z., zákona č. 24/2006 Z. z., zákona č. 117/2006 Z. z., zákona č. 124/2006 Z. z., zákona

č. 126/2006 Z. z., zákona č. 224/2006 Z. z., zákona č. 342/2006 Z. z., zákona č. 672/2006 Z. z., zákona č. 693/2006 Z. z., zákona č. 21/2007 Z. z., zákona č. 43/2007 Z. z., zákona č. 95/2007 Z. z., zákona č. 193/2007 Z. z., zákona č. 220/2007 Z. z., zákona č. 279/2007 Z. z., zákona č. 295/2007 Z. z., zákona č. 309/2007 Z. z., zákona č. 342/2007 Z. z., zákona č. 343/2007 Z. z., zákona č. 344/2007 Z. z., zákona č. 355/2007 Z. z., zákona č. 358/2007 Z. z., zákona č. 359/2007 Z. z., zákona č. 460/2007 Z. z., zákona č. 517/2007 Z. z., zákona č. 537/2007 Z. z., zákona č. 548/2007 Z. z., zákona č. 571/2007 Z. z., zákona č. 577/2007 Z. z., zákona č. 647/2007 Z. z., zákona č. 661/2007 Z. z., zákona č. 92/2008 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z., zákona č. 167/2008 Z. z., zákona č. 214/2008 Z. z., zákona č. 264/2008 Z. z., zákona č. 405/2008 Z. z., zákona č. 408/2008 Z. z., zákona č. 451/2008 Z. z., zákona č. 465/2008 Z. z., zákona č. 495/2008 Z. z., zákona č. 514/2008 Z. z., zákona č. 8/2009 Z. z., zákona č. 45/2009 Z. z., zákona č. 188/2009 Z. z., zákona č. 191/2009 Z. z., zákona č. 274/2009 Z. z., zákona č. 292/2009 Z. z., zákona č. 304/2009 Z. z., zákona č. 305/2009 Z. z., zákona č. 307/2009 Z. z., zákona č. 465/2009 Z. z., zákona č. 478/2009 Z. z., zákona č. 513/2009 Z. z., zákona č. 568/2009 Z. z., zákona č. 570/2009 Z. z., zákona č. 594/2009 Z. z., zákona č. 67/2010 Z. z., zákona č. 92/2010 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 144/2010 Z. z., zákona č. 514/2010 Z. z., zákona č. 556/2010 Z. z., zákona č. 39/2011 Z. z., zákona č. 119/2011 Z. z., zákona č. 200/2011 Z. z., zákona č. 223/2011 Z. z., zákona č. 254/2011 Z. z., zákona č. 256/2011 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 324/2011 Z. z., zákona č. 342/2011 Z. z., zákona č. 363/2011 Z. z., zákona č. 381/2011 Z. z., zákona č. 392/2011 Z. z., zákona č. 404/2011 Z. z., zákona č. 405/2011 Z. z., zákona č. 409/2011 Z. z., zákona č. 519/2011 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 49/2012 Z. z., zákona č. 96/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z., zákona č. 286/2012 Z. z., zákona č. 336/2012 Z. z., zákona č. 339/2012 Z. z., zákona č. 351/2012 Z. z., zákona č. 439/2012 Z. z., zákona č. 447/2012 Z. z., zákona č. 459/2012 Z. z., zákona č. 8/2013 Z. z., zákona č. 39/2013 Z. z., zákona č. 40/2013 Z. z., zákona č. 72/2013 Z. z., zákona č. 75/2013 Z. z., zákona č. 94/2013 Z. z., zákona č. 96/2013 Z. z. a zákona č. 122/2013 Z. z. sa mení takto:

1. V sadzobníku správnych poplatkov v časti VIII Finančná správa a obchodná činnosť v položke 154 písmená a) a b) znejú:

- a) Udelenie licencie na obchodovanie s určenými výrobkami, z hodnoty určených výrobkov 0,1 %, najmenej 33 eur
- b) Vydanie potvrdenia na vyhlásení o konečnom použití určených výrobkov, dovozného certifikátu položiek s dvojakým použitím 18 eur“.

2. V sadzobníku správnych poplatkov v časti VIII Finančná správa a obchodná činnosť v položke 154 písmená i) a j) znejú:

- „i) Vydanie povolenia na transfer
určených výrobkov 40 eur
j) Vydanie duplikátu podľa
písmen a), b) a d) až i) 18 eur“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 30. septembra
2013.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

145

ZÁKON

z 21. mája 2013,

ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona č. 293/1992 Zb., zákona č. 323/1992 Zb., zákona č. 187/1993 Z. z., zákona č. 180/1995 Z. z., zákona č. 222/1996 Z. z., zákona č. 80/1998 Z. z., zákona č. 256/2001 Z. z., zákona č. 420/2002 Z. z., zákona č. 518/2003 Z. z., zákona č. 217/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 549/2004 Z. z., zákona č. 571/2007 Z. z., zákona č. 285/2008 Z. z., zákona č. 66/2009 Z. z., zákona č. 499/2009 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 139/2010 Z. z., zákona č. 559/2010 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z. a zákona č. 345/2012 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 14 ods. 8 sa pripája táto veta: „Ak nájomca riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, má právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností upravenú podľa § 13 ods. 1.“

2. V § 25 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo s inou osobou, na ktorej návrh sú pozemkové úpravy povolené“.

3. V § 34 ods. 16 sa za slovo „môže“ vkladajú slová „do vlastníctva Slovenskej republiky“.

4. § 34 sa dopĺňa odsekmi 20 až 23, ktoré znejú:
 „(20) Pozemkový fond môže do vlastníctva Slovenskej republiky kúpiť, najviac za cenu podľa osobitného predpisu,^{61c)} poľnohospodársky pozemok alebo pozemok podľa odseku 16, ku ktorému banka so 100 % majetkovou účasťou štátu vykonáva záložné právo.^{23he)} Ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka sa pri výkone záložného práva nepoužije.
 (21) Pozemkový fond použije pozemok nadobudnutý podľa odseku 20 na plnenie úloh podľa osobitného predpisu.²³⁾
 (22) Ak pozemkový fond nemôže pozemok nadobud-

nutý podľa odseku 20 použiť na plnenie úloh²³⁾ a spôsobom uvedeným v osobitnom predpise,^{23hf)} môže ho predať osobe, ktorá vykonáva poľnohospodársku, živočíšnu alebo špeciálnu rastlinnú výrobu a spĺňa ďalšie podmienky podľa osobitného predpisu na prenájom^{23hg)} a má trvalý pobyt alebo sídlo

- a) v prvom poradí v obci, v ktorej sa pozemok nachádza,
- b) v druhom poradí v okrese, v ktorom sa pozemok nachádza,
- c) v treťom poradí na území Slovenskej republiky.

(23) Pri návrhu na vklad podľa osobitného predpisu^{23hh)} pozemkový fond uvedie aj vyhlásenie o tom, že pri kúpe pozemku sa postupovalo podľa poslednej vety odseku 20.“

Poznámky pod čiarou k odkazom 23he až 23hh znejú:

^{23he)} § 151a až 151me Občianskeho zákonníka.

^{23hf)} § 11 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

§ 6 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z.

^{23hg)} § 2 ods. 5 až 12 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 238/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenajímania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností Slovenským pozemkovým fondom v znení neskorších predpisov.

^{23hh)} § 30 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.“

5. Za § 42r sa vkladá § 42s, ktorý znie:

„§ 42s

Pozemky určené pre spoločné zariadenia a opatrenia, ktoré prešli schválením vykonania projektu pozemkových úprav do vlastníctva Slovenskej republiky a sú v správe pozemkového fondu, prejdú na základe rozhodnutia obvodného pozemkového úradu do vlastníctva obce, v ktorej katastrálnom území sa nachádzajú. Ak ide o špecifické spoločné zariadenia a opatrenia, obvodný pozemkový úrad rozhodne o ich prechode do vlastníctva inej osoby ako obce, ktorá s ohľadom na predmet činnosti zabezpečí účel ich použitia.“

Čl. II

Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zákona č. 42/1992 Zb., zákona č. 93/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky

č. 186/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 205/1996 Z. z., zákona č. 64/1997 Z. z., zákona č. 80/1998 Z. z., zákona č. 72/1999 Z. z., zákona č. 175/1999 Z. z., zákona č. 456/2002 Z. z., zákona č. 172/2003 Z. z., zákona č. 504/2003 Z. z., zákona č. 12/2004 Z. z., zákona č. 549/2004 Z. z., zákona č. 595/2006 Z. z., zákona č. 523/2007 Z. z., zákona č. 571/2007 Z. z., zákona č. 285/2008 Z. z., zákona č. 396/2009 Z. z., zákona č. 139/2010 Z. z. a zákona č. 559/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 11 sa dopĺňa odsekom 9, ktorý znie:
„(9) Ak ide o bezodplatný prevod pozemku z vlastníctva štátu do vlastníctva oprávnenej osoby, ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka sa nepoužije.“.

2. V § 17 ods. 1 písm. a) sa v šiestom bode za slovami „Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra, štátny podnik,“ vypúšťa písmeno „a“.

3. V § 17 ods. 1 písm. a) sa v šiestom bode na konci pripájajú slová „a Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici,“.

4. V § 17 ods. 1 písm. b) sa za slovami „Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra, štátny podnik,“ vypúšťa písmeno „a“.

5. V § 17 ods. 1 písm. b) sa na konci pripájajú slová „a Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici“.

Čl. III

Zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 217/2004 Z. z., zákona č. 549/2004 Z. z., zákona č. 571/2007 Z. z., zákona č. 285/2008 Z. z., zákona č. 139/2010 Z. z. a zákona č. 559/2010 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 6 ods. 5 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Ak ide o bezodplatný prevod pozemku z vlastníctva štátu do vlastníctva oprávnenej osoby, ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka sa nepoužije.“.

Čl. IV

Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 549/2004 Z. z., zákona č. 571/2007 Z. z., zákona č. 274/2009 Z. z., zákona č. 396/2009 Z. z. a zákona č. 57/2013 Z. z. sa mení takto:

1. V § 8 ods. 1 sa číslovka „15“ nahrádza číslovkou „25“.

2. V § 8 ods. 2 sa vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmená d) až f) sa označujú ako písmená c) až e).

Čl. V

Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení zákona č. 99/2008 Z. z., zákona č. 274/2009 Z. z., zákona č. 299/2009 Z. z., zákona č. 391/2009 Z. z., zákona č. 342/2011 Z. z., zákona č. 242/2012 Z. z. a zákona č. 42/2013 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. Za § 54c sa vkladá § 54d, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 54d

Prechodné ustanovenie účinné od 1. júla 2013

Majetok v správe Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Bratislave uvedený v prílohe č. 10 prechádza dňom 1. júla 2013 do majetku Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.“.

2. Zákon sa dopĺňa prílohou č. 10, ktorá vrátane nadpisu znie:

„Príloha č. 10 k zákonu č. 39/2007 Z. z.

Zoznam majetku štátu v správe Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Bratislave, ktorý prechádza dňom 1. júla 2013 do majetku Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

1. Budovy vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu Bratislava zapísané na liste vlastníctva č. 883 pre katastrálne územie Chrenová, obec Nitra.
 - 1.1. prevádzková budova súpisné číslo 599 parcela 1034,
 - 1.2. prevádzková budova súpisné číslo 599 parcela 1035.
2. Pozemky vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu Bratislava zapísané na liste vlastníctva č. 883 pre katastrálne územie Chrenová, obec Nitra.
 - 2.1. parcela registra „C“, parcelné č. 1032/1 s výmerou 4258 m², zastavané plochy a nádvorcia,
 - 2.2. parcela registra „C“, parcelné č. 1032/7 s výmerou 793 m², zastavané plochy a nádvorcia,

- 2.3. parcela registra „C“, parcelné č. 1034 s výmerou 1026 m², zastavané plochy a nádvoria,
2.4. parcela registra „C“, parcelné č. 1035 s výmerou 486 m², zastavané plochy a nádvoria.“.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2013.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

146

Z Á K O N

z 29. mája 2013,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 písmeno b) znie:
 - a) ujmou na zdraví ublíženie na zdraví, ťažká ujma na zdraví alebo smrť spôsobené trestným činom spáchaným inou osobou a morálna škoda spôsobená trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania spáchaným inou osobou,“.
2. § 2 sa dopĺňa písmenom e), ktoré znie:
 - e) trestným činom aj čin inak trestný, spáchaný osobou, ktorá nie je trestne zodpovedná pre nepričetnosť alebo pre vek.“.
3. V § 4 ods. 1 sa vypúšťajú slová „alebo vek“.
4. V § 5 ods. 1 posledná veta znie: „Poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.“.
5. V § 5 sa vypúšťa odsek 4.
6. § 7 znie:

„§ 7

Odškodnenie vypočítané podľa § 5 a 6 možno primerane znížiť, ak poškodený spoluzavinil ujmu na zdraví alebo neprijal opatrenia, aby odškodnenie získal od páchatel'a trestného činu, ktorým mu bola spôsobená ujma na zdraví.“.

7. V § 8 ods. 2 prvá veta znie:
„Žiadosť treba podať orgánu podľa odseku 1 do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku alebo trestného rozkazu uvedeného v § 4 ods. 1, alebo iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý v prípadoch uvedených v § 4 ods. 2 vo veci naposledy konal.“.

8. V § 8 ods. 3 prvá veta znie:
„Ak súd v trestnom konaní poškodeného s jeho nárokom odkázal na občianske súdne konanie alebo konanie pred iným orgánom, žiadosť treba podať do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti roz-

hodnutia, ktorým sa rozhodlo o nároku poškodeného v občianskom súdnom konaní alebo konaní pred iným orgánom.“.

9. V § 9 ods. 1 a § 15 ods. 2 sa slová „svojej internetovej stránke“ nahrádzajú slovami „svojom webovom sídle“.

10. V § 9 ods. 2 písmeno a) znie:

a) právoplatný rozsudok alebo trestný rozkaz uvedený v § 4 ods. 1, alebo iné právoplatné rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý v prípadoch uvedených v § 4 ods. 2 vo veci naposledy konal; ak poškodený nemôže také rozhodnutie pripojiť, je potrebné, aby označil orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorý o trestnom čine naposledy konal, a súčasne uviedol údaje o osobe podozrivej zo spáchania trestného činu, ktorým bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví, ak je poškodenému taká osoba známa,“.

11. V § 9 ods. 5 sa nad slovom „súde“ vypúšťa odkaz 3 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu 3.

12. V § 10 odsek 1 znie:

„(1) Ministerstvo je pri preverovaní skutočností dôležitých pre rozhodnutie o podanej žiadosti oprávnené nahliadať do príslušných trestných spisov alebo požadovať od orgánov činných v trestnom konaní, súdov, iných štátnych orgánov, vyšších územných celkov, obcí a iných osôb súčinnosť pri získavaní informácií, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o odškodnení.“.

13. § 17 znie:

„§ 17

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.“.

14. Za § 18 sa vkladá § 18a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 18a

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2013

Ak bol trestný čin spáchaný pred 1. júlom 2013, postupuje sa podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.“.

15. V názve prílohy sa slová „právnych aktov Európskych spoločenstiev a“ nahrádzajú slovami „právne záväzných aktov“.

Čl. II

Zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení zákona č. 47/1991 Zb. a zákona č. 633/1992 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 23 ods. 1 písm. a) sa slová „2 500 Kčs“ nahrádzajú slovami „83 eur“.

2. V § 23 ods. 1 písm. c) sa slová „200 Kčs“ nahrádzajú slovami „6,70 eura“, slová „600 Kčs“ sa nahrádzajú slovami „20 eur“ a slová „150 Kčs“ sa nahrádzajú slovami „5 eur“.

3. V § 23 ods. 4 písm. b) sa slová „30 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „995,90 eura“.

4. V § 23 odsek 5 znie:
„(5) Náhrada sa vypláca v hotovosti alebo sa na žiadosť oprávnenej osoby prevedie na ňou uvedený účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, ktorá má sídlo v Slovenskej republike.“

5. V § 23 sa vypúšťa odsek 6.

6. V § 25 ods. 7 písm. a) sa slová „20 Kčs“ nahrádzajú slovami „0,70 eura“.

7. V § 25 ods. 7 písm. b) sa slová „15 Kčs“ nahrádzajú slovami „0,50 eura“.

8. V § 27 sa slová „100 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „3 319,40 eura“.

9. Za § 35 sa vkladá § 35a, ktorý znie:

„§ 35a

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 302/1996 Z. z. o vydaní štátnych rehabilitačných dlhopisov.“

Čl. III

Zákon Slovenskej národnej rady č. 319/1991 Zb. o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v oblasti mimosúdnych rehabilitácií v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 312/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 492/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 86/1994 Z. z., zákona č. 512/2003 Z. z. a zákona č. 325/2007 Z. z. sa mení takto:

1. V § 3 ods. 2 písm. b) sa slová „60 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „1 991,70 eura“.

2. V § 3 ods. 2 písm. c) sa slová „15 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „497,90 eura“ a slová „60 000 Kčs“ sa nahrádzajú slovami „1 991,70 eura“.

3. Poznámka pod čiarou k odkazu 10 znie:
„¹⁰⁾ § 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“

4. V § 5 ods. 4 sa slová „3 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „99,60 eura“.

5. Poznámka pod čiarou k odkazu 18 znie:
„¹⁸⁾ Zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 289/1991 Zb.“

Čl. IV

Zákon č. 305/1999 Z. z. o zmiernení niektorých krívd osobám deportovaným do nacistických koncentračných táborov a zajateckých táborov v znení zákona č. 126/2002 Z. z. a zákona č. 477/2008 Z. z. sa mení takto:

§ 6 vrátane nadpisu znie:

„§ 6

Vyplatenie odškodnenia

(1) Ministerstvo priznanú náhradu vyplatí oprávnenej osobe uvedenej v § 2 ods. 3 v hotovosti alebo prevodom na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, ktorá má sídlo v Slovenskej republike, ak o to oprávnená osoba uvedená v § 2 ods. 3 požiada a ak v žiadosti uvedie účet, na ktorý jej má byť náhrada vyplatená.

(2) Ak oprávnená osoba uvedená v § 2 ods. 3 zomrela, ministerstvo odškodnenie priznané osobe, na ktorú prešlo právo žiadať odškodnenie podľa § 2 ods. 4, vyplatí v hotovosti alebo prevodom na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, ktorá má sídlo v Slovenskej republike, ak o to táto osoba požiada a ak v žiadosti uvedie účet, na ktorý jej má byť náhrada vyplatená.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 3 sa vypúšťa.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2013.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

147

VYHLÁŠKA

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

z 5. júna 2013,

ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podľa § 30 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach¹⁾ a prácach s nimi súvisiacich (ďalej len „stavebné práce“) a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.

(2) Táto vyhláška sa vzťahuje aj na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri iných prácach vykonávaných pomocou pracovných postupov a pracovných prostriedkov používaných pri stavebných prácach.

(3) Táto vyhláška sa vzťahuje na práce vykonávané pri záchrane osoby na stavenisku²⁾ v nevyhnutnom rozsahu, ktorý je potrebný na záchranu života a zdravia, a to po vykonaní nevyhnutných bezpečnostných opatrení na ochranu života a zdravia a len počas nevyhnutne potrebného času. Táto vyhláška sa nevzťahuje na práce vykonávané záchrannými zložkami integrovaného záchranného systému³⁾ pri záchrane osoby na stavenisku.

(4) Táto vyhláška sa nevzťahuje na

- a) stavebné práce vykonávané v podzemí pri banskej činnosti a pri činnosti vykonávanej banským spôsobom,⁴⁾
- b) zemné práce vykonávané s použitím strojov a výbušnín, ak sa na jednej lokalite premiestňuje viac ako 100 000 m³ horniny,⁵⁾
- c) strojové víťanie studní s dĺžkou nad 30 m a vrty s dĺžkou nad 30 m na iné účely než na práce podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 2

Základné definície

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) bezpečnostným opatrením opatrenie, prostredníctvom ktorého sa pri stavebných prácach technickým spôsobom alebo organizačným spôsobom zaisťuje bezpečný výkon činnosti alebo bezpečná prevádzka,
- b) inžinierskymi sieťami cestná, železničná, vodná a iná dopravná sieť, vodovodná, kanalizačná, energetická, telekomunikačná a iná rozvodná sieť vrátane ich zariadení,
- c) nebezpečným dosahom maximálny dosah pracovného zariadenia stavebného stroja alebo zariadenia (ďalej len „stroj“) zväčšený o bezpečnostné pásmo najmenej 2 m,
- d) ohrozeným priestorom priestor, v ktorom nemožno vylúčiť poškodenie zdravia osoby v dôsledku ohrozenia vzniknutého najmä umiestnením a činnosťou osoby alebo pracovného prostriedku, pádom predmetu alebo zrútením konštrukcie,
- e) osobou vykonávajúcou stavebné práce fyzická osoba, ktorá osobne vykonáva stavebné práce,
- f) prácou nad sebou práca, pri ktorej môže byť osoba vykonávajúca stavebné práce ohrozená stavebnými prácami vykonávanými na pracovisku nad ňou, najmä pádom predmetov,
- g) prácou v sťažených podmienkach práca v stiesnených priestoroch, v uzavretých priestoroch, v extrémnych klimatických podmienkach alebo v extrémnych mikroklimatických podmienkach,
- h) prácou s osobitným nebezpečenstvom práca podľa osobitného predpisu⁷⁾ alebo práca, pri ktorej sa riziko zvyšuje vzhľadom na jej charakter, použitý pracovný postup alebo podmienky pracovného prostredia,
- i) prácou súvisiacou so stavebnými prácami činnosť, ktorá bezprostredne súvisí so stavebnými prácami, a to aj ak sa vykonáva samostatne,

¹⁾ § 43g zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

²⁾ § 43i zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

§ 2 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

³⁾ Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 2 a 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 3 písm. g) zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb.

⁶⁾ § 2 a § 3 písm. a) až g) zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb.

⁷⁾ Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z.

- j) prácou vo výške a nad voľnou hĺbkou práca, pohyb a iná činnosť osoby, pri ktorej je osoba ohrozená pádom, prepadnutím alebo zosunutím z výšky alebo do hĺbky,
- k) stálym dozorom nepretržité sledovanie stavu pracoviska a činnosti osoby vykonávajúcej stavebné práce osobou určenou zhotoviteľom stavebných prác, ktorá sa nachádza na bezpečnom mieste a primerane ďaleko od osoby vykonávajúcej stavebné práce, nevzdiali sa a nevykonáva inú činnosť, ako toto sledovanie,
- l) stavebnými prácami v mimoriadnych podmienkach stavebné práce vykonávané súbežne s inými ako stavebnými prácami, práce v sťažených podmienkach a práce s osobitným nebezpečenstvom,
- m) udržiavacími prácami práce, ktorými sa objekty, budovy, konštrukcie a ich časti udržiavajú v prevádzkyschopnom a bezpečnom stave,
- n) zábranou prírodná prekážka alebo umelá prekážka, ktorá vymedzuje alebo oddeľuje priestor určený na pohyb osoby alebo vozidla, alebo ktorá zabraňuje ich pohybu nežiaducim smerom; zábrana nemusí spĺňať požiadavky na zaťaženie pre zábradlie a nie je ňou páska,
- o) zhotoviteľskou dokumentáciou technická dokumentácia vypracovaná zhotoviteľom podľa § 4 a 13 zákona,
- p) zhotoviteľom zamestnávateľ vykonávajúci stavebné práce alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, vykonávajúca stavebné práce,
- q) zodpovednou osobou osoba určená zhotoviteľom na odborné riadenie osôb vykonávajúcich stavebné práce na zverenom úseku s právomocou samostatne rozhodovať, najmä stavbyvedúci, majster a vedúci pracovnej skupiny.

§ 3

Oboznamovanie a informovanie

(1) Oboznamovanie podľa § 7 zákona osoby vykonávajúcej stavebné práce a zodpovednej osoby sa uskutočňuje najmenej raz za 12 mesiacov, ak ide o stavebné práce vykonávané

- a) vo výške nad 1,5 m, ak nemožno pracovať z pevnej a bezpečnej pracovnej podlahy,
- b) z pohyblivej pracovnej plošiny,
- c) z rebríka vo výške nad 5 m,
- d) pri zemných prácach vo výkope hlbšom ako 1,3 m.

(2) Obsahom oboznamovania podľa odseku 1 písm. a) až c) je aj výber a používanie vhodného osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu a praktická príprava zamestnanca na jeho správne používanie a obsahom oboznamovania podľa odseku 1 písm. d) je aj spôsob zabezpečenia stability stien výkopov.

(3) Pri zmene geologických, hydrogeologických, poveternostných a iných podmienok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť a ochranu zdravia pri stavebných prácach, zodpovedná osoba po vykonaní potrebných zmien technologických postupov oboznámi s nimi osoby vykonávajúce tieto stavebné práce.

(4) Na začiatku pracovnej zmeny zodpovedná osoba

informuje osoby vykonávajúce stavebné práce o bezpečných pracovných postupoch a o nebezpečenstvách a ohrozeniach; záznam o informovaní sa uvedie v stavebnom denníku.

§ 4

Príprava stavebných prác

(1) Na stavenisku musí byť okrem projektovej dokumentácie potrebnej na uskutočňovanie stavby⁸⁾ aj zhotoviteľská dokumentácia, návody a pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci potrebné na bezpečný výkon práce. Súčasťou zhotoviteľskej dokumentácie je technologický postup stavebných prác vo vzťahu k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „technologický postup“) v prípadoch ustanovených v prílohe č. 1 bode 6.14., prílohe č. 2 bodoch 7.1., 7.2., 7.10. a 8.1., prílohe č. 3 bodoch 1., 3.1., 4.1. a 6.7., prílohe č. 4 bodoch 2.6. a 3.4., prílohe č. 5 bode 1.1., prílohe č. 6 bodoch 5.7. a 9.1., prílohe č. 7 bode 1.2., prílohe č. 8 bodoch 2.1.2. a 2.9.1. a prílohe č. 9 bodoch 2.1., 2.8. a 10.4.

(2) Technologický postup musí obsahovať

- a) nadväznosť a súbeh jednotlivých pracovných činností,
- b) bezpečný pracovný postup pre jednotlivú pracovnú činnosť,
- c) použitie strojov, zariadení, pomôcok a ďalších pracovných prostriedkov,
- d) druhy a typy pomocných stavebných konštrukcií, najmä lešení, podperných konštrukcií, plošín,
- e) spôsob zvislej dopravy a vodorovnej dopravy osôb a materiálu vrátane vymedzenia komunikácií a skladovacích plôch,
- f) technické opatrenia a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na konkrétnom pracovisku na stavenisku a v ohrozenom priestore v okolí tohto pracoviska
 1. v čase, keď sa na ňom nepracuje,
 2. pri stavebných prácach v mimoriadnych podmienkach, najmä počas prevádzky a pri súbehu stavebných prác vykonávaných viacerými zhotoviteľmi,
 3. pri ohrození prírodnými živlami, najmä pri záplavách, zosuve pôdy,
 4. pri postupnom odovzdávaní stavby alebo jej objektov do prevádzky a do užívania.

(3) Ak v typovej dokumentácii stavby, podľa ktorej sa opakovane vykonáva stavba, sú na vykonanie stavebných prác určené spôsoby zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, netreba ich určiť v zhotoviteľskej dokumentácii v rozsahu určenom v typovej dokumentácii stavby.

(4) Zhotoviteľská dokumentácia na vykonávanie betonárskych prác a prác s nimi súvisiacich podľa § 11 a búracích prác a rekonštrukčných prác podľa § 15 nemusí obsahovať technologický postup, ak ide o práce vykonávané pri jednoduchých stavbách a drobných stavbách⁹⁾ v rozsahu najviac siedmich dní alebo o prá-

⁸⁾ § 43i ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

⁹⁾ § 139b zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

ce, ktorých bezpečné vykonávanie je upravené slovenskými technickými normami, ktoré sa uplatňujú na konkrétnom pracovisku na stavenisku. V týchto prípadoch sa nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci určujú pred začatím jednotlivých prác, pričom sa uvedú v stavebnom denníku alebo v inom písomnom doklade.

§ 5

Odovzdanie a prevzatie staveniska alebo pracoviska na stavenisku

(1) Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci písomne dohodnuté podľa § 18 ods. 1 zákona medzi zhotoviteľmi obsahuje aj spôsob odovzdania a prevzatia staveniska alebo pracoviska na stavenisku formou záznamu o odovzdaní a prevzatí pracoviska na stavenisku. Rovnako sa postupuje pri súbahu stavebných prác s prácami počas prevádzky.

(2) Pred začatím stavebných prác na stavenisku treba, aby stavebník záznamom o odovzdaní a prevzatí staveniska odovzdal stavenisko zhotoviteľovi.

(3) Zhotoviteľ, ktorý prevzal stavenisko od stavebníka, môže odovzdať záznamom o odovzdaní a prevzatí pracoviska stavenisko alebo konkrétne pracovisko

- a) jednému ďalšiemu zhotoviteľovi, ktorý na konkrétnom pracovisku bude vykonávať svoju pracovnú činnosť, alebo
- b) späť stavebníkovi.

(4) Záznam o odovzdaní a prevzatí pracoviska na stavenisku obsahuje

- a) identifikáciu konkrétneho pracoviska na stavenisku, ktoré je predmetom odovzdania a prevzatia medzi zhotoviteľmi,
- b) identifikačné údaje odovzdávajúceho subjektu, ktorými sú jeho názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo a meno a priezvisko zodpovednej osoby za odovzdanie konkrétneho pracoviska na stavenisku,
- c) identifikačné údaje preberajúceho subjektu, ktorými sú jeho názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo a meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevzatie konkrétneho pracoviska na stavenisku,
- d) dohodnuté podmienky alebo požiadavky zhotoviteľov,
- e) dátum a čas odovzdania a prevzatia konkrétneho pracoviska na stavenisku a podpisy zodpovedných osôb za odovzdanie a prevzatie konkrétneho pracoviska na stavenisku za zhotoviteľov.

(5) Ak pracovisko nie je odovzdané ďalšiemu zhotoviteľovi, tento ďalší zhotoviteľ je zhotoviteľom vykonávajúcim pracovnú činnosť na pracovisku iného zhotoviteľa.

§ 6

Prerušenie stavebných prác

(1) Stavebné práce možno prerušiť až po vykonaní nevyhnutných opatrení na zaistenie bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci na konkrétnom pracovisku na stavenisku, najmä po zabezpečení stability pracoviska a priestorovej tuhosti konštrukcie, zabezpečení otvorov, jám a voľných okrajov proti pádu pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou a zabezpečení bezpečného stavu pracovného prostriedku.¹⁰⁾

(2) Stavebné práce sa musia prerušiť, ak je ohrozená osoba, stavba, časť stavby alebo jej okolie v dôsledku zhoršených poveternostných podmienok, nevyhovujúceho technického stavu konštrukcie, stroja, nástroja alebo prístroja, v dôsledku prírodných živlov alebo iných nepredvídaných okolností. Po posúdení dôvodov prerušenia stavebných prác zodpovedná osoba rozhodne o ich prerušení.

(3) O prerušení stavebných prác podľa odseku 2 a o vykonaných nevyhnutných opatreniach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zodpovedná osoba vyhotoví záznam. Vo výkone stavebných prác možno pokračovať až na základe pokynu zodpovednej osoby.

§ 7

Stavebné práce v mimoriadnych podmienkach

(1) Na vykonávanie stavebných prác v mimoriadnych podmienkach sa v projektovej dokumentácii stavby určia návrhy technických opatrení, organizačných opatrení a ďalších opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(2) Ak počas stavebných prác nastanú mimoriadne podmienky, zhotoviteľ určuje v spolupráci s projektantom potrebné technické opatrenia, organizačné opatrenia a ďalšie opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 8

Stavebné práce s osobitným nebezpečenstvom

(1) Pri stavebných prácach s osobitným nebezpečenstvom sa vykonajú opatrenia na zamedzenie vstupu osôb, ktoré tam neplnia pracovné úlohy, do ohrozených priestorov, najmä poškodených inžinierskych sietí.

(2) Stavebné práce s osobitným nebezpečenstvom môže osoba vykonávať, len ak sa v jej blízkosti nachádza mimo ohrozeného priestoru ďalšia osoba určená zhotoviteľom, ktorá je schopná poskytnúť pomoc alebo privolať pomoc.

§ 9

Stavenisko

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku sú uvedené v prílohe č. 1.

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

§ 10

Zemné práce

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri zemných prácach sú uvedené v prílohe č. 2.

§ 11

Betonárske práce a práce s nimi súvisiace

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri betonárskych prácach a prácach s nimi súvisiacich sú uvedené v prílohe č. 3.

§ 12

Murárske práce

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri murárskych prácach sú uvedené v prílohe č. 4.

§ 13

Montážne práce

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri montážnych prácach sú uvedené v prílohe č. 5.

§ 14

Práca vo výške a nad voľnou hĺbkou

(1) Fyzická osoba môže vykonávať montáž a demontáž lešenia len na základe platného preukazu lešenára.

(2) Fyzická osoba môže vykonávať práce vo výške a nad voľnou hĺbkou pomocou špeciálnej horolezeckej a speleologickej techniky len na základe platného preukazu na prácu vo výške vykonávanú špeciálnou horolezeckou a speleologickou technikou.

(3) Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou sú uvedené v prílohe č. 6.

§ 15

Búracie práce a rekonštrukčné práce

(1) Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri búracích prácach a rekonštrukčných prácach sú uvedené v prílohe č. 7.

(2) Ustanovenia prílohy č. 7 sa nevzťahujú na
a) demontáž lešenia a podobných konštrukcií,
b) búranie ohrád,
c) vypratanie vnútorného zariadenia stavieb pred búraním a demontáž sanitárnych zariadení.

(3) Bezpečný pracovný postup pri prácach podľa odseku 2 určuje zodpovedná osoba.

§ 16

Práca so strojom

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so strojom sú uvedené v prílohe č. 8.

§ 17

Práce súvisiace so stavebnými prácami

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri prácach súvisiacich so stavebnými prácami sú uvedené v prílohe č. 9.

§ 18

Touto vyhláškou sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 10.

§ 19

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach.

§ 20

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júla 2013.

Ján Richter v. r.

**Príloha č. 1
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku****1. Vymedzenie a príprava staveniska**

1.1. Pri vymedzovaní staveniska sa musí prihliadať na bezpečnosť priestorov a komunikácií v okolí staveniska a na bezpečnosť ďalších priestorov dotknutých stavebnými prácami.

1.2. Stavenisko v zastavanom území obce musí byť oplotené do výšky najmenej 1,8 m. Liniová stavba alebo stavenisko, na ktorom sa vykonávajú krátkodobé práce, v zastavanom území obce sa ohradia dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m alebo sa zabezpečia iným vhodným bezpečnostným opatrením.

1.3. Pri prácach vykonávaných na verejných komunikáciách, ktoré z prevádzkových dôvodov alebo technologických dôvodov nemožno ohradiť, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci sa zabezpečí iným spôsobom, najmä riadením premávky na týchto komunikáciách alebo strážením počas trvania ohrozenia.

1.4. Pracovisko, na ktorom sa vykonávajú práce iba z lešenia, debnenia, pracovných plošín alebo ak sa používa osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu, musí sa vymedziť a zabezpečiť podľa prílohy č. 6.

1.5. Oplotenie alebo ohradenie zasahujúce do verejnej komunikácie musí byť v noci a pri zníženej viditeľnosti označené výstražným červeným svetlom umiestneným v čele prekážky a vo vzdialenosti najviac každých 50 m.

1.6. Stavenisko mimo zastavaného územia obce nemusí byť oplotené alebo ohradené, ak je vzdialené od verejnej komunikácie viac ako 30 m.

1.7. Stavenisko mimo zastavaného územia obce, kde sa nepredpokladá verejný prístup, sa nemusí oplotiť alebo ohradiť, ak je upozornenie na nebezpečenstvo vyznačené po obvode staveniska. Možné zdroje ohrozenia, najmä otvory, jamy, nestabilné konštrukcie, stavebné dielce a stroje, sa musia vhodným spôsobom zabezpečiť.

1.8. Všetky vstupy na stavenisko sa musia označiť bezpečnostným a zdravotným označením podľa osobitného predpisu¹¹⁾ so zákazom vstupu na stavenisko osobám, ktoré tam neplnia pracovné úlohy. Oplotenie staveniska musí mať uzamykateľné vstupy a výstupy alebo vstupy a výstupy oplotenia staveniska musia byť zabezpečené strážením alebo iným spôsobom.

2. Komunikácie

2.1. Pred začatím staveniskovej dopravy a pri jej podstatnej zmene sa musia skontrolovať prejazdne profily a prevádzkové podmienky komunikácií. Nevyhovujúce komunikácie sa musia upraviť do bezpečného prevádzkového stavu.

2.2. Jazdiť pod podjazdom alebo inou pevnou prekážkou možno, ak vzdialenosť medzi strojom alebo vozidlom vrátane jeho nákladu a podjazdom alebo inou pevnou prekážkou je najmenej 0,3 m. Podjazdy, ktoré majú svetlú výšku nižšiu ako 4,3 m, musia byť označené rovnako, ako na verejných komunikáciách.

2.3. Šírka komunikácie určenej pre chodcov na stavenisku musí byť najmenej 0,75 m a pri obojsmernej premávke najmenej 1,5 m. Komunikácie určené pre chodcov s väčším sklonom ako 1 : 3 musia mať aspoň na jednej strane dvojtyčové zábradlie vysoké najmenej 1 m.

2.4. Podchody musia byť vysoké najmenej 2,1 m, výnimočne možno túto výšku znížiť na 1,8 m, ak sa vykonávajú potrebné bezpečnostné opatrenia a podchod je označený bezpečnostným a zdravotným označením podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

2.5. Prekážky na dopravných komunikáciách ovplyvňujúce bezpečný prejazd, ako aj zákaz vjazdu a koniec cesty, sa musia označiť bezpečnostným a zdravotným označením podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

2.6. Prekážky na dopravných komunikáciách a komunikáciách určených pre chodcov vyššie ako 0,1 m, najmä koľajnice, rúrky alebo hadice, musia byť vybavené priechodmi a prejazdmi zodpovedajúcej únosnosti.

2.7. Na komunikáciách, kde hrozí zvýšené nebezpečenstvo pádu osoby, zjazd alebo zbehnutie vozidla alebo stroja, sa musia vykonať bezpečnostné opatrenia, najmä sa použije ohradenie alebo zvodidlá; to platí aj pre konce komunikácií a zakázaných vjazdov.

3. Zabezpečenie otvorov a jám

3.1. Otvory a jamy na stavenisku alebo komunikácii, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, musia byť vždy zakryté alebo ohradené pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.

3.2. Zakrytie otvoru a jamy súvislým poklopom sa musí vykonať tak, aby ho nebolo možné pri prevádzke odstrániť alebo poškodiť. Únosnosť súvislého poklopu musí zodpovedať predpokladanej prevádzke.

¹¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.

3.3. Otvory a jamy, v ktorých sa bezprostredne vykonávajú práce, sa nezakrývajú. Ak sa v blízkosti týchto otvorov a jam zdržujú ďalšie osoby vykonávajúce práce, musia byť otvory a jamy ohradené alebo strážené počas trvania ohrozenia.

4. Zvislé komunikácie

4.1. Plochy všetkých schodísk a šikmých rámp¹²⁾ na stavenisku musia mať nešmyklavý povrch. Voľné okraje, kde hrozí pád osôb z výšky alebo do hĺbky, musia byť zabezpečené pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.

4.2. Rebrík¹³⁾ možno používať len na krátkodobé a fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia, pri ktorých sa osoba vykonávajúca stavebné práce môže pridržovať aspoň jednou rukou alebo je zabezpečená proti pádu.

4.3. Na rebríku sa nesmú vykonávať práce, pri ktorých sa používa pneumatické náradie, vstreľovací prístroj, reťazová píla a iné nebezpečné náradie.

4.4. Po rebríku sa nesmie vynášať alebo znášať bremeno ťažšie ako 20 kg. Na rebríkoch sa nesmie pracovať nad sebou. Vystupovať a zostupovať po rebríku nesmie súčasne viac osôb. Pri vystupovaní alebo zostupovaní je osoba vykonávajúca stavebné práce otočená tvárou k rebríku a pridržá sa ho oboma rukami.

4.5. Rebrík sa nesmie používať ako prechodový mostík a nesmie sa nadstavovať.

4.6. Prenosný drevený rebrík používaný pri stavebnej práci môže byť dlhý najviac 8 m.

4.7. Rebríky používané na výstup musia presahovať výstupnú plošinu najmenej o 1,1 m; to neplatí, ak sa možno spoľahlivo zachytiť o pevné držadlo alebo inú pevnú časť konštrukcie. Na zabezpečenie stability musí byť rebrík zabezpečený proti posunutiu, bočnému vychýleniu, prevráteniu alebo rozovretiu. Sklon jednoduchého rebríka nesmie byť menší ako 2,5 : 1.

4.8. Za priečkami rebríka musí byť voľný priestor najmenej 0,18 m; pri päte rebríka zo strany prístupu musí byť voľný priestor najmenej 0,6 m.

4.9. Na výstup a zostup medzi podlahami lešenia možno výnimočne použiť drevený zbíjaný rebrík s najväčšou dĺžkou 3,5 m s priečkami vsadenými do zdvojených postranníc, ktorý bol vyrobený podľa dokumentácie obsahujúcej výkres a výpočet.

4.10. Lanový rebrík možno použiť len na výstup a zostup osoby.

4.11. Na rebríku možno pracovať len na bezpečnom mieste rebríka; pri jednoduchom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najmenej 0,8 m pod miestom horného opretia rebríka a pri dvojitom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najmenej 0,5 m od horného konca rebríka. Pri práci na rebríku a pohybe po rebríku, ak sú chodidlá vo výške väčšej ako 5 m, sa musí použiť osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu, ktorý nesmie byť ukotvený o prenosný rebrík.

4.12. Vizualná prehliadka rebríka sa vykoná pri výdaji zo skladu alebo pri prijíme do skladu a pred každým použitím. Skúška rebríka¹⁴⁾ sa vykonáva najmenej raz ročne; o vykonanej skúške sa vyhotoví záznam. Poškodené a neúplné rebríky sa nesmú používať.

4.13. Pojazdné rebríky sa pred použitím musia stabilizovať oporami na dostatočne únosnom podklade.

5. Skladovanie materiálov

5.1. Pri skladovaní materiálov sa musí zaistiť ich bezpečný prísun a odber v súlade s postupom stavebných prác. Skládka, skladisko a iné miesto na uskladnenie materiálu sa nesmú umiestňovať v priestoroch trvale ohrozovaných dopravou bremien, prácou vo výške a nad voľnou hĺbkou a na komunikáciách, ak by prekážali ich prevádzke, ak nie je v dokumentácii stavieb určené inak. Na skladovanie materiálov v ochranných pásmach sa vzťahuje osobitný predpis.¹⁵⁾

5.2. Skládka a skladisko sa musia označiť značkou „Nepovolaným vstup zakázaný“ podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

5.3. Skladovací priestor musí mať výšku zodpovedajúcu spôsobu skladovania a používanej mechanizácii. Skladovací priestor, v ktorom sa môžu pohybovať osoby, musí mať svetlú výšku najmenej 2,1 m.

5.4. Skladovacia plocha musí byť spevnená, rovná, odvodnená a dostatočne únosná.

5.5. Zariadenia skladu a oporné konštrukcie používané na opieranie skladovaného materiálu a predmetov, najmä opora alebo stena, musia umožňovať skladovanie, odoberanie a dopĺňanie dielcov a prvkov v súlade s požiadavkami výrobcu.

5.6. Rozmiestnenie a umiestnenie skladovaných materiálov, šírka a únosnosť komunikácií musia zodpovedať spôsobu skladovania, najmä používanej mechanizácii.

5.7. Po celý čas skladovania musí byť zabezpečená stabilita skladovaného materiálu, najmä podložkami, zarážkami, oporami, stojanmi, klinmi alebo previazaním.

¹²⁾ STN 73 4130 Schodišťa a šikmé rampy. Základné ustanovenia.

¹³⁾ STN EN 131-1 + A1 Rebríky. Časť 1: Termíny, typy, funkčné rozmery (Konsolidované znenie) (49 3801).

¹⁴⁾ STN EN 131-2 + A1 Rebríky. Časť 2: Požiadavky, skúšanie, označovanie (Konsolidované znenie) (49 3801).

¹⁵⁾ Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5.8. Konštrukčné prvky, ktoré na seba pri skladovaní tesne priliehajú a nemajú časti, ktoré by umožnili bezpečné uchopenie, najmä oká alebo držadlá, musia byť uložené na podložkách. Ako podklad sa nesmie používať guľatina alebo vrstvené podložky.

5.9. Dielce možno skladovať podľa podmienok určených výrobcom alebo v polohe, v ktorej budú zabudované. Dielce, ktorých statické vlastnosti môžu byť znížené pôsobením poveternostných vplyvov, musia sa vhodne chrániť.

5.10. Miesta určené na odber dielcov z dopravných prostriedkov musia mať rovný a únosný povrch a ich spojenie s príjazdovými komunikáciami musí zaisťovať bezpečný nájazd a zjazd.

6. Spôsob skladovania

6.1. Sypký materiál sa môže voľne ukladať mechanizovaným spôsobom do akejkoľvek výšky, ak sa bude odberať mechanizovaným spôsobom. Pri odoberaní materiálu sa musí zamedziť vytváraniu previsov. Ak sa vytvorí stena, sypký materiál sa musí odberať tak, aby výška steny nebola vyššia ako 9/10 dovoleného dosahu nakladacieho stroja.

6.2. Sypký materiál sa pri ručnom spôsobe môže ukladať len do výšky 2 m. Pri ručnom odbere alebo odbere zhrňacou mechanickou lopatou z hromád vyšších ako 2 m sa musí miesto odberu upraviť tak, aby nevznikali previsy a výška steny nebola vyššia ako 1,5 m.

6.3. Na skládke sypkých materiálov so spodným odoberaním sa osoby nesmú zdržiavať v nebezpečnej blízkosti odberného miesta.

6.4. Vrecia so sypkým materiálom sa môžu ručne ukladať do výšky 1,5 m a pri mechanizovanom ukladaní do výšky 3 m. Okraje hromady sa musia zabezpečiť opornou konštrukciou alebo sa vrstvy vriec musia prekladať tak, aby hromada mala bezpečný sklon a vrecia sa nezosunuli.

6.5. Otvorená nádrž sa musí zabezpečiť proti pádu osôb do nej.

6.6. Nádoba s tekutinou sa musí uložiť tak, aby plniaci otvor bol hore. Sudy a podobné nádoby sa ukladajú stojato len v jednej vrstve. Ležato a stojato sa môžu skladovať vo viacerých vrstvách, ak jednotlivé vrstvy sú vzájomne stabilizované prekladmi alebo sú uložené v konštrukcii zabezpečujúcej ich stabilitu.

6.7. Kusový materiál pravidelných tvarov sa môže ručne ukladať do výšky 2 m tak, aby vrstvy materiálu boli prekladané na zabezpečenie stability. Kusový materiál nepravidelných tvarov, najmä lomový kameň a nepravidelné tvarovky, sa môže ručne ukladať do výšky 1,5 m.

6.8. Tabuľové sklo sa musí skladovať stojato v rámoch s mäkkými podložkami.

6.9. Predmety z krehkého materiálu, najmä umývadlá a záchodové misy, možno ručne ukladať len v jednej vrstve alebo v nosných rámoch do výšky 1,5 m.

6.10. Spôsob skladovania nebezpečných látok sa určí podľa karty bezpečnostných údajov.¹⁶⁾

6.11. Oblé predmety sa môžu ručne ukladať do výšky 2 m, ak je zabezpečená ich stabilita. Rúry a guľatina sa musia zabezpečiť proti rozvaleniu.

6.12. Prvky a dielce pravidelných tvarov vrátane paletizovaných stavebných výrobkov pri ukladaní alebo odoberaní mechanizovaným spôsobom sa môžu skladovať do výšky 4 m, ak výrobca alebo slovenská technická norma neurčuje inak.¹⁷⁾

6.13. Sklad horľavých materiálov nesmie byť umiestnený bližšie ako 60 m od miesta nasávania vzduchu do podzemnej stavby.

6.14. Dielce, materiály a predmety sa musia upínať a odopínať zo zeme alebo z bezpečných plošín alebo podláh tak, aby sa neupínali alebo neodopínali vo väčšej pracovnej výške ako 1,5 m. Upínanie a odopínanie dielcov pri použití rebrikov sa podrobne upraví v technologickom postupe.

6.15. S dielcami, materiálmi a predmetmi nemožno počas prenášania zdvíhacím zariadením manipulovať a usmerňovať ich pohyb priamo rukami.

6.16. Poškodený materiál sa musí označiť a osobitne uložiť spôsobom určeným v technickej dokumentácii alebo podľa pokynov zodpovednej osoby.

6.17. Materiál pozdĺž koľajníc sa musí uložiť a zabezpečiť tak, aby bol zachovaný prejazdny profil a voľný priechodný priestor pozdĺž koľajníc.

¹⁶⁾ Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon).

¹⁷⁾ Napríklad STN 26 9102 Palety a nadstavce paliet. Rady, STN 26 9108 Kovové ukladacie debny. Technické požiadavky a skúšanie, STN 26 9110 Európska drevená štvorcená jednoduchá paleta. Technické požiadavky a skúšky, STN 26 9111 Vratné jednoduché palety. Základné parametre, STN 26 9121 Palety ohradové, skriňové a stĺpikové. Technické požiadavky a skúšanie, STN 26 9122 Palety ohradové, skriňové a stĺpikové na hutnicke materiály. Základné parametre.

**Príloha č. 2
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri zemných prácach****1. Prieskum staveniska**

1.1. V projektovej dokumentácii musí byť uvedená trieda hornín určená na základe výsledkov geologického a hydrogeologického prieskumu na stavenisku a existujúce prekážky, najmä inžinierske siete a podzemné priestory, zistené na základe prieskumu prekážok na stavenisku.

1.2. Ak sú známe geologické a hydrogeologické pomery a fyzikálno-mechanické vlastnosti zemín, prieskum podľa bodu 1.1. sa nevyžaduje pre zemné práce do objemu 100 m³ výkopu s hĺbkou výkopu najviac 2 m a pri opravách podzemných vedení.

2. Vyznačenie inžinierskych sietí

2.1. V projektovej dokumentácii musia byť vyznačené inžinierske siete a iné prekážky pod zemou, na povrchu a nad zemou z hľadiska ich smerového, hĺbkového a výškového uloženia potvrdené ich prevádzkovateľom. Ak sa nezistia žiadne inžinierske siete alebo iné prekážky, táto skutočnosť sa uvedie v projektovej dokumentácii.

2.2. Pred začatím zemných prác zodpovedná osoba zabezpečuje vyznačenie trasy podzemných vedení inžinierskych sietí a iných prekážok v teréne.

2.3. Osoby, ktoré vykonávajú zemné práce, musia byť oboznámené s druhom inžinierskych sietí, ich trasami, hĺbkou uloženia a ich ochrannými pásmami a s trasami inžinierskych sietí v okolí staveniska, ktoré by mohli byť stavebnými prácami dotknuté.

2.4. Pri odstraňovaní porúch a havárií zodpovedná osoba určuje spôsob zabezpečenia inžinierskych sietí a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

3. Zabezpečenie výkopu

3.1. Pred začatím zemných prác sa musia zabezpečiť okolité objekty ohrozené týmito prácami. Spôsob zabezpečenia objektov sa musí určiť v projektovej dokumentácii.

3.2. Výkop¹⁸⁾ v zastavanom území obce na verejných priestranstvách a výkop v uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce, musí byť zakrytý alebo na hrane inak zabezpečený proti pádu. Ak je zabezpečenie vo vzdialenosti väčšej ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednotýčové zábradlie vysoké najmenej 1 m, nápadná prekážka vysoká najmenej 0,9 m alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m.

3.3. Výkop priliehajúci k verejnej komunikácii alebo zasahujúci do nej musí byť označený výstražnou značkou. V noci a pri zníženej viditeľnosti musí byť označený červeným výstražným svetlom umiestneným v bezpečnej vzdialenosti od začiatku a od konca výkopu, prípadne v iných nebezpečných miestach podľa miestnych podmienok. Pozdĺž výkopu môžu byť výstražné svetlá od seba vzdialené najviac 50 m.

3.4. Cez výkop hlboký viac ako 0,5 m sa musí zriadiť bezpečný priechod široký najmenej 0,75 m. Na verejných priestranstvách, bez ohľadu na hĺbku výkopu, musí byť priechod široký najmenej 1,5 m. Priechod nad výkopom hlbokým do 1,5 m musí byť vybavený obojstranným jednotýčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m a na verejných priestranstvách obojstranným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m so zarážkou vysokou najmenej 0,15 m. Priechod nad výkopom hlbokým viac ako 1,5 m musí byť vybavený obojstranným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m so zarážkou vysokou najmenej 0,15 m.

3.5. Vo výkope hlbokom viac ako 1,5 m, ak sa v ňom pracuje, sa musia zriadiť zostupy a výstupy vzdialené od seba najviac 30 m.

3.6. Okraje výkopu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projektovej dokumentácii. V priestore šmykového klinu výkopu sa na povrchu terénu nesmú vykonávať stavebné práce a iné práce, umiestňovať objekty a zariadenia staveniska, stroje a materiál okrem prípadov, keď je to vzhľadom na spôsob zabezpečenia stability steny výkopu a výpočtu uvedené v projektovej dokumentácii.

3.7. Pri prerušení zemných prác sa zabezpečí pravidelná kontrola a údržba zábran, paženia, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies.

¹⁸⁾ STN 73 3050 Zemné práce. Všeobecné ustanovenia.

4. Výkopové práce

- 4.1. Pred prvým vstupom osôb vykonávajúcich stavebné práce do výkopu alebo pri prerušení práce dlhšom ako 24 hodín sa musí vykonať prehliadka stavu stien výkopu, paženia a prístupov.
- 4.2. Na výkopové práce vykonávané do hĺbky viac ako 1,3 m na odlúčených pracoviskách sa použije postup podľa § 8 ods. 2.
- 4.3. Pri súbežnom strojovom a ručnom vykonávaní zemných prác sa nikto nesmie zdržiavať v nebezpečnom dosahu stroja.
- 4.4. Ak osoba obsluhujúca stroj nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozeného priestoru, nesmie pokračovať v práci.
- 4.5. Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť osoby vykonávajúce stavebné práce rozmiestnené tak, aby sa navzájom nemohli ohroziť.
- 4.6. Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmie nikto zdržiavať v ohrozenom priestore.
- 4.7. Pri zistení nebezpečných predmetov, munície alebo výbušnín sa musia práce zastaviť až do odstránenia týchto predmetov.

5. Zabezpečenie stability stien výkopov

- 5.1. Steny výkopov¹⁸⁾ sa musia zabezpečiť proti zosunutiu. Spôsob zabezpečenia stability stien výkopov musí byť uvedený v projektovej dokumentácii stavby, ktorá obsahuje najmä druh paženia, parametrické údaje paženia a spôsob jeho realizácie.
- 5.2. Pri vrúbení¹⁸⁾ sa používa paženie stien výkopov
 - a) príložné – pri suchých, málo tlačivých horninách súdržných do hĺbky 5 m až 7 m,
 - b) záťažné – tam, kde sa očakávajú vyššie zemné tlaky a s ohľadom na stabilitu steny výkopu sa musia pažiny spúšťať zároveň s hĺbením (čiastočne súdržné horniny),
 - c) oceľovou štetovnicovou stenou – v silne tlačivých horninách a v nesúdržných horninách pod hladinou podzemnej vody,
 - d) podzemnými stenami alebo pilotovými stenami – pri prácach pod hladinou podzemnej vody, ak priesak cez štetovnicové steny obmedzuje pracovný priestor.
- 5.3. Pri strojovo hĺbenom výkope sa používajú prenosné systémy vrúbenia, najmä tabuľové vrúbenie, priestorové vrúbenie alebo hĺbenie vrúbiacim strojom.
- 5.4. Pre vrúbenie rozmerných výkopov sa použijú konštrukcie odolné proti trvalému zaťaženiu s vysokou životnosťou, najmä záporové vrúbenie, vrúbenie oceľovými štetovnicami, podzemnými stenami a pilotovými stenami.
- 5.5. Zvislé steny ručne kopaných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu od hĺbky väčšej ako 1,3 m v zastavanom území obce a od hĺbky väčšej ako 1,5 m v nezastavanom území obce. Ak do týchto výkopov vstupujú osoby, výkopy musia mať svetlú šírku najmenej 0,8 m, ak slovenská technická norma¹⁸⁾ neurčuje väčšiu svetlú šírku výkopu. V zeminách nesúdržných, podmáčaných alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmami, sa steny výkopov musia zabezpečiť aj pri menších hĺbkach výkopu.
- 5.6. Pri stavebných prácach sa nesmie
 - a) zostupovať do výkopu alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii paženia,
 - b) vstupovať do strojom vykovaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené podľa bodu 5.5., bez vhodnej ochrany, najmä ochranného rámu, bezpečnostnej kliečky, rozpernej konštrukcie.
- 5.7. Ak sa v stenách výkopov zistia väčšie balvany, zvyšky stavebných konštrukcií a iných nesúdržných materiálov, ktoré by svojim tlakom mohli uvoľniť zeminu, musia sa zabezpečiť proti uvoľneniu alebo sa musia odstrániť. Odkryté vedenia a potrubia v stene výkopu sa musia bezodkladne zabezpečiť proti poškodeniu, priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.
- 5.8. Pri ručnom odstraňovaní výstuže vrúbenia sa musí postupovať odspodu pri súčasnom zasypávaní odpaženého výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.
- 5.9. Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacich konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže vrúbenia, paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope.

6. Svahovanie výkopov

- 6.1. Sklony svahov výkopov alebo ich zmeny v dôsledku geologických a hydrogeologických podmienok sa určia v projektovej dokumentácii stavby.
- 6.2. Svahy sa nesmú podkopávať. Ak vzniknú pochybnosti o stabilite svahu, vykonajú sa také opatrenia, ktoré zabránia zosunutiu svahu.
- 6.3. Pri nepriaznivých poveternostných podmienkach, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu stability svahu, sa nikto nesmie zdržiavať na svahu ani pod ním.
- 6.4. Pri práci na svahoch so sklonom väčším ako 1 : 1 a výške väčšej ako 3 m sa musia vykonať opatrenia proti sklznutiu osôb alebo zosunutiu materiálov.

6.5. Pracovať súčasne na viacerých stupňoch na svahu nad sebou je prípustné, len ak sú vytvorené bezpečné podmienky na zabezpečenie osôb vykonávajúcich stavebné práce na nižších stupňoch.

7. Podzemné práce

7.1. Na vykonávanie podzemných prác sa musí vypracovať technologický postup.

7.2 Podzemné práce sa musia vykonávať podľa projektovej dokumentácie, ktorá zahŕňa technológiu razenia, vystuženie, dopravu hmôt a materiálov, vetranie, odvodňovanie, prípadne osvetlenie a ochranu pred povrchovými vodami, podmienky určené pri povoľovaní týchto prác, a podľa technologického postupu.

7.3. Podzemné práce sa musia vykonávať tak, aby sa zabránilo nežiaducemu uvoľneniu horninového masívu a vypadávaníu horniny a aby bola zabezpečená stabilita povrchových objektov.

7.4. Profil a vystuženie podzemných priestorov musí zodpovedať životnosti a účelu objektu, ktorému bude objekt slúžiť.

7.5. Veľkosť záberu a technológia razenia musí zodpovedať miestnym podmienkam, najmä vlastnostiam horniny a použitému zariadeniu pri razení.

7.6. Vstup z povrchu do vodorovných a úklonných podzemných priestorov sa musí zabezpečiť proti pádu uvoľnených častí horniny, predmetov a proti pádu osôb do nich.

7.7. Vyústenie podzemných priestorov na povrch sa musí zabezpečiť proti pádu osôb a predmetov.

7.8. Každé pracovisko musí mať bezpečne schodný a voľný východ dosiahnuteľný z ktoréhokoľvek miesta pracovnej činnosti.

7.9. Pred vykonávaním podzemných prác v blízkosti iných podzemných priestorov sa určia potrebné bezpečnostné opatrenia.

7.10. Na bezpečné zaistenie pracovísk v prípade mimoriadnych udalostí, najmä prievalov zvodnených hornín a posunutia okolitých hornín, musí byť k dispozícii potrebné množstvo materiálu. V technologickom postupe sa určuje aj druh, množstvo a miesto uskladnenia tohto materiálu.

7.11. Narušená časť horniny sa musí včas strhnúť alebo inak riadne zabezpečiť. Strhnutie a odtiahnutie narušenej časti horniny sa musí vykonať z bezpečného miesta vhodnými pracovnými pomôckami, ktoré musia byť k dispozícii na pracovisku.

7.12. Podzemné práce možno vykonávať len v prítomnosti ďalšej osoby nachádzajúcej sa na povrchu podľa § 8 ods. 2.

8. Vrtné práce

8.1. Na vrt alebo skupinu podobných vrtov sa musí vypracovať technologický postup, ktorý musí obsahovať aj vlastnú technológiu, bezpečnostné, protipožiarne, hygienické a ďalšie potrebné opatrenia.

8.2. Miesto vrtu sa vyberá tak, aby sa vrtom nenarušili nadzemné a podzemné zariadenia a stavby, ako aj podzemné priestory a inžinierske siete.

8.3. Vrtná súprava a jej príslušenstvo sa musí umiestniť tak, aby bola zaistená jej stabilita a bezpečná prevádzka.

8.4. Pri vrtaní vrtnou súpravou sa určuje bezpečnostný okruh z hľadiska pádu veže alebo materiálu a zabezpečuje sa vylúčenie kontaktu osôb s pohybujúcimi sa nebezpečnými časťami vrtnej súpravy.

8.5. Po ukončení vrtu s priemerom 0,2 m a väčším musí byť jeho ústie až do začiatku betonáže, prípadne inej nadväzujúcej činnosti, zakryté poklopom alebo iným vhodným spôsobom.

8.6. Pri nevyhnutnom vstupe osoby vykonávajúcej stavebné práce do vrtu sa vrt zapaží po celej dĺžke a vykonávajú sa opatrenia podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾ V okolí ústia vrtu sa musia vykonať opatrenia proti pádu materiálu a predmetov. Osoba vstupujúca do vrtu sa vybaví osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu a počas tejto činnosti ju zabezpečujú najmenej dve osoby.

9. Razenie pretláčaním

9.1. Pri uvádzaní pretláčacieho zariadenia do činnosti sa môže v blízkosti hydraulických častí stroja zdržiavať len osoba vykonávajúca stavebné práce, ktorá ho ovláda. Stabilita jám súvisiacich s razením pretláčaním musí byť zabezpečená podľa bodov 5 a 6.

9.2. Pri posune pretlačovanej rúry sa nesmú v rúre a vo vstupnej jame vykonávať iné práce.

9.3. Ak pri razení pretláčaním vstupujú na účely odťaženia alebo z iného dôvodu do pretlačovanej rúry osoby vykonávajúce stavebné práce, postupuje sa podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

¹⁹⁾ Časť A bod 6 prílohy č. 3 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z.

²⁰⁾ Vyhláška Slovenského banského úradu č. 21/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí.

10. Zemné práce v zime

10.1. Spôsob ťažby, dopravy zmrznutej zeminy a prípadného rozmrazovania sa musí určiť v zhotoviteľskej dokumentácii.

10.2. Viditeľným spôsobom sa musí vymedziť priestor, v ktorom sa vykonáva rozmrazovanie a kde by mohlo vzniknúť nebezpečenstvo, najmä prepadnutia, popálenia.

10.3. Pri rozmrazovaní chemickými látkami sa nesmú použiť látky, ktorých pôsobením by sa zemina stala nebezpečnou pre zdravie osôb vykonávajúcich stavebné práce alebo by došlo ku kontaminácii povrchových a podzemných vôd a ďalších zložiek životného prostredia týmito látkami v neprípustných a zdraviu škodlivých koncentráciách.

11. Ručná doprava zemín

11.1. Hádzačky na dočasné uskladnenie vykopanej zeminy musia byť pripevnené tak, aby neohrozovali bezpečnosť osôb vykonávajúcich stavebné práce a stabilitu paženia alebo výkopu. Ak sa hádzačky pripevňujú na časti paženia, musí sa paženie na to prispôbiť.

11.2. Na dopravu zeminy fúrikom alebo japonkou sa musí urobiť dostatočne široká a pevná dopravná komunikácia so sklonom najviac 1 : 5 bez prudkých prechodov a s nešmyklavým povrchom.

11.3. Pri dopravovaní zásypov fúrikom do výkopu hlbokého viac ako 1,5 m sa musí na okraji výkopu zriadiť pevná zádržka s výškou najmenej 0,15 m.

**Príloha č. 3
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri betonárskych prácach
a prácach s nimi súvisiacich****1. Príprava betonárskych prác a prác s nimi súvisiacich**

Na výkon betonárskych prác a prác s nimi súvisiacich musí byť vypracovaný technologický postup.

2. Debnenie, podperné konštrukcie a podperné lešenia

2.1. Debnenie musí byť tesné, únosné a priestorovo tuhé.

2.2. Podperné konštrukcie, napríklad stojky a rámové podpery, musia mať v konkrétnom prípade použitia dostatočnú únosnosť a musia byť uhlopriečne vystužené vo všetkých rovinách.

2.3. Montáž, používanie a demontáž podperného lešenia na debnenie upravuje slovenská technická norma.²¹⁾ Podperné lešenie na debnenie sa môže zaťažovať len tak, aby nedochádzalo k excentrickému alebo inému zaťaženiu, s ktorým sa pri statickom riešení neuvažovalo.

2.4. Podperné konštrukcie musia byť postavené a zmontované tak, aby sa pri demontáži debnenia mohli postupne bezpečne odstraňovať a uvoľňovať bez nežiaducich otrasov budovanej konštrukcie.

2.5. Najmenší priemer alebo najmenšia veľkosť strany drevenej podpery je 0,07 m.

2.6. Podpery niekoľkých poschodí nad sebou musia byť pôdorysne rozložené tak, aby stáli v osi nad sebou.

2.7. Požiadavky na materiál debnenia, podperných konštrukcií a lešenia na debnenie upravuje slovenská technická norma.²¹⁾

2.8. Debnenie z dielcov a debnenie zostáv do veľkoplošných panelov musí byť v každom štádiu montáže a demontáže zabezpečené proti pádu jeho prvkov a častí.

2.9. Zariadenie na vykonávanie betonáže, ktoré je súčasťou dielcového debnenia, musí sa montovať pred betonážou súbežne s montážou dielcového debnenia.

2.10. Ak únosnosť podperných konštrukcií a debnenia nie je preukázaná výrobcom, ich únosnosť sa preukazuje statickým výpočtom v zhotoviteľskej dokumentácii.

2.11. Podpery musia mať pätky, hlavice alebo inú úpravu na rozloženie zaťaženia, aby spoľahlivo preniesli zaťaženie na podlažie a zamedzili posunutie podpíer.

2.12. Bezpečný stav podperného lešenia pre debnenie sa kontroluje každých 30 dní, ako aj pred betonážou a počas nej.

2.13. Pred začatím betonáže sa musí celé debnenie a jeho časti, najmä podpery, riadne skontrolovať a nedostatky sa musia odstrániť. Prevzatie a kontrola debnenia sa zapisuje do stavebného denníka.

2.14. Pri použití nafukovacieho debnenia sa počas betonáže musí kontrolovať určený vnútorný tlak.

3. Posuvné debnenie a špeciálne debnenie

3.1. Posuvné debnenie na betonáž sa musí montovať, prevádzkovať, kontrolovať a demontovať podľa technickej dokumentácie, pokynov výrobcu a technologického postupu.

3.2. Manipulovať s hydraulickými prvkami môže len osoba určená zhotoviteľom a zaškolená na túto prácu.

3.3. Nastavovanie vodiacich a podperných tyčí vykonávajú najmenej dve osoby vykonávajúce stavebné práce. Pri nastavovaní musia byť tyče zabezpečené proti pádu.

3.4. Zariadenie posuvného debnenia sa môže čistiť len po odpojení od prívodu zdroja energie.

3.5. Debnenie alebo jeho časti sa môžu rozoberať a posúvať až po dosiahnutí požadovanej pevnosti betónovej konštrukcie.

3.6. Pri stavebných prácach vykonávaných na pracovných podlahách posuvných debnení a na pracovných podlahách špeciálnych debnení sa vyžaduje, aby osoba vykonávajúca stavebné práce mala možnosť dorozumievať sa s osobou obsluhujúcou dopravné zariadenie.

3.7. Prehliadka celého zariadenia posuvného debnenia sa vykonáva denne a o výsledku prehliadky sa vedie záznam.

²¹⁾ STN EN 12812 Podperné lešenia. Funkčné požiadavky, dimenzovanie a všeobecný návrh (73 8108).

3.8. Zaťaženie konštrukcii posuvného debnenia počas betonáže náhodným zaťažením nesmie prekročiť hodnoty určené v technickej dokumentácii.

3.9. Pri demontáži posuvného debnenia a jeho rozoberaní musí byť demontovaná časť bezpečne zaistená proti zosunutiu a pádu.

4. Zdvíhané stropy

4.1. Na montáž zdvíhaných stropov sa musí vypracovať technologický postup.

4.2. Montáž zdvíhaných stropov sa musí začať a vykonávať podľa spracovaného technologického postupu a pod stálym dozorom zodpovednej osoby pri vykonávaní betonárskych prác.

4.3. Pri používaní technológie zdvíhaných stropov zdvíhacie zariadenie obsluhujú výlučne osoby vykonávajúce stavebné práce určené zhotoviteľom.

4.4. Do priestoru pod zdvíhanými stropmi počas ich montáže nesmú vstupovať osoby.

4.5. Pred montážou zdvíhacieho zariadenia a počas zdvíhania sa musí stropná doska vypratať a zbaviť všetkých predmetov, ktoré nesúvisia so zdvíhaním.

4.6. Po zdvihnutí stropnej dosky do požadovanej výšky sa musia ihneď zabezpečiť všetky stropné otvory a prestupy. Na voľných okrajoch po celom obvode musí byť stropná doska vybavená ochranným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m, ak ho nenahrádza iná konštrukcia.

4.7. Pri zdvíhaní stropnej dosky sa priebežne sleduje zvislosť konštrukcie zdvíhacieho zariadenia v dvoch vzájomne kolmých smeroch a odchýlky presahujúce predpísané hodnoty sa musia ihneď upraviť.

4.8. Pri prerušení práce podľa § 6 sa zdvíhaná stropná doska musí osadiť do najbližšej medzipohy a zabezpečiť zaklinovaním alebo iným bezpečným spôsobom.

5. Predpínanie výstuže

5.1. Pracovný priestor predpínacieho zariadenia musí byť vymedzený a označený. Vstupovať do tohto priestoru môže len osoba vykonávajúca predpínacie práce alebo zodpovedná osoba, ktorá vykonáva stály dozor.

5.2. Predpínacie zariadenie sa skúša pred jeho prvým použitím, raz za dva mesiace počas používania, po oprave a po jeho premiestnení pred ďalším použitím. O skúškach sa vyhotoví písomný záznam do prevádzkového denníka predpínacieho zariadenia alebo iného dokladu.

5.3. Pracovné miesto pre osobu obsluhujúcu predpínacie zariadenie musí byť umiestnené vedľa predpínacieho zariadenia mimo smeru ťahu napínaného drôtu a musí umožňovať bezpečný ústup v prípade jeho vychýlenia.

5.4. Osoba obsluhujúca vráток na vyťahovanie rúrok alebo zaťahovanie káblov musí byť chránená zástenou pre prípad porušenia ťažného lana závesu kábla alebo rúrky.

5.5. Vysokotlakové hadice napínacieho zariadenia nesmú byť ohnuté tak, aby polomer zakrivenia bol menší ako 0,15 m.

5.6. Stav a funkčnosť čerpadiel, hadíc, dýz, spojov a manometrov sa denne kontroluje.

5.7. Poškodené alebo vytrhnuté drôty alebo prúty sa nesmú napínať. Prúty s jamkovou koróziou a prvky mechanicky poškodené sa nesmú napínať. Pri odvíjaní predpínanej ocele dopravovanej vo zväzkoch alebo v kotúčoch sa musí používať vhodný odvíjací alebo sťahovací prípravok s ochranným krytom, aby sa vylúčilo náhodné uvoľnenie konca odvíjaného drôtu.

5.8. Po skončení napínania a po odstránení napínacej pištole sa musia odstrániť prečnievajúce konce predpínanej výstuže.

5.9. Pri odvíjaní výstuže sa nesmie súčasne vykonávať ochrana výstuže.

6. Doprava a ukladanie betónovej zmesi

6.1. Pri prečerpávaní betónovej zmesi do prepravníkov, zásobníkov alebo pri priamom ukladaní do konštrukcie sa musí pracovať z bezpečných miest, kde sú osoby vykonávajúce stavebné práce chránené proti pádu z výšky a do hĺbky, proti zavaleniu či zaliatiu betónovou zmesou. Ak takéto miesta nemožno zabezpečiť, musí sa ochrana osoby vykonávajúcej stavebné práce vykonať iným spôsobom, najmä ochranným košom alebo osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu.

6.2. Na pohyb osoby vykonávajúcej stavebné práce a na ručnú prepravu betónovej zmesi na miesto určenia sa musí vybudovať podlaha, lešenie alebo iná bezpečná komunikácia. Osoby ani dopravné prostriedky sa nesmú pohybovať priamo po armatúre.

6.3. Ukladanie betónovej zmesi upravuje slovenská technická norma.²²⁾ Betonáž v mimoriadnych podmienkach je po celý čas riadená zodpovednou osobou za betonárske práce.

²²⁾ STN EN 13670 Zhotovovanie betónových konštrukcií (73 2400).

6.4. Počas betonáže sa musí sledovať stav konštrukcie debnenia a nedostatky sa musia ihneď odstrániť.

6.5. Čerpacie potrubie na prepravu a ukladanie betónovej zmesi musí byť bezpečne zmontované, zakotvené a napojené na nadstavec čerpadla. Toto zariadenie sa musí podľa potreby odzdušňovať. Pri ukladaní betónovej zmesi musí byť zabezpečené dorozumievanie sa osoby, ktorá ukladá betónovú zmes, s osobou na obsluhu čerpadla.

6.6. Betón nosných konštrukcií, ktorý ešte nemá nosnosť určenú projektovou dokumentáciou, sa nesmie vystaviť nárazom, otrasom, zaťaženiu a iným škodlivým účinkom.

6.7. Ak sa tuhnutie a tvrdnutie betónu urýchľuje osobitnými metódami, najmä preteplovaním, elektroohrevom alebo chemickými prísadami, zhotoviteľ pre túto technológiu vypracuje technologický postup, ktorý zabezpečí požadované vlastnosti betónu a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

7. Prefabrikáty

7.1. Pri výrobe prefabrikátov²³⁾ alebo pri vykonávaní betonárskych prác s použitím foriem sa formy a ich časti musia bezpečne uložiť a používať tak, aby osoby vykonávajúce stavebné práce neboli ohrozené, najmä ich pádom, preklopením alebo uvoľnením. Na ich premiestňovanie sa musí určiť spôsob prepravy a miesta prichytenia či zavesenia.

7.2. Poškodené formy a poškodené spájacie prvky sa nesmú používať.

8. Demontáž debnenia a uvoľňovanie konštrukcií

8.1. Začatie demontáže debnenia nosných prvkov konštrukcií alebo ich častí určuje zodpovedná osoba betonárskych prác.

8.2. Rebrík možno použiť iba pri demontáži debnenia do výšky 3 m konštrukcie nad pracovnou podlahou, ak sa neuvolňujú alebo neodstraňujú nosné časti debnenia. Stabilita rebríka nesmie byť závislá od demontovaných častí debnenia a podpier.

8.3. Priestor, kde sa vykonáva demontáž debnenia, musí byť zabezpečený proti vstupu osobám, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.

8.4. Pri demontáži debnenia konštrukcie viacerými osobami vykonávajúcimi stavebné práce sa použije taký pracovný postup, aby sa tieto osoby navzájom neohrozovali.

8.5. Bezprostredne po demontáži debnenia sa musia demontované prvky a dielce debnenia odstrániť a bezpečne uložiť na určenom mieste, aby neprekážali a nepreťažovali konštrukciu.

9. Železiarske práce

9.1. Zariadenie na výrobu armatúry, súvisiace objekty a súvisiace zariadenia sa musia rozmiestniť tak, aby neohrozovali osoby pohybom materiálu a jeho ukladáním.

9.2. Na zariadení na výrobu armatúry sa nesmú strihať a ohýbať prúty s priemerom, ktorý nezodpovedá konštrukcii stroja, a prúty kratšie ako 0,3 m, ak nie je inštalované zariadenie, ktoré bezpečne chráni osobu vykonávajúcu železiarske práce. Ruky tejto osoby sa nesmú priblížiť k miestu strihu, ohybu a iným nebezpečným miestam bližšie ako 0,15 m. Pri strihaní a počas chodu stroja osoba vykonávajúca železiarske práce odstraňuje odpad z odstrihovaných prútov iba pomocou vhodnej pomôcky.

9.3. Počas súčasného strihania niekoľkých prútov sa prúty musia zabezpečiť v pevnej polohe, najmä konštrukciou stroja, svorkami alebo vhodnými prípravkami; pritom sa prúty nesmú pridržovať voľne, priamo rukami.

9.4. Strihanie a ohýbanie niekoľkých prútov súčasne je možné, ak sa tým nepreťažuje stroj. Prúty sa musia upevniť alebo zabezpečiť tak, aby nebola ohrozená osoba obsluhujúca stroj alebo okolie zariadenia na výrobu armatúry.

9.5. Armatúra po konečnom uložení nesmie byť deformovaná.

9.6. Vyhотовenú armatúru pred začiatkom betonáže prevezme zodpovedná osoba betonárskych prác zápisom do stavebného denníka alebo montážneho denníka; to neplatí, ak nehrozí poškodenie konštrukcie z dôvodov nesprávneho uloženia výstuže.

9.7. Zavesenie a doprava hotových železiarskych výrobkov, najmä priestorových konštrukcií, sa vykonáva spôsobom určeným výrobcom.

²³⁾ STN EN 13369 Všeobecné pravidlá pre betónové prefabrikáty (72 3001).

**Príloha č. 4
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri murárskych prácach****1. Zariadenie na výrobu, spracovanie a dopravu malty**

1.1. Zariadenie na výrobu, spracovanie a dopravu malty sa musí umiestniť tak, aby pri prevádzke neohrozovalo osobu na obsluhu tohto zariadenia ani osoby, ktoré tam plnia svoje pracovné úlohy.

1.2. Ak sa používajú chemické prísady do malty, pri práci sa musia dodržiavať bezpečnostné opatrenia určené ich výrobcem.

1.3. Pri strojovom čerpaní malty musí byť zabezpečené účinné dorozumievanie medzi osobami vykonávajúcimi stavebné práce v mieste nanášania malty a osobou na obsluhu čerpadla.

1.4. Pri činnostiach, kde hrozí nebezpečenstvo v dôsledku vystreknutia malty alebo vápenného mlieka, sa používajú osobné ochranné pracovné prostriedky, najmä na ochranu zraku a tváre. Vápno sa nesmie hasiť v sudoch a v úzkych a hlbokých nádobách.

2. Murovanie

2.1. Materiál na murovanie musí byť uložený tak, aby na prácu zostal voľný pracovný priestor široký najmenej 0,6 m. Murárske práce sa vykonávajú do obvyklej pracovnej výšky 1,5 m; nad úroveň 1,5 m treba použiť konštrukciu na zvyšovanie pracoviska podľa prílohy č. 6 bodu 3.1.

2.2. Pri murovaní pod úrovňou terénu sa steny výkopov¹⁸⁾ musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečovacie konštrukcie možno odstraňovať súbežne s postupom výmurovky, ak nie je ohrozená pevnosť a stabilita muriva.

2.3. Pri izolačných stenách, oporných stenách a podobných konštrukciách možno zasypávať alebo prihrňať materiál z vonkajšej strany steny až vtedy, keď má murivo dostatočnú pevnosť.

2.4. Ak sa na dopravu materiálu použijú pomocné sklzové zľaby, musia sa umiestniť a zabezpečiť tak, aby doprava materiálu neohrozovala osobu vykonávajúcu stavebné práce ani okolie.

2.5. Murovať sa musí tak, aby nemohlo dôjsť ku strate stability muriva alebo k jeho porušeniu.

2.6. Komíny, piliere, stĺpy a iné konštrukcie sa musia murovať podľa technologického postupu po častiach tak, aby nebola ohrozená nosnosť a stabilita spodnej časti muriva.

2.7. Pri zakončení, styku, križení stien a pri murovaní rohov a pilierov musia byť vrstvy murovacích materiálov previazané. Priečky musia byť vždy zakotvené.

2.8. Kontrola zvislosti muriva a viazania rohov sa nesmie vykonávať priamo z murovanej steny.

2.9. Drážky alebo otvory v pilieroch a v tenkostenných priečkach možno robiť len v súlade so zhotoviteľskou dokumentáciou tak, aby bola zabezpečená stabilita konštrukcie alebo muriva.

2.10. Osadzovanie konštrukcií, predmetov a technologických zariadení sa musí z hľadiska stability muriva riešiť v projektovej dokumentácii s výnimkou predmetov s malou hmotnosťou, ktoré nemôžu narušiť stabilitu muriva. Osadené predmety musia byť pripevnené alebo zakotvené tak, aby sa nemohli uvoľniť alebo posunúť.

2.11. Pohybovať sa alebo dopravovať materiál po stropoch z tenkostenných materiálov možno až po vykonaní opatrení, ktoré zabránia pádu osôb z výšky alebo do hĺbky.

2.12. Po osadených prefabrikovaných vodorovných nosných konštrukciách sa možno pohybovať až vtedy, keď sú zabezpečené proti uvoľneniu a zosunutiu.

2.13. Kamene uložené v murive sa môžu opracúvať až po dosiahnutí požadovanej pevnosti muriva.

2.14. Zhotovovanie murovaných konštrukcií upravuje slovenská technická norma.²⁴⁾

3. Stavebné práce na komínoch

3.1. Pri stavebných prácach na komíne musí byť vnútorné lešenie bezpečne pripevnené alebo zakotvené do nosných častí komína. Na posuvné zavesené vnútorné lešenie sa nevzťahujú požiadavky slovenskej technickej normy o pohyblivých plošinách.²⁵⁾

²⁴⁾ STN EN 1996-2 Eurokód 6. Navrhovanie murovaných konštrukcií. Časť 2: Predpoklady navrhovania, voľba materiálov a zhotovovanie murovaných konštrukcií (73 1101).

²⁵⁾ Napríklad STN EN 1495+A2 Zdvíhacie plošiny. Stožiarové šplhacie pracovné plošiny (Konsolidované znenie) (27 5010), STN EN 1570-1 Bezpečnostné požiadavky na zdvíhacie plošiny. Časť 1: Zdvíhacie plošiny pohybujúce sa medzi dvoma pevnými nástupiskami (27 5011), STN EN 280+A2 Pojazdne zdvíhacie pracovné plošiny. Konštrukčné výpočty. Kritériá stability. Konštrukcia. Bezpečnosť. Preskúšanie a skúšky (Konsolidované znenie) (27 5004).

3.2. Pod vonkajším zaveseným lešením musí byť zhotovená záchytná konštrukcia podľa prílohy č. 6 bodu 2 alebo pri práci na tomto lešení sa musia používať osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu podľa prílohy č. 6 bodu 5. Miesto pripevnenia alebo zakotvenia nesmie byť závislé od konštrukcie zaveseného lešenia.

3.3. Ak sa na výstup a zostup používajú stúpadlá umiestnené na vonkajšej strane komína, musí sa zaistiť bezpečný prechod zo stúpadiel na podlahu lešenia. Vzdialenosť medzi konštrukciou komína a stúpadlom musí byť najmenej 0,18 m.

3.4. Na zakotvenie alebo pripevnenie konzol zdvíhacích zariadení sa musia použiť len také nosné prvky, ktoré bezpečne prenesú ich zaťaženie a zaťaženie vzniknuté ich prevádzkou. Spôsob a miesto zakotvenia alebo pripevnenia sa určuje v technologickom postupe.

3.5. Pri doprave materiálu v komíne sa musí v jeho spodnej časti zhotoviť záchytná konštrukcia s otvorom vybaveným bezpečným uzáverom alebo iným technickým riešením, ktoré zamedzí prístupu osôb do priestoru vymedzeného na zvislú dopravu.

**Príloha č. 5
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri montážnych prácach****1. Príprava montážnych prác**

1.1. Na výkon montážnych prác musí byť vypracovaný technologický postup, ktorého súčasťou je postup montáže montovaných stavebných a technologických konštrukcií obsahujúci

- a) časovú nadväznosť montážnych záberov,
- b) podmienky použitia strojov a zariadení vrátane ich pohybu,
- c) určený prístup osôb vykonávajúcich stavebné práce k stykovým uzlom vrátane spôsobu zabezpečenia ich ochrany,
- d) spôsob kolektívneho zabezpečenia proti pádu a podľa potreby osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu,
- e) spôsob zabezpečenia dotknutých pracovísk,
- f) spôsob osadzovania dielcov.

1.2. Na opakované montážne práce možno spracovať typové technologické postupy.

1.3. Pri spracúvaní technologického postupu montáže sa musí určiť nadväznosť jednotlivých montážnych prác tak, aby sa v rôznych výškových úrovniach a poschodiach využilo trvalé zastropenie ako východisková úroveň pre nadväzujúce montážne práce.

1.4. Pred začatím montážnych prác sa vyžaduje, aby zodpovedná osoba montážnych prác bola oboznámená s technologickým postupom týchto prác.

2. Montážne pracovisko

Montáž možno vykonať z trvalých alebo dočasných konštrukcií, dielcov a prvkov dostatočne únosných, stabilných a zabezpečených proti posunutiu.

3. Dielce na montáž

Pri preberaní dielcov sa vykonáva vizuálna kontrola dielcov; poškodený alebo opravený dielec sa použije podľa rozhodnutia zodpovednej osoby.

4. Montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia a viazacie prostriedky

4.1. Pri montáži sa musia použiť predpísané montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia.

4.2. Montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia a viazacie prostriedky sa musia pred použitím a počas neho kontrolovať, po použití podľa potreby očistiť, konzervovať a riadne uložiť. Poškodené montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia a viazacie prostriedky sa nesmú používať.

4.3. Montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia slúžiace na zaistenie bezpečnosti montáže, najmä bezpečnosti osôb vykonávajúcich stavebné práce pri montáži vo výške, treba upevňovať k dielcom ešte na východiskovej úrovni pred ich zdvihom, ak to nevyklučuje technologický postup montáže.

4.4. Každá montážna skupina sa na montáž musí vybaviť príslušným počtom montážnych a bezpečnostných prípravkov a zariadení, ktoré sú špecifické pre rôzne konštrukčné systémy, najmä ochrannými zábradliami a poklopmi. Ich skladba a rozsah použitia sa určujú v technologickom postupe montážnych prác podľa bodu 1.1.

4.5. Pri montáži, demontáži, opravách a iných prácach na konštrukcii sa musí na najvyššie položenom pracovnom mieste zabezpečiť meranie rýchlosti vetra, a to od výšky 20 m nad úrovňou okolitého terénu.

4.6. Na zdvíhanie dielcov sa musia použiť viazacie prostriedky s únosnosťou, ktorá zodpovedá prenášanému dielcu.

4.7. Na viazanie sa použijú také viazacie prostriedky, ktoré zabezpečia zavesenie dielcov podľa výrobnej dokumentácie.

4.8. Spôsob upevnenia, miesto upevnenia a zoradenie viazacích prostriedkov sa musia určiť tak, aby umožňovali bezpečné upevnenie a uvoľnenie viazacích prostriedkov.

5. Komunikácie pri montáži

5.1. Súčasne s postupom montáže sa do objektu musia zabudovať projektované trvalé schodiská, rampy a rebríky, aby sa mohli používať počas stavebných prác. Z technologických dôvodov možno na výstup alebo zostup osôb vykonávajúcich stavebné práce použiť aj dočasné komunikačné konštrukcie, ktoré sa musia určiť v technologickom postupe montáže.

5.2. Zvislá doprava osôb na konštrukcie vyššie ako 30 m sa musí zabezpečiť výťahom alebo montážnym košom, ak to nevyklučuje charakter konštrukcie alebo postup prác.

5.3. Zvislá doprava osôb pomocou montážneho koša určená v technologickom postupe montáže sa začne používať po pokyne zodpovednej osoby.

6. Manipulácia s bremenami

6.1. Pri odoberaní dielcov zo skládky alebo dopravného prostriedku sa zostávajúce dielce musia zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu.

6.2. Bremeno sa uviaže po kontrole použitého dielca, oka, háku a iného prostriedku na zavesenie viazačom bre-
mien.²⁶⁾ Viazacie prostriedky a prostriedky na zavesenie sa musia v zime očistiť od snehu a námrazy. Zasypané, upev-
nené, primrznuté alebo prilepené bremená sa nesmú zdvíhať vytrhávaním alebo odtrhávaním zdvíhacím zariadením.

6.3. Pred zdvihom a ďalšou manipuláciou sa bremeno musí upevniť a zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k jeho pádu alebo pádu jeho časti. Bremeno sa nesmie uväzovať alebo zavesovať na miestach, z ktorých by sa mohlo vyšmyknúť alebo kde by sa mohli vzájomne poškodiť viazací alebo závesný prostriedok a bremeno. Ostré hrany bremena, ktoré by mohli poškodiť viazací prostriedok, sa musia vhodným spôsobom chrániť.

6.4. Bezprostredne pred zdvihom bremena sa musí preveriť bezpečnosť zavesenia bremena jeho nadvihnutím a skontrolovať spôsob zavesenia bremena a závesných prostriedkov. Až po tejto kontrole môže byť daný pokyn na zdvíhanie.

6.5. Nemožno sa zdržiavať pod dopravovanými bremenami ani v ich blízkosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak.²⁷⁾ Ak bezpečnosť osôb nie je zabezpečená, k bremenu sa možno priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde bude osadené alebo zložené.

6.6. Pohyb bremena až do úrovne miesta, kde bude uložené, môže usmerňovať len viazač bre-
mien, ktorý bremeno uviazal. Ďalší pokyn na pohyb bremena nad úroveň osadenia a pokyn na osadenie bremena môže dať len viazač bre-
mien. Doprava bremena počas jeho premiestňovania z miesta uviazania na miesto osadenia alebo uloženia, ktorú ne-
môže sledovať viazač bre-
mien, ktorý bremeno uviazal, sa riadi spôsobom dorozumievania dohodnutým medzi viaza-
čom bre-
mien, žeriavnikom a určenou osobou montážnej skupiny, ktorá bude bremeno osadzovať alebo ukladať.

6.7. Nemožno manipulovať s bremenom a usmerňovať bremeno priamo rukami počas prenášania na zdvíhacom za-
riadení.

6.8. Správnosť osadenia alebo uloženia bremena sa musí ihneď skontrolovať.

6.9. Ak pri doprave bremena k miestu montáže nemožno dosiahnuť jeho plynulý pohyb, bremeno sa musí viesť po-
mocnými lanami.

6.10. Pomocnými lanami sa môžu bremená viesť len z bezpečného a pevného miesta. Laná sa musia upevniť spôs-
obom vylučujúcim ohrozenie osoby, ktorá ich bude odopínať. Pomocné lano sa nesmie omotať alebo inak upevniť na
častiach tela osoby vykonávajúcej stavebné práce.

6.11. Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa závesné laná musia rozoprieť rozperkou, aby pri zdvihu každá časť diel-
ca voľne prešla medzi lanami závesu. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe a zabezpečený proti vypadnutiu.

6.12. Na zavesené dielce sa nesmie vstupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál.

6.13. Viazanie bre-
mien sa vykonáva podľa slovenských technických noriem.²⁸⁾

7. Osadzovanie dielcov

7.1. Počas montážnych prác sa na konštrukcii musí priebežne vykonávať vystuženie, vzopretie, kotvenie a iné zabez-
pečenie stability osadzovaného dielca a konštrukcie. Súčasne sa musia priebežne montovať trvalé časti konštrukcie,
najmä plošiny a zábradlia.

7.2. Pri osadzovaní a po uložení stropných alebo strešných plošných dielcov sa musí zabezpečiť dostatočná únosnosť
miesta práce vzhľadom na predpokladaný spôsob montáže. Na tieto dielce možno vstupovať bez osobitného zabezpe-
čenia len vtedy, keď sú jednotlivé dielce zabezpečené proti prelomeniu. Na ploche vytvorenej plošnými dielcami ne-
smie dôjsť k takému sústredeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a materiálu na jednom dielci, pri ktorom by sa
prekročilo jeho dovolené zaťaženie.²⁹⁾ Zabezpečenie osôb vykonávajúcich stavebné práce s ohľadom na navrhovaný
druh plošných dielcov sa určuje na základe statických výpočtov v projektovej dokumentácii.

7.3. Otvory v stropoch vrátane montážnych otvorov sa musia zabezpečiť súčasne s montážou, najmä poklopom poža-
dovanej únosnosti alebo zábradlím vysokým najmenej 1 m tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb pádom.

²⁶⁾ § 17 ods. 2 vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrob-
nosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými
a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.

²⁷⁾ Bod 4.1.3. prílohy č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z.

²⁸⁾ Napríklad STN 27 0143 Zdvíhacie zariadenia. Prevádzka, údržba a opravy, STN 27 0144 Zdvíhacie zariadenia. Prostriedky na viazanie,
zavesenie a uchopenie bre-
mien.

²⁹⁾ STN EN 1992-1-1 Eurokód 2. Navrhovanie betónových konštrukcií. Časť 1-1: Všeobecné pravidlá a pravidlá pre budovy (73 1201).

7.4. Manipulácia s dielcom sa vykonáva z bezpečnej vzdialenosti. Až po ustálení dielca nad miestom montáže sa možno k nemu priblížiť a osadiť ho z bezpečnej plošiny alebo podlahy a zabezpečiť proti vychýleniu. Dielec možno odopnúť alebo odviazať zo závesu zdvíhacieho prostriedku až po tomto zabezpečení.

7.5. Zvislé dielce sa musia po osadení bezpečne zaistiť, najmä skrutkami, montážnymi stolicami, vzperami alebo zaklinovaním v základnej päťke. Viazacie prostriedky sa zo zvislých dielcov musia uvoľniť z pracovnej plošiny, montážneho koša, diaľkovým odopínaním zo zeme alebo z iného bezpečného miesta. Tieto podrobnosti platia aj pri osadzovaní prvých vodorovných dielcov montovaného podlažia.

7.6. Po zabezpečení a uvoľnení dielcov z viazacích prostriedkov sa pokračuje v ich konečnom upevnení, najmä zváraním, zabetónovaním alebo skrutkovým spojom. Nasledujúci dielec sa môže osadiť až vtedy, keď je predchádzajúci dielec bezpečne uložený a upevnený podľa technologického postupu montáže.

7.7. Montážne prípravky na dočasné zabezpečenie dielcov sa nesmú odstraňovať pred konečným upevnením a zabezpečením priestorovej tuhosti montovanej konštrukcie.

7.8. Pri dielcoch zavesených na zdvíhacích zariadeniach možno vykonať montážny zvar elektrickým oblúkom, ak je vylúčená možnosť poškodenia zdravia osôb vykonávajúcich stavebné práce a osôb obsluhujúcich zdvíhacie zariadenia.

7.9. Zmonolitňovanie uzlov a styčných škár je možné až po zistení správnosti osadenia dielcov, po prebratí zváraných spojov a splnení ďalších požiadaviek uvedených v zhotoviteľskej dokumentácii. Zalievanie stykov a škár sa vykonáva spôsobom, ktorý je uvedený v technologickom postupe montáže.

7.10. Dielce, ktoré môžu byť po osadení do konštrukcie rozkmitané vetrom, sa musia okamžite vystužiť nadväzujúcimi dielcami tak, aby konštrukcia tvorila tuhý celok.

7.11. Pri zdvíhaní, stavaní a ukladaní jednotlivých vysokých konštrukcií alebo ich častí, najmä priehradových konštrukcií alebo stožiarov, sa musí priestor ohrozený pádom zdvíhacieho prostriedku alebo konštrukcie zabezpečiť podľa prílohy č. 6 bodu 7.

7.12. Ak hrozí nebezpečenstvo, že pri montáži konštrukcie nebude možné dodržať predpísané bezpečné vzdialenosti od elektrických vedení,¹⁵⁾ podmienky montáže sa vopred dohodnú s príslušným prevádzkovateľom elektrického vedenia.

7.13. Oceľové konštrukcie sa musia na začiatku montáže uzemniť.

7.14. Ak je na oceľovú konštrukciu pripevnené káblové vedenie nízkeho napätia, konštrukcia sa musí vodivo spojiť s ochrannou sústavou príslušnej rozvodnej siete.

7.15. Pri blokovej montáži sa bloky oceľovej konštrukcie musia zostavovať z jednotlivých prvkov na tuhých a nepodajných podperách tak, aby bol dodržaný tvar, statické pôsobenie, prípadne nadvýšenie predpísané v zhotoviteľskej dokumentácii, pričom sa nesmú prekročiť povolené medzné odchýlky.

7.16. Pri montážnych prácach vo výške a nad voľnou hĺbkou sa montáž a pohyb osôb vykonávajúcich stavebné práce po konštrukcii nesmie vykonávať bez zabezpečenia proti pádu.

**Príloha č. 6
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výške
a nad voľnou hĺbkou****1. Zabezpečenie proti pádu**

1.1. Pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou sa na všetkých pracoviskách a komunikáciách osoba vykonávajúca stavebné práce zabezpečuje proti pádu podľa tejto prílohy v súlade s § 5 ods. 2 písm. d) zákona kolektívnym zabezpečením alebo osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu³⁰⁾

a) od výšky 1,5 m,

b) do voľnej hĺbky, kde hrozí utopenie, zapadnutie v jamách a nádržiac s vodou, vápnom, maltou, zasypanie materiálom alebo iné nebezpečenstvo poškodenia zdravia.

1.2. Na plochách so sklonom viac ako 10° musí byť kolektívne zabezpečenie proti pádu umiestnené aj pozdĺž hrany pádu v smere sklonu.

1.3 Zabezpečenie proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje, ak pracovisko alebo komunikácia je vymedzená zábranou umiestnenou vo vzdialenosti najmenej 1,5 m od hrany pádu.

2. Kolektívne zabezpečenie

2.1. Kolektívne zabezpečenie, ktorým sú ochranné a záchytné konštrukcie, napríklad zábradlie, ochranné ohradenie, lešenie, poklop, záchytné ohradenie, záchytné lešenie alebo záchytná sieť, musí byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne unieslo predpokladané namáhanie. Jeho únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným spôsobom.

2.2. Navrhovanie, konštrukčné vyhotovenie, montáž, demontáž, používanie a údržba ochranných a záchytných konštrukcií sa vykonáva podľa slovenských technických noriem.³¹⁾

3. Konštrukcie na zvyšovanie pracoviska

3.1 Pri postupe prác do výšky sa miesto práce a úroveň pracovnej podlahy musia zvyšovať tak, aby osoby vykonávajúce stavebné práce mohli pracovať bezpečne v obvyklej pracovnej výške a vzájomne sa neohrozovali. Obvyklá pracovná výška pri ťažkej práci, ktorou je najmä murovanie z tehál a tvárnic, manipulácia s bremenom alebo ťažkým náradím, je práca do výšky 1,5 m nad úrovňou pracovnej podlahy a pri ostatných prácach, ktorými sú najmä natieranie, omietanie, obkladanie, pripievňovanie a spájanie ľahkých predmetov, je práca do výšky 2 m nad úrovňou pracovnej podlahy.

3.2. Rebrík sa nesmie používať ako podperný alebo nosný prvok pracovnej podlahy s výnimkou lešenárskeho rebríka, ktorý je konštrukčnou súčasťou lešenia.

3.3. Na zvyšovanie pracoviska a na zvislú komunikáciu sa nesmú používať labilné predmety a predmety určené na iné použitie, napríklad vedrá, sudy, debny, radiátory a bezpečnostné siete.

3.4. Výška zábradlia, ktorou je vzdialenosť hornej plochy držadla pre ruky (madla) od podlahy, musí byť najmenej 1 m, výška zarážky na podlahe musí byť najmenej 0,15 m a voľná medzera medzi tyčami zábradlia alebo medzi tyčou a zarážkou na podlahe musí byť najviac 0,47 m.

3.5. Podchodná svetlá výška podlažia lešenia musí byť najmenej 1,8 m. Pre prízemnú časť lešenia s podchodom pre chodcov musí byť podchodná svetlá výška najmenej 2,1 m. Pre prízemnú časť lešenia s podjazdom musí byť podjazdná svetlá výška najmenej 4,2 m.

3.6. Voľná medzera medzi vnútorným nechráneným okrajom pracovnej podlahy a priľahlým lícom objektu nesmie byť väčšia ako 0,25 m; ak je z akýchkoľvek dôvodov nutná väčšia medzera, musí byť vnútorný okraj pracovnej podlahy zabezpečený proti pádu osôb ochranným zábradlím vysokým najmenej 1 m alebo iným zabezpečením proti pádu.

3.7. Konštrukčné súčasti lešenia musia byť zaistené proti posunutiu alebo pootočeniu. Ukladajú sa tak, aby pracovná podlaha lešenia bola čo najtesnejšia.

³⁰⁾ § 2 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Časť B, oddiel II, bod 5 prílohy č. 3 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z.

³¹⁾ Napríklad STN EN 13374 Dočasné bočné ochranné a záchytné systémy. Špecifikácia výrobku a skúšobné metódy (73 8106). STN 73 8101 Lešenia. Spoločné ustanovenia, STN EN 12810-1 Fasádne dielcové lešenia. Časť 1: Špecifikácie výrobkov, STN EN 12810-2 Fasádne dielcové lešenia. Časť 2: Špeciálne metódy konštrukčného návrhu, STN EN 1263-1 Záchytné siete. Časť 1: Bezpečnostné požiadavky, skúšobné metódy, STN EN 1263-2 Záchytné siete. Časť 2: Bezpečnostné požiadavky na umiestnenie záchytných sietí.

3.8. Voľné okraje pracovných podláh lešení, pri ktorých je osoba vykonávajúca stavebné práce ohrozená pádom z výšky viac ako 1,5 m, sa musia zabezpečiť zábradlím so zarážkou na podlahe, prípadne inou ochrannou alebo záchytnou konštrukciou na ochranu osôb proti pádu.

3.9. Ak je pracovná podlaha lešenia nad priľahlým okolím vyššie ako 2 m, musí byť dvojtyčové alebo jednotyčové zábradlie doplnené ochrannou sieťou.

3.10. Výstupy na jednotlivé podlažia lešenia nesmú byť umiestnené nad sebou, a to ani priebežné cez dve podlažia alebo cez viac podlaží. Otvor v podlahe lešenia umožňujúci výstup alebo zostup po rebriku musí mať dĺžku najmenej 0,6 m a šírku najmenej 0,5 m.

3.11. Lešenie musí mať zabezpečenú priestorovú tuhosť a stabilitu, najmä jeho vystužením, kotvením a vzopretím.

4. Odovzdanie a prevzatie lešenia

4.1. Lešenie alebo jeho časť sa môže odovzdať na používanie len po jeho úplnom dokončení a vybavení. Ak lešenie alebo jeho časť nie je úplne dokončená, musí sa zabrániť vstupu na nedokončené lešenie alebo na nedokončenú časť lešenia.³²⁾

4.2. O odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa vyhotoví osobou na montáž a demontáž lešenia (lešenár) záznam o odovzdaní a prevzatí podľa druhu lešenia, ktorý obsahuje označenie odovzdávajúceho a preberajúceho, identifikáciu odovzdávaného lešenia, podpisy odovzdávajúcej a preberajúcej zodpovednej osoby a dátum.

4.3. Záznam o odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa nevyžaduje pri normalizovaných alebo typizovaných lešeniach s výškou pracovnej podlahy do 1,5 m.

5. Osobné ochranné pracovné prostriedky

5.1. Osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu sa podľa účelu a spôsobu použitia pri stavebných prácach rozdeľujú na pracovné polohovacie systémy a systémy zachytenia pádu, ktorými sú najmä

- a) systémy na zachytávanie pádu, samonavijacie záchytné zariadenia, záchytné zariadenia vedeného typu na tuhom alebo pružnom kotviacom vedení,
- b) systémy na zabezpečenie pracovnej polohy, sedacie výstroje,
- c) spojovacie laná,
- d) tlmiče pádu,
- e) zlaňovacie zariadenia,
- f) nosné popruhy,
- g) konektory.

5.2. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa periodicky kontroluje a skúša najmenej raz za 12 mesiacov. Skúška osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa musí vykonať aj po každej mimoriadnej udalosti, najmä po zachytení pádu osoby vykonávajúcej stavebné práce a po extrémnom namáhaní v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho bezpečný stav.

5.3. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa môže použiť len po kontrole jeho kompletnosti, schopnosti prevádzky a bezchybného stavu osobou, ktorá ho použije.

5.4. Miesta ukotvenia osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa určujú pred jeho použitím tak, aby umožňovali jeho bezpečné upevnenie a zaistenie po celý čas činnosti osoby vykonávajúcej stavebné práce. Pri práci s prístupom po lanách s použitím rýchlorného náradia, najmä pily alebo uhlovej brúsky, alebo otvoreného plameňa alebo vysokotlakového pieskovacieho zariadenia musí byť bezpečnostné lano upevnené na osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu tak, aby sa pri práci bezpečnostné lano nepoškodilo.

5.5. Dĺžka pádu, ak výrobca neurčil inak, môže byť pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie najviac 1,5 m a s tlmičom pádovej energie najviac 4 m, pričom bezpečná výška zachytenia padajúcej osoby je najmenej 1 m od úrovne možného dopadu. Bezpečnostný pás sa nesmie použiť na zachytenie voľného pádu osoby.

5.6. Osoba vykonávajúca stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou si môže zaistiť osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu na iné miesto určeného ukotvenia, len ak je stále zaistená proti pádu, najmä druhým lanom. Pracovné lano a bezpečnostné lano musia byť farebne odlišené.

5.7. Vhodný osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu a miesto jeho ukotvenia určuje zhotoviteľ v technologickom postupe. Miesto ukotvenia musí odolať v smere pádu statickej sile najmenej 15 kN.

5.8. Na zabezpečenie osoby vykonávajúcej stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou proti pádu pri výstupe alebo zostupe sa nesmú používať lanové slučky, uzly alebo úväzky na lanách; to neplatí, ak sa použije špeciálna horolezecká alebo speleologická technika alebo technika priemyselného lezenia a pomôcky, prípravky a prostriedky vyrobené a používané na tento účel.

³²⁾ Bod 5.3.5. prílohy č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z.

6. Zabezpečenie proti pádu predmetov a materiálu

6.1. Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť alebo skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia alebo skladovania boli zabezpečené proti pádu, sklúznutiu alebo zhodeniu počas práce a po jej ukončení, a to aj vetrom.

6.2. Pracovné náradie sa nesmie zavesiť na časti odevu, ak nie je na to upravený alebo ak osoba vykonávajúca stavebné práce nepoužije vhodný výstroj, najmä pás s úpinkami.

6.3. Konštrukcia na práce vo výške a nad voľnou hĺbkou sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia a osôb nesmie presahovať náhodné zaťaženie konštrukcie určené technickou normou.

7. Zabezpečenie miesta pod prácami vo výške a nad voľnou hĺbkou a jeho okolia

7.1. Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa zabezpečiť tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a iných osôb.

7.2. Ohrozený priestor sa zabezpečí

- a) vylúčením prevádzky,
- b) použitím ochrannej konštrukcie, záchytnej konštrukcie alebo lešenia vybaveného záchytnými sieťami, ktoré vymedzujú ohrozený priestor a zachytávajú prípadný pád,
- c) ohradením dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej pracovnej zmeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1 m, alebo
- d) strážením priestoru počas ohrozenia osobou určenou zhotoviteľom.

7.3. Ochranné pásmo, ktorým je ohrozený priestor vymedzený ohradením, musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej

- a) 1,5 m pri práci vo výške od 3 m do 10 m vrátane,
- b) 2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane,
- c) 2,5 m pri práci vo výške nad 20 m do 30 m vrátane,
- d) 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m.

7.4. Pri práci na plochách so sklonom viac ako 25° sa zväčšuje každé ochranné pásmo o 0,5 m. Šírka ochranného pásma sa určuje od päty kolmice, ktorá prechádza vonkajšou hranou voľného okraja miesta práce vo výške a nad voľnou hĺbkou.

7.5. V mieste dopravy materiálu do výšky pomocou ručnej kladky alebo kladkostroja sa ochranné pásmo rozširuje o 1 m na všetky strany od pôdorysného profilu dopravovaného bremena.

7.6. Pri objektoch, ktorých pomer výšky k najväčšiemu pôdorysnému rozmeru je viac ako 10 : 1, najmä pri vežiach, továrenských komínoch, televíznych a rozhlasových vysielačoch, vodojemoch, meteorologických stožiaroch, sa ochranné pásmo vymedzuje po celom obvode objektu podľa bodu 7.3.

7.7. Ak sa komunikácia pre chodcov z dôvodu prác vo výške zužuje alebo je preložená ku komunikácii pre vozidlá, prípadne do nej, musí sa oddeliť od prejazdneho profilu komunikácie pre vozidlá dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m a zabezpečiť proti odstreku vody alebo blata od dopravných prostriedkov zástenou alebo debnením. Výškové nerovnosti medzi komunikáciou pre vozidlá a komunikáciou pre chodcov sa musia vyrovnávať.

8. Práca na streche

8.1. Pri práci na streche sa osoba vykonávajúca stavebné práce chráni

- a) proti pádu zo strešného plášťa na voľných okrajoch,
- b) proti sklúznutiu z plochy strechy pri jej sklone nad 25°,
- c) proti prepadnutiu cez strešnú konštrukciu.

8.2. Zabezpečenie proti pádu zo strechy nielen po obvode, ale aj do svetlíkov, technologických a iných otvorov je splnené použitím ochrannej alebo záchytnej konštrukcie alebo použitím osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu.

8.3. Zabezpečenie proti sklúznutiu je splnené použitím rebrikov upevnených v miestach práce a v potrebných komunikáciách, prípadne použitím ochrannej alebo záchytnej konštrukcie alebo použitím osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu jednotlivými osobami vykonávajúcimi stavebné práce.

8.4. Pri použití rebrikov sa ako zabezpečenie proti sklúznutiu na streche so sklonom viac ako 45° musí použiť aj osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu jednotlivými osobami vykonávajúcimi stavebné práce.

8.5. Zabezpečenie proti prepadnutiu, najmä pracovnou podlahou, komunikačnou podlahou alebo pokrývačským rebrikom, sa musí vykonať na všetkých strešných plášťoch, kde pôdorysná vzdialenosť medzi latami alebo inými nosnými prvkami strešnej konštrukcie je viac ako 0,25 m alebo nie je zaručené, že jednotlivé strešné prvky sú preukázateľne bezpečné proti prelomeniu zaťažením osobou vykonávajúcou stavebné práce alebo nie je toto zaťaženie vhodné rozložené pomocnou konštrukciou.

8.6. Stavba komína a jeho oprava zo strechy so sklonom viac ako 10° sa musí vykonávať len z vodorovnej pracovnej podlahy, ktorá musí mať šírku najmenej 0,6 m.

9. Práce nad sebou

9.1. Práce nad sebou sa môžu vykonávať len výnimočne, ak ich nemožno vykonať inak. Technologický postup musí obsahovať spôsob zaistenia bezpečnosti osôb vykonávajúcich stavebné práce na nižších pracovných úrovniach.

9.2. Pod miestom vyťahovania, zdvíhania a spúšťania materiálu sa musí zabezpečiť dostatočný voľný priestor na manipuláciu s materiálom. Počas týchto prác sa do ohrozeného priestoru musí zamedziť prístup osobám.

10. Práce na vysokých objektoch

Na prácu na vysokom objekte, najmä na veži, továrenskome komíne, televíznom a rozhlasovom vysielači, meteorologickom stožiarí, vodojeme alebo stožiarí elektrického vedenia, sa vzťahuje postup podľa § 8 ods. 2.

11. Zhadzovanie predmetov, materiálu a odpadu

11.1. Zhadzovať predmety, materiál a odpad z výšky možno, len ak

a) je na miesto dopadu zamedzený prístup osobám, najmä ohradnením, vylúčením prevádzky alebo strážením, a jeho okolie je chránené proti odrazu alebo rozstreku zhodeného predmetu alebo materiálu,

b) sa materiál zhadzuje na miesto dopadu uzavretým zariadením.

11.2. Nesmú sa zhadzovať predmety, materiál a odpad, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu alebo ktoré by mohli strhnúť osobu vykonávajúcu stavebné práce z výšky a do voľnej hĺbky.

11.3. Ak pri zhadzovaní predmetov, materiálu a odpadu vzniká prašnosť, hluk alebo iný nežiaduci účinok, vykonajú sa ochranné opatrenia.

12. Prerušenie prác vo výške a nad voľnou hĺbkou

Práca vo výške a nad voľnou hĺbkou v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musí prerušiť pri

a) búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,

b) vetre s rýchlosťou od $8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ (5. Bf stupeň), ak ide o práce vykonávané na zavesených konštrukciách, na rebríkoch, ak sú chodidlá vo výške viac ako 5 m a pri použití osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu,

c) vetre s rýchlosťou od $10,8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ (6. a vyšší Bf stupeň),

d) viditeľnosti menej ako 30 m,

e) teploty prostredia menej ako -10°C alebo viac ako $+43^\circ\text{C}$.

**Príloha č. 7
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri búracích prácach
a rekonštrukčných prácach****1. Prieskum stavu stavby a prípravné práce**

1.1. Pred začatím búracích prác alebo rekonštrukčných prác sa musí uskutočniť prieskum stavu stavby a jej okolia, musia sa zistiť inžinierske siete a stav dotknutých vedľajších stavieb. Na prieskum sa musí využiť dokumentácia stavby a dokumentácia dotknutých vedľajších stavieb. O vykonanom prieskume stavieb sa vyhotovuje záznam.

1.2. Na základe prieskumu stavu búranej alebo rekonštruovanej stavby alebo jej časti a jej statického posúdenia sa pre búracie práce alebo rekonštrukčné práce musí vypracovať technologický postup tak, aby počas prác nedošlo k neriadenému porušeniu stability stavby alebo jej časti.

1.3. Pri zmene podmienok počas búracích prác a rekonštrukčných prác sa technologický postup musí upraviť tak, aby bola vždy zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.

1.4. Búranie stavby, schodov a vysunutých častí stavby, rekonštrukcia a búranie, pri ktorých dochádza k zmene stavu bezpečnosti konštrukcie stavby, strojové búranie, búranie špeciálnymi metódami, najmä rezanie kyslíkom, a búracie práce nad sebou sa môžu vykonávať len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

1.5. Pred začatím búracích prác alebo rekonštrukčných prác sa ohrozený priestor musí vymedziť podľa technológie vykonávaných prác, musí sa zabezpečiť vstup do ohrozeného priestoru len osobám, ktoré tam plnia svoje pracovné úlohy, a zabezpečiť bezpečný vstup do objektu, ako aj zabezpečiť okolie ohrozené týmito prácami. Pri búracích prácach alebo rekonštrukčných prácach vykonávaných vo výške a nad voľnou hĺbkou sa ohrozený priestor zabezpečí podľa prílohy č. 6 bodu 7.

1.6. Dutiny, studne a iné podzemné priestory zistené prieskumom sa pred začatím prác musia zasypať alebo zabezpečiť iným spôsobom.

1.7. Rozvodné siete a kanalizácie alebo zariadenia inštalované v búraných stavbách sa pred začatím prác musia odpojiť a zabezpečiť tak, aby sa nedali používať. Pred poškodením sa musia zabezpečiť aj siete, do ktorých ústia prípojky z búraných stavieb. Ak sa v rekonštruovanej stavbe z prevádzkových dôvodov nedajú odpojiť rozvodné siete a kanalizácie, zhotoviteľ určuje opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na zabezpečenie prevádzky podľa § 6 ods. 1 písm. a) a h) druhého bodu zákona.

1.8. Pre potreby búracích prác vo vnútri stavby sa musí zriadiť samostatné vedenie na odber elektrickej energie a zabezpečiť zdroj vody na zníženie prašnosti búracích prác kropením. Samostatné vedenie elektrickej energie a rozvody vody sa musia počas búracích prác zabezpečiť proti poškodeniu.

1.9. Búracie práce sa môžu začať len na základe písomného pokynu vydaného zodpovednou osobou.

2. Zabezpečenie miesta búrania

2.1. Pri búraní sa musí zabezpečiť ohrozený priestor, v ktorom sa búracie práce vykonávajú.

2.2. Ohrozený priestor v zastavanom území sa musí vymedziť plným oplatením najmenej do výšky 1,8 m, ak tomu nebráni technológia búrania. Ak ohrozený priestor nemožno oplotiť, musí sa zabezpečiť strážením alebo iným vhodným spôsobom.

2.3. Vstupy, výstupy, zostupy a vjazdy do priestorov búraných objektov a na jednotlivé pracoviská sa musia zabezpečiť od začiatku prác až do ich skončenia a viditeľne označiť.¹¹⁾

2.4. Búranie sa musí vykonávať tak, aby nedošlo k ohrozeniu vedľajších stavieb, najmä tých, ktoré by rozoberaním priliehajúcich stavieb stratili oporu. Spôsob statického zabezpečenia vedľajších stavieb ohrozených búracími prácami sa musí určiť v technologickom postupe. Ak vedľajšie stavby nie sú ohrozené búracími prácami, uvedie sa to v technologickom postupe.

2.5. Pomocné konštrukcie³³⁾ vybudované vnútri stavby alebo na jej vonkajších stranách sa nesmú zaťažovať vybúraným materiálom a nesmie sa cez ne strhávať materiál z búranej stavby, ak nie sú na to určené.

2.6. Materiál zo zbúranej časti stavby sa musí odstraňovať tak, aby sa nepreťažili podlahy alebo stropy.

2.7. Materiál zo zbúranej časti stavby sa musí skladovať tak, aby neobmedzoval ďalší priebeh búracích prác.

2.8. Sklenené predmety a iné nebezpečné predmety s ostrými hranami sa musia pri ručnom búraní odstraňovať tak, aby nespôsobili úraz.

2.9. Tlakové nádoby na rezanie kyslíkom sa musia uložiť mimo dosahu nebezpečenstva, ktoré vzniká pri búraní.

³³⁾ Napríklad STN EN 12812 Podperné lešenia. Funkčné požiadavky, dimenzovanie a všeobecný návrh (73 8108).

2.10. Postup prác pri oddelovaní veľkých celkov musí vylúčiť prevrátenie alebo pád oddelených častí takým spôsobom alebo smerom, pri ktorom by mohla byť ohrozená bezpečnosť a zdravie osôb vykonávajúcich stavebné práce a iných osôb.

2.11. Búranie sa môže prerušiť, len ak je zabezpečená stabilita búranej konštrukcie alebo jej časti. Stabilita búranej konštrukcie alebo jej časti sa zabezpečí aj v prípade nevyhnutného prerušenia búrania z dôvodov náhleho zhoršenia poveternostných podmienok. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 6.

2.12. Pri búraní a rekonštrukcii stavieb, ktoré zostávajú v prevádzke alebo sú obývané, sa musí v technologických postupoch určiť zabezpečenie priestorov vrátane ich kontroly z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci osôb vykonávajúcich stavebné práce a osôb, ktoré sa v týchto stavbách nachádzajú.

3. Búranie zvislých konštrukcií

3.1. Konštrukčné prvky sa môžu odstraňovať pri ručnom búraní iba vtedy, ak nie sú zaťažené.

3.2. Pri ručnom búraní stien, ktoré stabilizujú vyčnievajúce konštrukcie, napríklad balkóny, arkiere, sa musia tieto konštrukcie zabezpečiť tak, aby nedošlo k nežiaducej strate ich stability.

3.3. Ručné búranie nosných a nenosných konštrukcií sa zásadne vykonáva zvislým smerom zhora nadol.

3.4. Ak hrozí nebezpečenstvo pádu osôb vykonávajúcich búracie práce z výšky alebo do hĺbky, najmä pri búraní obvodových stien objektov alebo zvislých šácht na vyšších podlažiach objektov, búranie priečok súvisiacich so schodiskovým priestorom, musia sa vykonať opatrenia na zaistenie osôb proti pádu.

3.5. Pri búraní pomocou strojov sa obvodové steny strhávajú vždy z vonkajšej strany objektu. Pri prízemných objektoch bez podpivničenia sa búranie môže vykonávať zvnútra objektu, ak sú odstránené vodorovné prvky nad miestom stroja a búraná konštrukcia strhávaním neohrozí bezpečnosť osoby obsluhujúcej stroj ani samotný stroj. Steny sa nesmú strhávať rozkolísaním.

3.6. Pred búraním priečok pod vodorovnými konštrukciami sa musí zistiť, či nie sú nosné.

3.7. Únosnosť vodorovných konštrukcií, na ktorých sa bude strhávať materiál, sa v prípade potreby zvyšuje podperami.

3.8. Ručné strhávanie stien pilierov sa nesmie vykonávať pomocou pák alebo zdvihákov.

3.9. Pri konštrukciách, pri ktorých nie je zabezpečená ich stabilita, sa nesmú používať jednoduché rebriky na priväzovanie lán a hákov k strhávanej časti objektu.

3.10. Postupné búranie panelových stavieb sa môže vykonávať až po rozpojení jednotlivých panelov a po zabezpečení ich stability.

4. Búranie vodorovných konštrukcií a jednotlivých prvkov

4.1. Ručné búranie stropu s nosnou drevenou konštrukciou sa môže začať len vtedy, ak sú steny nad ňou zbúrané, ak sú odkryté nosné prvky a ak je zo stropu odstránený zbúraný materiál.

4.2. Stropná časť sa musí pred uviazaním na zdvíhacie zariadenie uvoľniť od ostatných konštrukcií.

4.3. Búrať klenbu uvoľnením časti konštrukcie, ktorá ju zabezpečuje, sa môže len pri strojovom búraní.

4.4. Pri ručnom búraní, ak hrozí prelomenie podlahy alebo ak sa podlaha prelomí, musí sa búranie prerušiť a podlaha sa musí spoľahlivo podprieť alebo úplne odstrániť.

4.5. Pri strojovom búraní jednotlivých poschodí musia byť stropy v najbližšom nižšom poschodí, prípadne ďalších nižších poschodiach podporené konštrukciou podľa statického výpočtu na zaťaženie stropu materiálom, ktorý bude na ne padať; podopretie stropu konštrukciou nie je potrebné, ak nie je ohrozená bezpečnosť osôb, bezpečnosť osoby obsluhujúcej stroj ani samotný stroj na búranie, ani bezpečnosť vedľajších stavieb.

5. Búranie strešných konštrukcií

5.1. Búranie strešných konštrukcií alebo krovov strhávaním pomocou lán a ťažných strojov je možné len vtedy, ak sú vykonané opatrenia na zaistenie stability zostávajúcej časti konštrukcie a ak je zabezpečený ohrozený priestor vnútri stavby a pod prácami vo výške a v okolí stavby.

5.2. Výbušnami sa nesmú strhávať plechové krytiny a krytiny položené na plnom debnení.

5.3. Pracovný postup pri ručnom búraní strechy sa musí určiť tak, aby nebola narušená pevnosť ostatných častí konštrukcie.

5.4. Ak únosnosť búranej konštrukcie nie je zabezpečená, búranie sa musí vykonať zo samostatnej pomocnej konštrukcie.

6. Búracie práce nad sebou

Búracie práce nad sebou sa môžu vykonávať len výnimočne, ak sú v technologickom postupe určené podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci osôb vykonávajúcich búracie práce.

**Príloha č. 8
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so strojom****1. Prevádzka stroja**

1.1. Prevádzkovať sa môže len stroj, ktorý svojou konštrukciou, zhotovením, technickým stavom a spôsobom použitia zodpovedá právnym predpisom a ostatným predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.³⁴⁾

1.2. Podrobnosti na prevádzku, údržbu a opravy stroja upravuje písomný prevádzkový poriadok zhotoviteľa. Prevádzkový poriadok upravuje bezpečný pracovný postup a podľa druhu stroja obsahuje najmä

- a) činnosť osoby obsluhujúcej stroj pred prevádzkou stroja v pracovnej zmene, počas nej a po jej ukončení,
- b) rozsah, lehoty a spôsob vykonávanej údržby stroja vrátane jeho kontrol a skúšok,
- c) spôsob zabezpečenia stroja počas prevádzky, pri premiestňovaní, odstavovaní z prevádzky, opravách, proti nežiaducemu uvedeniu do chodu a umiestnenie a zabezpečenie stroja po ukončení prevádzky,
- d) spôsob dorozumievania pri prevádzke stroja,
- e) zakázané činnosti pri prevádzke, údržbe a opravách stroja,
- f) spôsob vedenia a rozsah prevádzkovej dokumentácie a dokumentácie o údržbe stroja.

1.3. Prevádzkový poriadok sa nemusí spracovať, ak požiadavky uvedené v bode 1.2. sú určené v slovenských technických normách alebo v návode výrobcu na použitie (ďalej len „návod“) podľa osobitného predpisu.³⁵⁾

1.4. Prevádzkový poriadok, návod a prevádzková dokumentácia, ktorá je uvedená v bode 1.7., musia byť umiestnené v stroji tak, aby kedykoľvek boli k dispozícii osobe obsluhujúcej stroj.

1.5. Počas prevádzky je stroj vybavený prevádzkovou dokumentáciou, evidenčným číslom a názvom prevádzkovateľa stroja.

1.6. Pracovisko nachádzajúce sa mimo stroja, z ktorého sa obsluhuje stroj, musí byť zabezpečené proti pádu z výšky, ak je vo výške najmenej 0,5 m nad okolitou podlahou.

1.7. Prevádzkovou dokumentáciou stroja je

- a) prevádzkový denník určený na vedenie záznamov o odovzdaní a prevzatí stroja osobe obsluhujúcej stroj, o nedostatkoch a opravách počas prevádzky a o závažných udalostiach, ktoré sa vyskytli počas pracovnej zmeny,
- b) revízna kniha alebo iný dokument obsahujúci technické údaje o stroji, o kontrolách, skúškach a opravách.

1.8. Pri prevádzke stroja sa

- a) zabezpečí obsluhovanie vybraného stroja osobou, ktorá má doklad o absolvovaní odbornej prípravy,³⁶⁾
- b) určí zodpovedná osoba, ak stroj obsluhuje viacero osôb,
- c) zabezpečí stabilita stroja počas všetkých pracovných činností; opory, tiahla, závesy alebo iné nastaviteľné prvky, ktorými sa zabezpečuje stabilita stroja počas prevádzky, sa nastaví v pracovnej polohe v súlade s návodom a zabezpečia sa proti zaboreniu, posunutiu alebo uvoľneniu,
- d) zabezpečia výsuvné, sklopné a podobné časti stroja vrátane hadíc, elektrických prívodov a vedení tak, aby nemohlo dôjsť k ich styku s pohyblivými časťami stroja,
- e) zabezpečí, aby sa neprekračovali prevádzkové parametre, ak stroj je vybavený prístrojmi na ich meranie,
- f) oznámi uvedenie stroja do chodu zvukovým alebo svetelným výstražným znamením, ak je ním stroj vybavený,
- g) uvedie stroj do chodu až po odchode všetkých osôb z ohrozeného priestoru,
- h) zabezpečí na verejných komunikáciách stály dozor osobou na to určenou, ktorá svetelnými signálmi, zvukovými signálmi, usmerňovaním premávky alebo inými pokynmi zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- i) ovláda ručne vedený valec pri práci na svahu tak, aby osoba na obsluhu nebola na nižšej strane svahu, ako je valec,
- j) používa vibračný a ubíjaci stroj len takým spôsobom a na takých pracoviskách, kde nehrozí nebezpečenstvo prenosu vibrácií a otrasov na objekty alebo výkopy, ktoré sa nachádzajú v blízkosti týchto strojov,
- k) zabezpečí stroj proti neoprávnenému použitiu pri prerušení prevádzky alebo ukončení prevádzky,
- l) udržiava trvale v čistote stanovište osoby obsluhujúcej stroj, plošiny, stúpačky, priečky a nášlapné pätky.

1.9. Pri prevádzke stroja sa nesmie

- a) používať stroj, ak je okrem osoby obsluhujúcej stroj v jeho nebezpečnej blízkosti ďalšia osoba,
- b) používať stroj, ak je odmontované, nefunkčné alebo poškodené niektoré ochranné zariadenie,
- c) odstraňovať za pohybu stroja odpad z nebezpečných miest, ak v návode nie je určené inak,

³⁴⁾ Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 436/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strojové zariadenia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 140/2011 Z. z.

³⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 436/2008 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 140/2011 Z. z.

³⁶⁾ Príloha č. 9 k vyhláske Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 356/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpisanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti.

- d) dotýkať sa pohybujúcich častí stroja telom, predmetmi alebo náradím držaným v rukách, ak v návode nie je určené inak,
- e) pracovať so strojom za zníženej viditeľnosti a v noci, ak pracovný priestor stroja a pracovisko nie sú dostatočne osvetlené,
- f) pracovať so strojom v nebezpečnej blízkosti iného stroja alebo dopravného prostriedku s výnimkou tých, ktoré pracujú vo vzájomnej súčinnosti so strojom,
- g) premiestňovať a prepravovať osobu na stroji alebo pracovnom zariadení stroja, ak v návode nie je určené inak,
- h) pohybovať strojom alebo jeho časťou nad osobami a nad obsadenou kabinou vodiča dopravného prostriedku,
- i) pracovať so strojom v mieste, na ktoré nie je vidieť zo stanovišťa osoby obsluhujúcej stroj a kde by mohli byť ohrozené osoby vykonávajúce stavebné práce vrátane osoby obsluhujúcej stroj,
- j) ovládať stroj nebezpečným spôsobom, ktorý vyvolá jeho nežiaduce rozkolísanie,
- k) pohybovať sa so strojom alebo pracovným zariadením stroja v ochrannom pásme elektrického vedenia pod napätím,
- l) prechádzať strojom cez elektrické káble, ak nie sú chránené proti mechanickému poškodeniu,
- m) opustiť stanovište pre obsluhu stroja, ak je stroj alebo pracovné zariadenie stroja v pohybe, ak v návode nie je určené inak,
- n) vykonávať údržbu, čistenie a opravy, ak nie je stroj alebo pracovné zariadenie stroja zabezpečené proti samovoľnému pohybu a náhodnému spusteniu a ak nie je vylúčený styk osoby s pohybujúcimi sa časťami stroja,
- o) pohybovať sa po stroji mimo určených priestorov,
- p) fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom pri kontrole nádrže pohonných hmôt, čerpaní pohonných hmôt a pri používaní ľahko zápalných čistiacich prostriedkov,
- q) používať otvorený oheň na uľahčenie spúšťania motora,
- r) umiestňovať v kabíne okrem osobných potrieb osoby obsluhujúcej stroj akékoľvek ďalšie veci, najmä náradie, laná, schránky na mazivo alebo čistiace prostriedky, ak na tento účel nie je v kabíne výrobcom stroja vyhradený priestor,
- s) zavesovať bremeno na špičku háku zdvíhacieho zariadenia,
- t) zavesovať bremeno na stroj alebo pracovné zariadenie stroja, ak v návode nie je určené inak.

2. Činnosti pri niektorých druhoch strojov

2.1. Stroj na zemné práce

2.1.1. Pred začiatkom zemných prác sa vykonajú potrebné opatrenia, aby stroj nenarazil na vyčnievajúce pevné prekážky, ktoré sa musia vopred odstrániť, narušiť alebo viditeľne označiť. Požiarne hydranty, vodné a plynové uzávery a kanalizačné poklopy sa musia viditeľne označiť, aby sa nepoškodili.

2.1.2. Stroj na zemné práce sa môže pohybovať alebo pracovať podľa únosnosti pôdy v takej vzdialenosti od okraja svahu a výkopu, aby nedošlo k zrúteniu stroja. Ak táto vzdialenosť nie je určená v technologickom postupe, určí ju zodpovedná osoba.

2.1.3. Ak je stroj v pohybe, nikto sa nesmie zdržiavať v jeho nebezpečnom dosahu, pred ním v smere jazdy ani medzi ťahačom a vlečeným strojom.

2.1.4. Stroj sa môže pohybovať alebo pracovať pod stenou alebo svahom v takej vzdialenosti, aby nevzniklo nebezpečenstvo jeho zasypania.

2.1.5. Pri jazde stroja a práci stroja na svahu sa musí používať taká technika jazdy, aby nedošlo k nebezpečnému posunutiu ťažiska stroja a strate jeho stability.

2.1.6. Pri práci stroja, ktorý je vybavený viacerými pracovnými zariadeniami, musia byť nepoužívané pracovné zariadenia umiestnené v predpísanej prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené.

2.1.7. Pri práci viacerých strojov na jednom pracovisku musí byť medzi nimi zachovaná taká vzdialenosť, aby nedošlo k ohrozeniu ich prevádzky.

2.1.8. Pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky sa môže manipulovať so strojom alebo s pracovným zariadením stroja len tak, aby nenarazali do dopravného prostriedku. Materiál sa musí na ložnú plochu uložiť rovnomerne.

2.1.9. Pri jazde s naloženým materiálom sa pracovné zariadenie stroja musí zabezpečiť v prepravnej polohe, aby nedošlo k strate stability stroja a obmedzeniu viditeľnosti z kabíny.

2.1.10. Stroj na kolesovom podvozku a cestný valec sa vybavujú najmenej dvoma podkladacími klinmi, ak v návode nie je určený väčší počet.

2.1.11. Ak osoba obsluhujúca stroj opustí stroj, pracovné zariadenie stroja musí byť spustené na zem, na podložku na zemi alebo umiestnené v predpísanej prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené.

2.1.12. Pri hnutí horniny dozérom nesmie brit jeho radlice presahovať cez okraj svahu alebo výkopu.

2.2. Rýpadlá, nakladače a univerzálne dokončovacie stroje

2.2.1. Výložník lanových rýpadiel možno prestavovať len s nezaťaženým pracovným zariadením, ak v návode nie je určené inak.

2.2.2. Pri spúšťaní a zdvíhaní výložníka pri prácach na svahu musí byť výložník nasmerovaný v osi stroja proti svahu vždy tak, aby nedochádzalo k nebezpečnému posunutiu ťažiska stroja a k strate jeho stability.

2.2.3. Ak pri rýpaní vzniknú previsy, musia sa neodkladne odstrániť.

2.2.4. Ak nie je v návode alebo v technických podmienkach výrobcu určené inak, pri prevádzke stroja sa nesmie

- a) roztlákať hornina dnom lopaty,
- b) vyrovnávať terén otáčaním lopaty,
- c) vytrhávať bremeno pracovným zariadením stroja.

2.2.5. Lopata rýpadla sa môže čistiť len pri vypnutom motore stroja a na mieste, kde nehrozí nebezpečenstvo zosuvu hmôt. Lopata sa pritom musí položiť a musí mať uzatvorenú klapku. Po vyčistení lopaty a pred uvedením stroja do prevádzky sa osoba obsluhujúca stroj presvedčí, či osoba, ktorá čistila lopatu, je v bezpečnej vzdialenosti od stroja.

2.2.6. Používanie prídavného zdvíhacieho zariadenia upravujú slovenské technické normy.³⁷⁾

2.3. Skrejper

2.3.1. Ak je skrejper v pohybe, nesmú sa v jeho bezprostrednom pracovnom okolí v smere jazdy odstraňovať skaly, korene a vykonávať iné práce.

2.3.2. Do priestoru medzi skrejprom a ťahačom sa nesmie vstupovať a prechádzať cez akúkoľvek časť ťahaného skrejpra.

2.3.3. Pri premiestňovaní naloženého alebo prázdneho skrejpra musí byť korba vždy zdvihnutá a uzavretá.

2.4. Stroj na výrobu, dopravu a spracovanie zmesi

2.4.1. Pred uvedením do prevádzky sa musí zabezpečiť stabilita miešačky.

2.4.2. Pri údržbe, oprave a čistení miešačky s násypným košom je dovolené vstupovať pod kôš len vtedy, ak je kôš bezpečne zaistený v hornej polohe, najmä reťazou, hákom alebo vzperou.

2.4.3. Vstupovať na konštrukciu miešačky možno len v prípade, ak je odpojená od prívodu elektrickej energie.

2.4.4. Pri betonárňach a obalovacích súpravách sa dráha násypného koša musí zabezpečiť ohradením alebo zakrytím.

2.4.5. Prepravnik zmesi sa môže plniť iba zmesou predpísanej konzistencie a len do úžitkového objemu nádoby nadvstavby tak, aby bola zaručená bezpečná a správna funkcia vozidla, ktorým sa prepravuje zmes, aby boli zaručené jazdné vlastnosti, neprekročilo sa jeho možné zaťaženie a nenastal samovoľný únik prepravovanej zmesi.

2.4.6. Po naplnení prepravníka zmesi osoba obsluhujúca prepravnik zabezpečuje a kontroluje zaistenie výsypného zariadenia v prepravnej polohe.

2.4.7. Pri ovládaní prepravníka zmesi zo zadného panelu nesmie byť motor vozidla v chode, ak nie je v návode určené inak.

2.4.8. V prípade poruchy prepravníka betónových zmesí sa prepravnik vyprázdňuje vhodnými prostriedkami na núdzové vyprázdnenie zmesi podľa návodu.

2.5. Zariadenie na prepravu zmesi a strojové omietačky

2.5.1. Čerpadlom sa môže prepravovať iba zmes predpísaného zloženia podľa návodu.

2.5.2. Spôsob zostavenia potrubia a hadíc, veľkosť a počet oblúkov, bezpečné uloženie potrubia a hadíc, ich smerové a spádové pomery musia zodpovedať návodu. Ak návod neobsahuje uvedené požiadavky, určuje ich zodpovedná osoba.

2.5.3. Potrubie, hadice, dopravníky, vibračné žľaby a iné zariadenia na prepravu zmesi sa musia viesť a zabezpečiť tak, aby nespôsobili preťaženie alebo nadmerné namáhanie lešenia, debnenia výkopov alebo konštrukčných častí stavby.

2.5.4. Potrubie a hadice možno spájať iba nepoškodenými a očistenými spojkami.

2.5.5. Poistné ventily a radiace ventily sa musia nastaviť na tlak, ktorý zodpovedá ich správnej funkcii. Tlak sa musí priebežne kontrolovať.

2.5.6. Čerpadlo na zmesi, potrubia, hadice a časti strojovej omietačky, ak sú pod tlakom, nie je možné čistiť a rozoberať.

2.5.7. Koncovka potrubia na čerpanie zmesi sa musí spoľahlivo zabezpečiť tak, aby jej neočakávaný pohyb vplyvom dynamických účinkov neohrozil osobu vykonávajúcu stavebné práce.

³⁷⁾ Napríklad STN 27 0145 Žeriavy. Prostriedky na zavesenie a uchopenie bremien, STN 27 0144 Zdvíhacie zariadenia. Prostriedky na viazanie, zavesenie a uchopenie bremien, STN EN 1492-1+A1 Textilné viazacie prostriedky. Bezpečnosť. Časť 1: Viazacie popruhy z chemických vlákien na všeobecné použitie (Konsolidované znenie) (27 0151).

2.5.8. Pri použití striekacej pištole strojovej omietačky a striekacieho zariadenia sa vyžaduje, aby osoba na obsluhu mala zabezpečenú stabilnú polohu.

2.5.9. Pri preprave zmesi stabilným čerpadlom alebo čerpadlom na dopravu betónovej zmesi na automobilovom podvozku sa musí zabezpečiť bezpečný príjazd vylučujúci zložité a opakované cúvanie vozidiel.

2.5.10. Čerpadlo na dopravu betónovej zmesi na automobilovom podvozku (autočerpadlo) sa musí umiestniť tak, aby

- v priestore manipulácie s výložníkom a potrubím sa nenachádzali prekážky, ktoré by sťažovali túto manipuláciu, ohrozovali bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, a aby boli dodržané ochranné pásma vzdušných elektrických vedení,

- osoba obsluhujúca čerpadlo mala výhľad na pracovisko; ak to nie je možné, musí sa zabezpečiť vzájomné dorozumievanie medzi osobou obsluhujúcou čerpadlo a osobou ukladajúcou zmes.

2.5.11. Pri prevádzke sa nesmie

- používať spôsob práce, pri ktorom sa prehýbajú hadice,

- manipulovať so spojkami a ručne premiestňovať hadice a potrubie, ak nie sú na to konštruované,

- vstupovať na konštrukciu zariadenia na prepravu zmesi a strojovú omietačku a do priestoru ohrozeného zmesou vystrekujúcou z koncovky hadice.

2.6. Prepravníky a zásobníky voľne uloženého cementu a podobných sypkých hmôt

2.6.1. Pred pripojením dopravnej hadice k pevnému potrubiu tlakových zásobníkov voľne uloženého cementu a podobných sypkých hmôt potrubie nesmie byť pod tlakom.

2.6.2. Dopravné hadice a potrubie sa pred prečerpávaním voľne uloženého cementu a podobných sypkých hmôt musia skontrolovať; poškodené sa nesmú používať.

2.6.3. Dopravné hadice a potrubie sa musia navzájom spájať alebo spájať s pevným potrubím len nepoškodenými spojkami a koncovkami na to určenými.

2.6.4. Počas prečerpávania sa sleduje stavoznak zásobníka, aby sa zásobník nepreplnil.

2.7. Zhŕňacia mechanická lopata

2.7.1. Priestor, kde sa má sypký materiál prihrňovať zhŕňacou mechanickou lopatou, sa musí upraviť tak, aby sa táto lopata nemohla zachytiť o nerovnosti, pevné prekážky a väčšie predmety.

2.7.2. Spojenie ťažného lana zhŕňacej mechanickej lopaty s navijacím zariadením sa musí zabezpečiť poistkou proti preťaženiu.

2.7.3. Prenášanie prázdnej zhŕňacej mechanickej lopaty do záberu sa musí vykonať len jej ťahaním.

2.7.4. Pri prevádzke sa nikto nesmie zdržiavať medzi navijakom a zhŕňacou mechanickou lopatou. Osoba obsluhujúca mechanickú zhŕňaciu lopatu dbá na to, aby sa na lane nevytvorila slučka, a pridržiava ju v zábere oboma rukoväťami. Pri odoberaní sypkého materiálu sa postupuje podľa prílohy č. 1 bodu 6.2.

2.7.5. Spojenie lana v mieste pripevnenia zhŕňacej mechanickej lopaty musí byť vyhotovené najmenej dvoma lanovými spojkami.

2.8. Stroj na zhutňovanie

2.8.1. Ponorný elektrický vibrátor alebo príložný elektrický vibrátor sa môže pripojiť len na zdroj s napätím a frekvenciou podľa údajov na výrobnom štítku alebo podľa návodu.

2.8.2. Pohyblivé privody ponorného elektrického vibrátora alebo príložného elektrického vibrátora sa musia klásť a zabezpečiť tak, aby sa nemohli mechanicky poškodiť.

2.9. Strojové baranidlo

2.9.1. Na vykonávanie práce s voľne zaveseným pneumatickým, hydraulickým, výbušným, vibračným baranidlom alebo s iným voľne zaveseným baranidlom sa spracuje technologický postup.

2.9.2. Ak pri výstupe na vodiacu vežu baranidla nie je osoba vykonávajúca stavebné práce zabezpečená ochranným košom, použije sa osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu.

2.9.3. Pri zatĺkaní štetovnice, pilóty, rúry alebo iného prvku sa vo vzdialenosti najmenej 1,5-násobku výšky veže alebo dĺžky výložníka žeriava od miesta zatĺkania nesmú vykonávať iné práce.

2.9.4. Príprava prvkov sa vykonáva vo vzdialenosti väčšej ako dvojnásobok výšky veže alebo dĺžky výložníka od miesta zatĺkania.

2.9.5. Podľa typu baranidla sa musí zabezpečiť dostatočne široká, únosná, spevnená a rovná manipulačná podlaha. Baranidlo sa musí zabezpečiť proti prevrhnutiu.

2.9.6. Príťahovanie alebo stavanie prvku šikmým ťahom možno len zariadením, ktoré je na to prispôbené.

2.9.7. Zarážaný prvok sa musí pri zarážaní spoľahlivo stabilizovať tak, aby bola zaručená jeho správna poloha a aby sa nevychýlil.

2.9.8. Pri práci s baranidlom sa nesmie vstupovať pod zavesené prvky. Na navádzanie prvku sa musia používať bezpečné a spoľahlivé prípravky. Ručné navádzanie prvku je možné len pri zdvíhacom zariadení vybavenom mikrozdvihom. Pri zavesenom prvku sa môže na nevyhnutne potrebný čas zdržiavať len osoba poverená navádzaním prvku a stabilizovaním polohy prvku, ak to vyplýva z technologického postupu.

2.9.9. Počas zatĺkania sa kontroluje baranidlo a vrchná časť zarázaného prvku.

2.10. Vrátok s motorovým pohonom

2.10.1. Miesto pre osobu obsluhujúcu vrátok s motorovým pohonom (ďalej len „vrátok“) sa umiestni vždy tak, aby nebolo ohrozené bremenom alebo lanom. Vrátok sa musí umiestniť 3 m až 5 m od zvislej dráhy dopravovaného bremena a musí sa chrániť pred inou prevádzkou. Priestor určený na zdvíhanie bremena vrátkom musí byť zabezpečený proti vstupu osôb, najmä ohradením alebo vytvorením ochrannej konštrukcie.

2.10.2. Miesto pre osobu obsluhujúcu vrátok sa určí vždy tak, aby videla na všetky nakladacie a vykladacie miesta, alebo sa zabezpečí vzájomné dorozumievanie medzi osobou obsluhujúcou vrátok a osobou vykonávajúcou stavebné práce na nakladacom alebo vykladacom mieste.

2.10.3. Pri osadzovaní a inštalácii vrátka musí byť os kladky kolmá na smer navíjania lana.

2.10.4. Vrátok sa musí ukotviť alebo zafažiť hmotnosťou rovnajúcou sa najmenej dvojnásobnej nosnosti vrátka.

2.10.5. Najväčšia nosnosť vrátka a najväčšia hmotnosť dopravovaného bremena sa musí vyznačiť na dobre viditeľnom mieste vrátka.

2.10.6. Vrátok sa musí vybaviť koncovým vypínačom, ktorý samočinne zastaví chod vrátka, ak závesný hák od spodnej hrany kladky je vzdialený najmenej 0,3 m.

2.10.7. Miesto odoberania alebo nakladania materiálu vo výške musí byť zabezpečené proti pádu dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m a zarážkou pri podlahe vysokou najmenej 0,15 m.

2.10.8. Nosná konštrukcia kladky vrátane závesu sa vyhotoví podľa technickej dokumentácie obsahujúcej aj statický výpočet. Jej pevnosť a stabilita sa zabezpečí kotvením alebo protizávažím.

2.10.9. Pracovisko s vrátkom sa skontroluje a do prevádzky uvedie zodpovednou osobou zápisom do stavebného denníka alebo do iného dokladu.

2.10.10. Na bubne vrátka musia pri preprave bremena zostať navinuté najmenej tri závitý lana.

2.10.11. Pri prevádzke vrátka, zdvíhaní a spúšťaní bremien sa nesmie

- a) zdvíhať bremeno s hmotnosťou presahujúcou nosnosť vrátka,
- b) zdvíhať a dopravovať bremeno, ktoré svojimi rozmermi ohrozuje okolie, ak sa neurobili vhodné bezpečnostné opatrenia,
- c) zdvíhať bremeno šikmým ťahom,
- d) opustiť stanovište osoby obsluhujúcej vrátok, ak je bremeno zavesené na háku,
- e) zavesovať bremeno na špičku háka,
- f) zdržiavať sa pod zaveseným bremenom a v jeho nebezpečnej blízkosti,
- g) rukami alebo nohami usmerňovať navíjanie lana na bubon vrátka,
- h) pokračovať v práci s vrátkom, ak sa na lane urobí slučka alebo uzol alebo ak sa lano vyšmykne z drážky kladky,
- i) dopravovať bremeno, ak hrozí nebezpečenstvo poškodenia nosného lana alebo viazacích prostriedkov ostrými hranami alebo inak,
- j) spôsobiť ráz pri spúšťaní alebo ťahu bremena,
- k) zdvíhať zasypané, primrznuté alebo prilnuté bremeno,
- l) vykonať zmenu na brzde, ktorá by mohla ohroziť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

2.10.12. Vrátok upravený na vlečenie

- a) musí mať prispôsobený kryt navíjacieho bubna,
- b) musí mať zariadenie, ktoré zabezpečuje správne ukladanie lana,
- c) nesmie mať ovládanie so samodržnými tlačidlami.

2.11. Jednoduchá kladka na ručné zdvíhanie bremena

2.11.1. Ručne zdvíhať bremeno jednoduchou kladkou možno najviac do výšky 15 m. Hmotnosť takto zdvíhaného bremena nesmie presiahnuť 60 kg.

2.11.2. Bremeno s hmotnosťou viac ako 50 kg môžu zdvíhať súčasne najmenej dve osoby.

2.11.3. Priemer používaného nosného textilného lana musí byť najmenej 0,01 m. Poškodené lano sa nesmie používať.

2.11.4. Nosná konštrukcia jednoduchej kladky vrátane závesu sa vyhotoví podľa technickej dokumentácie obsahujúcej aj statický výpočet.

2.11.5. Pracovisko s jednoduchou kladkou sa skontroluje a do prevádzky uvedie zodpovednou osobou zápisom do stavebného denníka alebo do iného dokladu.

2.12. Kladkostroj a zdvihák

2.12.1. Nosná konštrukcia kladkostroja vrátane jeho závesu sa vyhotoví podľa technickej dokumentácie obsahujúcej aj statický výpočet.

2.12.2. Pracovisko s kladkostrojom sa skontroluje a do prevádzky uvedie zodpovednou osobou zápisom do stavebného denníka alebo do iného dokladu.

2.12.3. Nosnosť viazacieho prostriedku musí zodpovedať hmotnosti bremena.

2.12.4. Podľa typu zdviháka sa musí zabezpečiť dostatočne široká, únosná, spevnená a rovná manipulačná podlaha.

2.13. Stavebný výťah

2.13.1. Plocha na umiestnenie stavebného výťahu musí byť dostatočne široká, únosná, spevnená a rovná. Výťah sa musí ukotviť tak, aby sa zabezpečila jeho stabilita.

2.13.2. Výstupné plošiny objektu na jednotlivých podlažiach alebo úrovniach do stavebného výťahu musia byť zabezpečené proti pádu dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.

2.13.3. Medzera medzi prahom zdvíhacej plošiny a prahom výstupnej plošiny môže byť najviac 0,05 m.

2.13.4. Obsluhovať stavebný výťah môže len osoba, ktorá má písomný doklad o overení odborných vedomostí.³⁸⁾

2.14. Zabezpečenie stroja pri prerušení a ukončení prác

2.14.1. Pri prerušení práce alebo ukončení práce musí byť stroj zabezpečený tak, aby nemohol byť zdrojom ohrozenia alebo nemohol byť neoprávnene použitý.

2.14.2. Pri prerušení práce sa mobilný stroj, ak to umožňuje jeho konštrukcia, musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu aspoň zabrzdnením parkovacou brzdou alebo pracovným zariadením spusteným na zem.

2.14.3. Po ukončení práce sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu

a) zakladacími klinmi,

b) pracovným zariadením spusteným na zem alebo

c) zaradením najnižšieho rýchlostného stupňa a zabrzdnením parkovacou brzdou.

2.14.4. Po ukončení práce a pri každom jej prerušení sa proti samovoľnému pohybu musí zabezpečiť aj pracovné zariadenie mobilného stroja spustením na zem alebo umiestnením do predpísanej prepravnej polohy, v ktorej sa mechanicky zabezpečí.

2.14.5. Mobilný stroj sa musí odstaviť na vhodné stanovište, kde nezasahuje do pozemných komunikácií, nie je ohrozený padajúcimi predmetmi a nie je ohrozená stabilita mobilného stroja.

2.14.6. Nedostatky stroja a prevádzkové odchýlky zistené počas prevádzky sa zaznamenávajú do prevádzkového denníka. Pri výmene osoby obsluhujúcej stroj sa striedajúca obsluhujúca osoba oboznámi s neodstránenými nedostatkami stroja.

2.15. Výmena a nastavovanie pracovného zariadenia stroja

2.15.1. Výmena alebo nastavovanie pracovného zariadenia stroja sa vykonáva podľa návodu.

2.15.2. Pracovné zariadenie stroja alebo jeho časť, ktoré môžu pri montáži, demontáži a nastavovaní spôsobiť úraz, sa musia bezpečne zaistiť proti samovoľnému pohybu a strate stability.

2.15.3. Na výmenu a nastavovanie pracovného zariadenia stroja alebo jeho časti musí byť vymedzený voľný priestor, ktorý umožní bezpečný výkon práce.

2.16. Preprava stroja

2.16.1. Nakladanie, zabezpečenie a upevnenie, preprava a vykladanie stroja alebo jeho pracovného zariadenia sa musí vykonať podľa návodu. Ak tieto činnosti nie sú uvedené v návode, určí ich zhotoviteľ.

2.16.2. Pri preprave stroja sa v kabíne prepravovaného stroja, na stroji a na ložnej ploche dopravného prostriedku nesmú zdržiavať osoby, ak v návode nie je určené inak.

2.16.3. Dopravný prostriedok na prepravu stroja sa musí pri nakladaní a vykladaní bezpečne zabrzdiť a mechanicky zabezpečiť proti nežiaducemu pohybu.

³⁸⁾ § 17 ods. 3 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.

2.16.4. Pri preprave stroja na pozemných komunikáciách po vlastnej osi musia byť pracovné zariadenia stroja a ostatné zariadenia v predpísanej prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené proti samovoľnému pohybu podľa návodu.

2.16.5. Pri preprave stroja na dopravnom prostriedku sa pracovné zariadenie stroja musí podľa návodu

- a) umiestniť na ložnej ploche dopravného prostriedku v predpísanej prepravnej polohe,
- b) pripevniť na ložnú plochu dopravného prostriedku,
- c) mechanicky zabezpečiť proti pozdĺžnemu a bočnému posunu a proti prevráteniu.

2.16.6. Prípojný mobilný stroj sa musí pri pripájaní zabrzdíť a zabezpečiť zakladacími klinmi.

2.16.7. Cúvanie dopravného prostriedku na doraz prípojného mobilného stroja sa môže dokončiť len na základe dohovoreného dorozumievacieho znamenia usmerňujúcej osoby. Po doraze sa dopravný prostriedok musí zabrzdíť.

2.16.8. Pri nájazde stroja na dopravný prostriedok a pri zjazde stroja z dopravného prostriedku usmerňujúca osoba je v bezpečnej vzdialenosti od stroja a dopravného prostriedku a po celý čas nájazdu a zjazdu stroja je v zornom poli osoby obsluhujúcej stroj, ktorá nakládku vykonáva.

**Príloha č. 9
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.****Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri prácach súvisiacich
so stavebnými prácami****1. Manipulácia s bremenom**

1.1 Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci pri ručnej manipulácii s bremenom ustanovuje osobitný predpis.³⁹⁾

1.2. Ručná manipulácia s bremenom sa vykonáva prednostne s použitím pracovných prostriedkov, ktorými sú sochory, lyžiny, mostíky, vrátky, navijaky a iné pracovné prostriedky. Tieto pracovné prostriedky musia byť vhodne dimenzované a v bezpečnom stave, zakotvené proti sklznutiu alebo preklopeniu. Lyžiny nesmú mať sklon viac ako 30° od vodorovnej roviny. Nosníky lyžín musia byť upevnené na dopravnom prostriedku pomocou háku alebo iného upevňovacieho zariadenia.

1.3. Ak hmotnosť bremena je väčšia, ako zodpovedá celkovému počtu osôb pracovnej skupiny a nemožno zvýšiť počet členov tejto pracovnej skupiny, a pri bremenách nevhodných rozmerov alebo tvarov musia sa pri manipulovaní s nimi použiť mechanizačné prostriedky. Tieto práce vykonáva pracovná skupina, ktorá je na tento spôsob práce určená.

1.4. Ak manipuláciu s bremenom vykonáva pracovná skupina, ktorá nie je na túto prácu trvale určená, manipuláciu riadi zodpovedná osoba.

1.5. Ak sa na pracovisku vykonáva manipulácia s bremenom, osoby vykonávajúce stavebné práce, ktoré sa nepodieľajú na manipulácii s bremenom, nesmú sa zdržiavať v ohrozenom priestore.

2. Lepenie krytiny na podlahu, stenu, strop a inú konštrukciu

2.1. Pracovný postup alebo technologický postup lepenia krytín z plastických, gumových, korkových a iných materiálov určený zhotoviteľom musí zohľadňovať ustanovenia osobitného predpisu.⁴⁰⁾

2.2. Pred začatím lepenia podlahoviny všetky osoby, ktorých život a zdravie môžu byť ohrozené v objekte, kde sa bude lepiť podlahovina, musia byť informované o začatí prác a o bezpečnom správaní sa počas týchto prác.

2.3. Súčasťou oboznamovania osoby vykonávajúcej lepenie krytiny na podlahu, stenu, strop a inú konštrukciu sú aj informácie o vlastnostiach používaných lepidiel.

2.4. Lepenie v uzavretom priestore sa môže vykonávať len vtedy, keď sú prijaté preventívne a ochranné opatrenia, najmä účinné vetranie, ktoré zaručujú, že sa neprekročí najvyšší prípustný expozičný limit chemických faktorov pri práci.⁴⁰⁾

2.5. Pracovný priestor vrátane príľahlého okolia sa musí pri použití lepidiel, ktorých pary môžu vytvoriť výbušnú atmosféru, vymedziť, zabezpečiť, najmä zábranami a hasiacim prístrojom, a označiť výstražnou značkou podľa osobitného predpisu.⁴¹⁾

2.6. Pracovný priestor určený zodpovednou osobou je podlažie, kde sa lepí, podlažie pod ním a nad ním, ako aj ďalšie priestory, kde môže dôjsť k vyššej koncentrácii pár horľavých kvapalín alebo iných nebezpečných chemických faktorov, ako je prípustné. Do určeného pracovného priestoru nesmú vstupovať osoby, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.

2.7. Po celý čas lepenia a najmenej 24 hodín po skončení lepenia musí byť v pracovnom priestore odpojený elektrický prúd, plyn a nesmie sa prerušovať vetranie a manipulovať s otvoreným ohňom, najmä sa nesmie fajčiť, zvärať alebo vykurovať palivovým zariadením. Ak sa práce vykonávajú v pracovnom priestore bez denného osvetlenia, musí sa pracovný priestor vybaviť umelým osvetlením zohľadňujúcim vplyv prostredia.

2.8. Zvyšky horľavín a použitých materiálov sa musia uskladniť a likvidovať vopred určeným spôsobom podľa pracovného postupu alebo technologického postupu, ktorý obsahuje odporúčania výrobcu uvedené v kartách bezpečnostných údajov látok.

³⁹⁾ Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.

⁴⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

⁴¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí.

3. Podlaha zo syntetických látok

3.1. Miešanie zmesi na podlahu zo syntetických látok sa musí vykonávať mimo vlastného pracovného priestoru a na vetranom mieste.⁴⁰⁾

3.2. Podrobnosti o vymedzení, označení, vybavení a zabezpečení pracovného priestoru, jeho vetraní a osvetlení uvedené v bode 2 platia aj pre miešanie zmesi na podlahu zo syntetických látok.

4. Práca s asfaltom, asfaltovými zmesami a penetračnými látkami

4.1. Pri práci s asfaltom, asfaltovými zmesami a penetračnými látkami (ďalej len „asfalt“) v uzavretých priestoroch sa musí zabezpečiť nútená výmena vzduchu a prácu musia vykonávať najmenej dve osoby vykonávajúce stavebné práce.

4.2. Zo zásobníkov a cisterien alebo iných nádob na uskladnenie a zohrievanie asfaltu sa musí odstrániť voda pred zohrievaním asfaltu. Zásobníky, cisterny alebo iné nádoby na asfalt musia byť zabezpečené proti prevráteniu.

4.3. Zohrievať asfalt otvoreným plameňom sa môže len v nádobách na to určených, ak sa v blízkosti osoby zohrievajúcej asfalt nachádza mimo ohrozeného priestoru ďalšia osoba určená zhotoviteľom, ktorá je schopná poskytnúť pomoc alebo privolať pomoc. Asfalt sa nesmie zohrievať otvoreným plameňom priamo v obaloch.

4.4. Tavné nádoby na zohrievanie asfaltu otvoreným plameňom sa musia upraviť tak, aby zohrievaný asfalt nemohol prísť do styku s ohňom.

4.5. Pri práci vo výške sa asfalt môže zohrievať otvoreným plameňom len v zariadeniach na to upravených, najmä s krytým kúreniskom, ak je zariadenie vyhrievané horákmi na plynne alebo kvapalnú palivú.

4.6. Zohrievať asfalt počas jazdy je možné len v dopravných prostriedkoch alebo strojoch konštruovaných na tento účel.

4.7. Na kladenie izolačných pásov pomocou nahrievacích súprav sa nevzťahujú ustanovenia bodov 4.3. až 4.6.

4.8. Preprava osôb vykonávajúcich stavebné práce na zariadeniach na prepravu asfaltu je možná len v priestoroch na to určených.

4.9. Pri kontrole stavu bezpečnosti stroja na postrek asfaltu a obalovacích súprav sa zisťuje bezpečnosť tavnej nádoby, tesnosť spojov, priechodnosť potrubia, tesnosť a neporušenosť hadíc a rozvodov.

4.10. Nádoby na zohrievanie asfaltu a jeho dopravu musia mať priliehajúci kryt a môžu sa naplňať najviac do 3/4 ich objemu, ak v návode nie je určené inak.

4.11. Horľavý materiál musí byť vzdialený od otvoreného ohňa najmenej 4 m. Kvapalnú palivú sa musí skladovať v priestoroch na to určených.

4.12. Počas zohrievania asfaltu otvoreným plameňom sa obsluhujúca osoba nesmie vzdialiť od nádoby určenej na zohrievanie asfaltu.

4.13. Ručná zvislá doprava roztaveného asfaltu sa môže vykonávať len pomocou kladky v asfaltérskych nádobách do výšky 8 m. Pri preprave musí byť nádoba sledovaná počas celej dráhy.

4.14. Varič asfaltu musí byť umiestnený na rovnej ploche s vhodným príjazdom v bezpečnej vzdialenosti od objektov a zariadení.

4.15. Priestor, kde sa vykonáva postrek horúcim asfaltom a kde sa ukladá asfalt, sa zabezpečí proti vstupu osôb, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.

4.16. Pri vyprázdňovaní prepravníka asfaltu musí byť zabezpečené, aby sa osoby nezdržovali v priestore medzi prepravníkom a strojom na ukladanie asfaltu.

4.17. Vyprázdňovanie prepravníkov asfaltu musí byť zabezpečené tak, aby nedošlo k zachyteniu okolitých objektov a zariadení nachádzajúcich sa v priestoroch, kde sa vykonáva postrek horúcim asfaltom a kde sa ukladá asfalt.

4.18. Priestor, kde sa ukladá asfalt, musí byť vyznačený, ak sa súčasne v priestore vykonávajú iné práce a pohybujú sa osoby.

5. Nahrievacie zariadenie na propán-bután

5.1. Pri manipulácii s fľašami na propán-bután nesmie dochádzať k ich nárazom, prevráteniu a prehriatiu. Ukladáť fľaše na propán-bután do vodorovnej polohy a akokoľvek urýchľovať vyprázdňovanie propán-butánu sa nesmie.

5.2. Netesné alebo poškodené fľaše na propán-bután sa nesmú používať. Netesné fľaše na propán-bután sa na stavisku nesmú skladovať.

5.3. Pri práci s nahrievacími súpravami vo výške, kde obsluhujúca osoba pri práci cúva, nesmie pracovať týmto spôsobom vo vzdialenosti menej ako 1,5 m od nezabezpečeného okraja pracoviska. Vymedzenie tejto vzdialenosti musí byť vykonané zábranou vysokou najmenej 1 m.

6. Sklenárske práce

- 6.1. Pri ručnej manipulácii so sklom musí byť manipulačná plocha upravená, spevnená a rovná.
- 6.2. Prepravníky tabuľového skla sa pri odoberaní skla musia zabezpečiť proti prevráteniu a nežiaducemu pohybu.
- 6.3. Na vonkajších priestranstvách sa nesmie ručne manipulovať s tabuľovým sklom s plochou viac ako 1 m^2 pri vetre s rýchlosťou viac ako $8\text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ alebo pri teplote menej ako $-5\text{ }^\circ\text{C}$.
- 6.4. Zasklievanie okien výkladov, svetlíkov a podobných konštrukcií vo výške sa vykonáva len z pevných a bezpečných pracovných podláh alebo pohyblivých pracovných plošín.
- 6.5. Presun skla a zasklievanie skla, ktorého plocha je viac ako 3 m^2 , vykonávajú najmenej tri osoby vykonávajúce stavebné práce.
- 6.6. Na nesenie tabuľ skla dlhých viac ako 2 m sa musia použiť prípravky na nosenie tabuľ skla. Tabuľa skla sa viditeľne označí.
- 6.7. Jednotlivé tabule skla sa nesmú stavať priamo na podlahu alebo terén, ale musia byť vhodne podložené a zabezpečené proti preklopeniu.
- 6.8. Sklenený odpad sa musí ukladať do osobitných prepravných nádob.

7. Maliarske práce a natieračské práce

- 7.1. Pri vykonávaní úprav povrchov stavebných konštrukcií a iných konštrukcií nátermi sa určí pracovný postup s prihliadnutím na návod a spôsob ochrany osôb vykonávajúcich stavebné práce pred nebezpečnými chemickými faktormi pracovného prostredia, ktorým sú pri tejto práci vystavené.⁴⁰⁾
- 7.2. Maliarske práce v schodišťových priestoroch sa musia vykonávať z pracovných podláh alebo rebríkov na to upravených.
- 7.3. Ručný postrekovač, ktorý má poškodený tlakomer, poškodený poistný ventil alebo poškodený závit pumpy, sa nesmie používať.

8. Zváranie

- 8.1. Pred zváraním sa posúdi, či v priestore, v ktorom sa bude zvärať, ako aj v príľahlých priestoroch nepôjde o prácu so zvýšeným nebezpečenstvom, pri ktorej môže dôjsť k poškodeniu zdravia. Ak ide o prácu so zvýšeným nebezpečenstvom, vydá sa písomný pokyn na vykonanie práce a vykonajú sa doplňujúce bezpečnostné opatrenia.
- 8.2. Pred zváraním vo výške zväračské hadice alebo elektrické vodiče sa upevnia na pevné predmety, aby sa nemohli náhle zosunúť a spôsobiť pád zvärača.
- 8.3. Pri zváraní vo výške sa zväračovi zabezpečí stabilná a bezpečná poloha. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu zvärača sa zabezpečí proti prepáleniu.
- 8.4. Vedenie zväračských hadíc alebo elektrických vodičov musí vylúčiť priehyby, možnosť poškodenia v mieste pripnutia alebo poškodenia rozstrekom žeravého kovu.
- 8.5. Zväračské hadice alebo elektrické vodiče nesmú byť ovinuté okolo tela zvärača ani preložené cez jeho rameno.
- 8.6. Zváranie nesmie byť vykonávané nad sebou, ak pracoviská zvárania nie sú oddelené pevným stropom bez otvorov.
- 8.7. Súprava fliaš so zväracími plynmi alebo zvärací zdroj sa musia umiestniť a chrániť tak, aby neboli ohrozené padajúcim rozstrekom žeravého kovu.
- 8.8. Pri zváraní vo výške sa ochrana priestoru pod miestom zvárania zabezpečuje podľa prílohy č. 6 bodu 7.
- 8.9. Pri zváraní elektrickým oblúkom v mokrom prostredí sa zvärací zdroj musí umiestniť na suchom mieste.
- 8.10. Nedopalky elektród pri zváraní elektrickým oblúkom sa odkladajú do nehorľavých nádob.
- 8.11. Pri zváraní elektrickým oblúkom sa musí použiť len bezpečná elektrická inštalácia na prívod elektrickej energie.
- 8.12. Miesto zvárania musí byť chránené pred poveternostnými vplyvmi. Zvärať elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách za dažďa, hustej hmly, sneženia, mrazu alebo silného vetra sa nesmie.
- 8.13. Pri zváraní elektrickým oblúkom osoby vykonávajúce stavebné práce a pohybujúce sa v blízkosti zväračov musia byť oboznámené s rizikom z ožiarenia elektrickým oblúkom a chránené pred jeho účinkami, najmä zástenou, clonou alebo krytom.
- 8.14. Zvärať v uzavretých priestoroch bez dostatočnej výmeny vzduchu sa nesmie. Pri zváraní v ochrannej atmosfére plynu sa výmena vzduchu na pracovisku musí zabezpečiť núteným spôsobom.
- 8.15. Na prechodnom pracovisku po ukončení práce alebo pracovnej zmeny sa musia fľaše na zväracie plyny uložiť na vyhradené miesto a zabezpečiť pred manipuláciou nepovolanými osobami.
- 8.16. Fľaše na zväracie plyny sa musia vždy zabezpečiť proti prevrhnutiu, pádu a skotúľaniu.

8.17. Zváranie upravujú slovenské technické normy.⁴²⁾

9. Práce s laserom

9.1. Používanie lasera a vymedzenie a označenie priestoru, v ktorom sa používa, upravuje osobitný predpis.⁴³⁾

9.2. V pracovnom priestore, kde sa používa laser, nesmú byť látky, z ktorých by vplyvom žiarenia mohli vzniknúť škodliviny alebo výbušné zmesi plynov.

9.3. Laser sa musí zabezpečiť proti manipulácii nepovolanou osobou a pevne stabilizovať, aby laserový lúč nemohol pôsobiť na nezamerané objekty.

9.4. Laserový lúč nesmie zasahovať do tváre osoby vykonávajúcej stavebné práce. Tam, kde nie je možné vylúčiť riziko expozície tejto osoby nad limitné hodnoty, zabezpečiť sa jej ochrana.

10. Potápačské práce

10.1. Pred začatím potápačských prác sa musí v bezprostrednej blízkosti pracoviska vytvoriť uzatvorený priestor určený na odpočinok a zohriatie potápačov. Priestor, kde sa vykonávajú potápačské práce, musí byť vyznačený bójami a svetelnou signalizáciou, nesmú sa tam plaviť lode a priestor musí byť zabezpečený proti pádu akýchkoľvek predmetov do vody.

10.2. Pre práce v hĺbke viac ako 13 m sa musí v bezprostrednej blízkosti pracoviska inštalovať dekompresná komora s príslušenstvom, ktorá musí mať rozmery zodpovedajúce počtu potápačov vykonávajúcich potápačské práce. Činnosť dekompresnej komory sa zabezpečuje v spolupráci s prítomným lekárom, ktorý je oboznámený s problematikou potápania.

10.3. Potápačské prístroje a ich príslušenstvo sa musia preskúšať pred každým použitím a po každom použití.

10.4. Potápačské práce môžu byť vykonávané len na základe technologického postupu. Potápačské práce sa vykonávajú vždy najmenej vo dvojici, pričom potápači sú signálnym lanom v stálom spojení s dozorom na hladine a dorozumievajú sa pomocou dohodnutých signálov.

10.5. Pred začatím potápačských prác s použitím zdvíhacieho zariadenia vedúci potápačských prác určuje pracovný postup vrátane dorozumievacích znamení, s ktorým oboznámi osoby vykonávajúce stavebné práce.

10.6. Pri potápačských prácach vykonávaných s použitím zdvíhacieho zariadenia potápač môže vstúpiť do vody, len ak zavesené bremeno alebo prázdny hák zdvíhacieho zariadenia sú spustené na určené pracovisko pod vodou. Zdvíhanie zaveseného bremena alebo háka zdvíhacieho zariadenia sa nezačne skôr, kým sa potápač nenachádza na bezpečnom mieste a nedá dohodnuté znamenie.

10.7. Po celý čas manipulácie zdvíhacieho zariadenia s bremenom alebo hákom zdvíhacieho zariadenia pod vodou musí byť zabezpečené telefonické spojenie medzi potápačom a osobou na obsluhu zdvíhacieho zariadenia; dorozumievať sa s pracoviskom nad hladinou pomocou signálneho lana sa nesmie.

⁴²⁾ Napríklad STN 05 0600 Zváranie. Bezpečnostné ustanovenie pre zváranie kovov. Projektovanie a príprava pracovísk, STN 05 0610 Zváranie. Bezpečnostné ustanovenia pre plameňové zváranie kovov a rezanie kovov, STN 05 0630 Zváranie. Bezpečnostné ustanovenia pre oblúkové zváranie kovov.

⁴³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 410/2007 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou umelému optickému žiareniu.

**Príloha č. 10
k vyhláske č. 147/2013 Z. z.**

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/25/ES z 5. apríla 2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (umelé optické žiarenie) (19. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. EÚ L 114, 27. 4. 2006) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/391/EHS, jej samostatné smernice, ako aj smernice Rady 83/477/EHS, 91/383/EHS, 92/29/EHS a 94/33/ES s cieľom zjednodušiť a zracionalizovať správy o vykonávaní v praxi (Ú. v. EÚ L 165, 27. 6. 2007) a v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 z 22. októbra 2008 o prispôsobení určitých nástrojov, na ktoré sa vzťahuje postup ustanovený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Prispôsobenie právnych aktov regulačnému postupu s kontrolou – Prvá časť (Ú. v. EÚ L 311, 21. 11. 2008).

2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/104/ES zo 16. septembra 2009 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 260, 3. 10. 2009).

148**VYHLÁŠKA****Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky**

zo 7. júna 2013,

ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 25/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory tlačív na podávanie návrhov na zápis do obchodného registra a zoznam listín, ktoré je potrebné k návrhu na zápis priložiť v znení neskorších predpisov

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 14 ods. 1 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ustanovuje:

Čl. I

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 25/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory tlačív na podávanie návrhov na zápis do obchodného registra a zoznam listín, ktoré je potrebné k návrhu na zápis priložiť v znení vyhlášky č. 563/2004 Z. z., vy-

hlášky č. 150/2007 Z. z., vyhlášky č. 656/2007 Z. z., vyhlášky č. 231/2010 Z. z., vyhlášky č. 98/2012 Z. z. a vyhlášky č. 291/2012 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 19 ods. 2 písm. e) sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo písomné vyhlásenie zahraničnej osoby, že právo štátu, ktorým sa spravuje, neustanovuje povinnosť zápisu zahraničnej osoby do obchodného registra alebo inej evidencie,“.

Čl. II

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. júna 2013.

Tomáš Borec v. r.

149**OZNÁMENIE****Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky**

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky oznamuje, že výmenou nôt zo 17. mája 2013 a 21. mája 2013 bola uzavretá Dohoda medzi Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Federálnym ministerstvom zahraničných vecí, zahraničného obchodu a rozvojovej spolupráce Belgického kráľovstva o zastupovaní pri vydávaní víz.

Dohoda nadobudne platnosť 1. júla 2013.

Do textu dohody možno nahliadnuť na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

Vydavateľ: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, adresa redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: Námestie slobody 12, 811 06 Bratislava, telefón redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: 02/57 10 10 37, telefax: 02/52 44 28 53 – Vychádza podľa potreby – **Tlač:** VERSUS, a. s., Bratislava – **Administrácia:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Martina Rázusa 23/A, 010 01 Žilina – **Bankový účet:** Ľudová banka, č. ú. 4220094000/3100 – **Služby zákazníkom:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Martina Rázusa 23/A, 010 01 Žilina, telefón: 041/70 53 222, fax: 041/70 53 343, e-mail: sluzby@epi.sk – **Reklamácie, zmeny adres a ďalšie administratívne požiadavky:** telefón: 041/70 53 600, fax: 041/70 53 426 – **Infolinka Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** telefón: 041/70 53 500 – **Predajňa Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** Tomášikova 20, 821 02 Bratislava, telefón: 02/43 42 68 15, e-mail: batomasikova@epi.sk.

Informácia odberateľom: Cena Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa stanovuje za dodanie kompletného ročníka vrátane registra a od odberateľov sa vyberá formou preddavkov vo výške oznámenej distribútorom. Záverečné vyúčtovanie sa vykoná po dodaní kompletného ročníka vrátane registra na základe skutočného počtu a rozsahu vydaných častí. Pri nezaplatení určeného preddavku distribútor zmení spôsob zasielania Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Nové požiadavky na zasielanie Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa vybavujú priebežne. Zasielanie sa začína vždy po spracovaní objednávky a uhradení preddavku. Pri kontakte s administráciou uvádzajte vždy pridelený registračný kód odberateľa. **Reklamácie sa budú vybavovať do 30 dní od dátumu ich zaevidovania. Reklamácie týkajúce sa odberu Zbierky zákonov Slovenskej republiky treba uplatniť do 30 dní od dátumu doručenia nasledujúcej časti.**

